

Diada patriòtica a Santa Coloma de Farnés

En Joan Ventosa i Calvell hi disserta sobre el tema «L'actual moment polític de Catalunya»

Els nacionalistes de Santa Coloma

El Centre Nacionalista (abans s'anomenava Centre Autonomista) va confeccionar-se una bandera nova per a enlairar-la en tots els actes als quals concorria i perquè presidís la seva sala.

Els nacionalistes d'aquella vila sentien inquietud sobre el descabellament dels últims incidents ocorreguts en el Nacionalisme militant, especialment l'apartament del cabdill en moments solennials; els últims debats parlamentaris en el qual han parlat els representants de Catalunya i l'actuació vergonyosa dels governants en els afers d'Espanya, especialment en els que fan referència a Catalunya han deixat a l'opinió pública en un estat de no saber a que atendre's.

Per tots aquests motius el Centre ha organitzat una tanda de conferències que hi donaran homes eminents en la política de Catalunya. La primera de les conferències fou sol·licitada del diputat del districte En Joan Ventosa i Calvell, el qual ha demostrat tenir altíssims de govern en els càrrecs que ha ocupat, i és un expert parlamentari que es fa escoltar amb atenció i respecte sempre.

En Ventosa aprofità l'ocasió per a posar-se en contacte amb els seus lectors, i designà el tema «L'actual moment polític», per a poder donar compte de la seva situació i de la seva intenció.

La conferència va donar-la diumenge, dia 22 de l'actual, i el Centre ho va festejar organitzant una diada patriòtica.

Cap a Santa Coloma

Amb el senyor Ventosa varem fer el viatge des de Barcelona. La seva presència al tren aviat arribà a coïncidència de tothom i els viatgers dels pobles de la Selva anaven tots a saludar-lo i a parlar-li d'assumptes del districte i de l'acte que atura a celebrar a Santa Coloma aquella tarda.

A Sals fou rebut per una delegació del Centre Nacionalista de Santa Coloma, presidida pel seu president, l'ex-diputat de la Mancomunitat En Josep Maria Iglesias. En tres automòbils particulars s'encaminaren cap a Santa Coloma.

El país de la cançó dels «Segadors»

Diu aquesta: «Contra tots els catalans — ja veieu quina n'han feta — Seguiren viles i llocs — fins al lloc de Riudarenes. — N'han cremat un sagrat lloc — que Santa Coloma es deia... etc.»

I passaren pel poblet de Riudarenes i de lluny ja albirarem un gran rètol en català que diu «Fàbrica de farines», propietat del nacionalista En Lluís Ribera, home de profitoses iniciatives. Quan passàvem, ell s'estava a l'era dirigint el funcionament d'una màquina de batre, en la qual es desgranen la major part de les gerbes d'aquella esponentosa plana de la Selva.

Ell i l'apotecari, En Lluís Massot, han organitzat al Centre Nacionalista d'allí una tanda de conferències sobre història de Catalunya (amb interessants projeccions lluminoses) que dona el consell i professor En Josep Pallarola, i que atreuen una gran concurrència del poble. Aquesta acció cultural hi ha el propòsit d'engrandir-la i d'intensificar-la.

A Santa Coloma

Baixàrem a la plaça, al Centre Nacionalista que tenia els balcons em-

ballats amb draperia catalana. Visitàrem després la

Casa de repòs i esbarjo

institució benèfica, que ocupa una part del Casal de la Caixa de Pensions, per a la Vellesa, instal·lada en l'edifici i parc que fou propietat d'En Joan Bofill. A la porta d'ingrés hi ha els rètols de «Casa de repòs i esbarjo de Santa Coloma», «Parc del Bon Mot», «Casal de Cultura» i «Institut de la Dona que Treballa».

Les dones que formen part d'aquest Institut en les diverses poblacions on està instal·lat, tenen dret a passar una temporada de repòs en aquella casa per l'ínfima quantitat de 350 pessetes diàries, i poden gaudir del gran parc i jardins i de la biblioteca popular instal·lada amb una senzillesa i un gest artístic exquisits. La dirigeix la senyora Concepció Gironès, procedent de l'Escola de Bibliotecàries de la Mancomunitat.

En una vitrina especial hi ha una de les primeres edicions del famós llibre del Consolat de Mar de Barcelona; un llibre d'heraldica i d'altres forja interessants.

La biblioteca està ben proveïda de volums de literatura, de ciències, de filosofia i art, predominant-hi els de llengua catalana. Hi ha els autors clàssics.

La concurrència de llegidors, diàriament, fluctua entre 25 i 30.

A la sortida de missa hi hagué gran concurrència, especialment de damelles i jovent, a escoltar la cobla «La Principal de Santa Coloma», la qual va tocar les sardanes «Pàtria» i «Davant de la Verge», d'En Morera, les quals foren molt aplaudides.

Dinar a l'Hotel

Sota l'arbrada de l'Hotel, En Ventosa va dinar amb les més distingides personalitats: En Josep M. Iglesias, els diputats provincials En Josep Fabregas i En Josep Carbó; els regidors Josep Prat, cap de la minoria; Pere Serra, Josep Sureda i Jaume Puig-reig; els altres individus de la Junta del Centre, En Tomàs Rovira, En Josep Cases, En Josep Camps i Pere Mitja; la Comissió d'Acció Política, En Pere Callis, En Martí Serra, En Salvador Turon i En Lluís Costa; En Josep M. Bofill, diputat de la Mancomunitat; En Lluís Ribera i En Lluís Massot, de Riudarenes; En Genís Monzó, del Centre Agrícola Nacionalista de Breda; i En Josep Iglesias Abellana i En Francesc Barba, del Centre Nacionalista de Breda.

Hi hagué una discreta animació i el senyor Ventosa fou objecte de tota mena d'atencions i manifestacions d'agraïment per la visita que feia a la vila. Aprofità l'ocasió per heurir esment d'indicacions que li feien els representants que entraven seguidament a parlar-li.

Al Centre Nacionalista

Estava abarrotat de concurrència fins a l'escala. Mentre s'hi prenia el cafè la cobla-orquestra «La Principal» va tocar algunes composicions de concert.

Entre la concurrència hi havia bon nombre d'amics de Barcelona: En Monegal, En Ventura Cunill, En Vallès (E.), De Sils, En Madi, De Massanet, En Bosch, De Breda, ultra els esmentats: N'Estrany, En Berni, Jauri, Sauri-Reus, Joan Callis, Marcel Callis, Marcel Orador, Truñas, Riera, Barcelona, Mir i Soler.

D'Anglès, la Junta del Centre Puig, Vinyas, Sap, Orós, Prat, Batlle, Corbera, Carós, Rabaseda Pibernat, Rebertes, Pol, etc., fins a 22. Vingueren en automòbil, enlairant una gran bandera catalana.

De la Sella, En Calixt Noguera i En Lluís Flos.

Quan En Ventosa començava a parlar, arribaren els de Girona i foren rebuts amb aplaudiments. El conseller de la Mancomunitat, N'August Riera i els regidors Coll, cap de la minoria; Teixidor, Corominas, Boxa, Gabaldà, Camps Arboix i el director del confrare «El Gironès», En Xifre.

Trameteren expressives cartes d'afiliació a l'acte i excusant llur concurrència el senyor marquès de Camps i el conseller de la Mancomunitat i president de la Diputació de Barcelona, En Joan Vallès i Puig.

El president del Centre Nacionalista, En Josep Maria Iglesias, va dir que aquell Centre no era format per persones d'un partit polític determinat: que s'hi acoblen tots els que tenen sentiments nacionalistes.

En els moments actuals, en què sembla que Catalunya passi per un gran traspàs, que sembla que s'hagi produït una pertorbació en el camp nacionalista, avui els que tenim una fecció en els nostres ideals i sentim un gran amor per Catalunya enlairem amb major entusiasme que mai la bandera nova del Centre i aquest moment memorable és el que ha triat el nostre benlloigut diputat En Joan Ventosa i Calvell, per a explicar la seva condició i definir l'actual moment polític de Catalunya. (Aplaudiments.)

El senyor Ventosa va a parlar.

Esclatà una entusiàstica ovació.

Parla En Joan Ventosa i Calvell

EL DISTRICTE DE SANTA COLOMA DE FARNÉS

En començar a parlar he de dirigir en primer terme una salutació a la capital del districte electoral de Santa Coloma de Farnés, perquè és la primera vegada que, després d'haver-me reiterat la confiança de la seva representació, tinc l'honor de dirigir-vos la paraula i he de fer-ho d'una manera especial. (En aquest moment esclatà un gran aplaudiment, com a salutació al conseller de la Mancomunitat de Catalunya, N'August Riera, i altres personalitats de Girona, que entraven a la sala.) perquè en les darreres eleccions jo vaig ésser proclamat diputat, en virtut del que, en el tecnicisme electoral, se'n diu: «Article 29», però no com va succeir en altres districtes per tractes amb altres diputats, per combinacions immorals; no va succeir així, perquè jo puc afirmar que el no haver-hi hagut lluita aquí fou degut a no haver-hi cap altra força d'opinió contrària que contra mi pogués presentar batalla. Aquesta situació és el fruit de setze anys d'actuació catalanista, és, és, que dins del districte s'ha destruït el llevat caciquista, fent política de pau i germanor entre tots els pobles. Potser hi hagi pobles que no són catalanistes, però mai s'han manifestat en contra de la política que nosaltres hem representat. No ho dic com una vanagloria personal sinó com una vanagloria de Catalunya i del catalanisme; en les darreres eleccions de senadors, en anar a la capital de la «provincia», els digníssims compromissaris d'aquests pobles del districte de Santa Coloma de Farnés, no hi hagué ningú que els dirigís cap mena de sol·licitud, perquè sabien que llur voluntat era incommovible. (Aplaudiments.)

Es una satisfacció i un orgull per a mi, que fa setze anys que represento el districte, que al cap d'aquests anys hagi obtingut una com-

pleta ratificació, però no amb una lluita violenta, sinó amb la conformitat i el consentiment tacit dels uns i dels altres.

LA RETIRADA D'EN CAMBÓ

En els últims temps de la meua vida política han ocorregut fets de gran transcendència. Em refereixo a la retirada del nostre cabdill senyor Cambó de tota actuació política.

En Cambó es trobava en situació d'espirit igual a la que jo també em trobava; la determinació que va prendre En Cambó em va determinar a seguir-lo en la seva actitud; perquè jo em creia que les raons invocades per En Cambó en la seva carta històrica i ja famosa, no eren sols de caràcter personal d'allí, sinó que també m'afectaven a mi. En Cambó i jo representàvem conjuntament una mateixa política; en la defensa de Catalunya havíem format part del Govern d'Espanya; havíem mantingut les mateixes lluites, fruit les mateixes glòries i sofert les mateixes amargures; havíem rebut els mateixos homenajes del nostre poble, i — per què no dir-ho? — els mateixos desganyos. Els mateixos estímuls que sentia En Cambó m'indueïen a mi a seguir-lo; em trobava que allò que l'havia fet determinar a intervenir en el Govern d'Espanya, ens hi havia fet determinar conjuntament tots dos.

LA POLITICA D'EN PRAT DE LA RIBA

Aquesta actitud no era un matís que representéssim nosaltres exclusivament. Hi ha qui ha volgut oposar el pensament d'aquell gran home, que es deia Prat de la Riba, contra el pensament i l'actuació d'En Cambó. De la Comissió d'Acció Política de la Lliga Regionalista en formaven part En Prat, En Cambó, En Puig i Cadafalch, N'Abadal, En Duran i jo; Comissió d'Acció Política que, durant vint anys, ha dirigit tota la nostra actuació i ha deixat el record d'una tasca abnegada, acicnçada i patriòtica, d'homes que no han tingut altra preocupació que servir la causa de la nostra mare Catalunya. (Aplaudiments.) Durant aquests vint anys, si se n'han plantejat de problemes! Doncs mai s'hi ha pres cap acord per votació, sinó per unanimitat, sacrificant cada un la seva manera de pensar personal en bé de la causa de Catalunya, assentint, espontàniament, al pensament dels altres companys. Doncs en aquesta Comissió d'Acció Política, el que hi portava la màxima influència de la idea que calia intervenir en la política espanyola era En Prat de la Riba. Era ell el que creia que era pel camí de la intervenció que s'havia d'obtenir la consagració de la personalitat nacional de Catalunya.

En Prat de la Riba va dedicar a aquesta política les últimes energies del seu cervell meravellós, escrivint aquell memorable manifest: «Per Catalunya i l'Espanya gran». Però morí al cap de poc temps d'haver-lo escrit i nosaltres hem estat els executors de l'actuació política preconitzada en aquest manifest.

LA COL·LABORACIO MINISTERIAL

I hem de reconèixer que, els nostres esforços per a realitzar-lo, han fracassat: primer jo, després En Cambó i jo i després En Cambó sol, hem format part del Govern d'Espanya, i, per tal com som homes dignes, hi hem portat els nostres esforços lleialment, amb tota la nostra voluntat i bona fe. Potser ens hem d'acusar d'haver obrat amb un excés de lleial-

tat. Hem de confessar que els nostres esforços, que els nostres sacrificis no ens han estat ni reconeguts, ni agrats, malgrat haver col·laborat, en tres governs, a la defensa d'interessos que no eren sols de Catalunya, sinó de tota Espanya. Ans al contrari: hem vist augmentar, en lloc de contribuir a esvaïr-lo, el sentiment de desconfiança i d'hostilitat, establint tota una carrera d'obstacles en contra nostre.

I aquesta atmosfera cada dia s'ha fet més densa. Jo he vist que, quan s'ha plantejat un problema, que afectés d'una manera especial a Catalunya, aquesta hostilitat, aquests recels i aquestes desconfiances han augmentat i alguna vegada, en plantejar-se un problema econòmic, s'arribaven a alegrar del perjudici que sofria Catalunya i quan es tractava del terrorisme, que durant molt de temps ha estat un problema de vida o mort per al nostre poble, entre aquella gent no hi trobava sinó una completa distracció o bé els trobava disposats a chorejar una broma en contra de la Lliga Regionalista. Aquest ha estat el fruit que amb la meua gran amargura hem recollit de la nostra actuació.

Nosaltres la varem realitzar mentre varem creure que el nostre poble ens assistia amb l'adhesió del seu entusiasme. Però darrerament En Cambó observà que l'adhesió s'havia convertit en hostilitat i va creure que des d'aquell moment la seva actuació no podia ésser profitosa i va retirar-se.

DESPRES DE LA RETIRADA D'EN CAMBO

Jo ja vaig voler seguir-lo, i vaig preguntar-me si nosaltres havíem deixat d'ésser un organisme útil per a la causa de Catalunya; si érem un organisme nociu per a la causa de Catalunya. Fou aquesta una objecció que jo vaig fer-me sense cap mena de passió, i havia arribat a la conclusió de si potser fóra més útil que nosaltres ens eliminéssim d'una manera externa de la vida política per tal que poguessin sortir nous elements que donessin alé a la vida de Catalunya.

Però després de la decisió d'En Cambó varem transcórrer alguns dies, s'ens han fet reflexions, i tenint en compte quin era el meu deure, he arribat a la conclusió que el meu deure no era pas l'anar-me'n, no era el d'eliminar-me; que no tenia dret a fer-ho. I a aquesta conclusió hi he ajuntat les opinions de personalitats tan eminents com les dels presidents de la Mancomunitat de Catalunya i de la Lliga Regionalista que, com he dit, havien col·laborat amb nosaltres en la direcció de la nostra vida política.

Potser l'eliminar-nos podria donar-nos a cada un de nosaltres una satisfacció egoista de repòs, però ens causaria un gran dany a Catalunya, perquè no hi ha cap força organitzada que sigui capaç de conservar totes les conquestes que s'han anat fent, i faríem endarrerir la marxa del nostre poble.

Aquesta decisió ens imposa ara dues coses: una revisió del que s'ha fet i l'examen del que cal fer en el moment actual.

LA RENACIONALITZACIO DE CATA- LUNYA

Revisió del que s'ha fet: La nostra intervenció de govern en el sentit d'un desig, d'un anhel de col·laboració que esvais tota mena de recel i desconfiança envers els catalans, ha fracassat: les desconfiances i els recels subsisteixen. Això és un

fracs d'un dels aspectes de la política següent.

Després hi ha qui diu que no hem fet res i jo li contesto que, la nostra generació ha fet molt, però molt més del que han fet altres generacions. Examinem-ho serenament:

Mirem la Catalunya de 25 anys ençà. Els joves hauran llegit el que ha passat, i els altres, com jo, ho recordaran per haver-ho viscut. Fa 25 anys Catalunya no era un sol cos, era quatre «provincies». Allunyades, dividides, separades, sense cap relació ni contacte entre elles, sense esperit de treballar juntes. I avui—ja ho veieu—aquell esperit nacional que abans no existia s'ha manifestat en la constitució de la Mancomunitat que, malgrat disposar de tan pocs recursos i no poder realitzar grans obres ha realitzat un miracle molt més gran, ha fet ressorgir patent i viva la personalitat de la nostra terra. (Grandiosa ovació.)

Fa 25 anys no hi havia Mancomunitat de Catalunya; hi havia Diputacions en les quals es parlava en castellà, inspirades en un esperit de provincialisme, subjectes a un cacic provincial acompanyat d'una tanga de senyors que sols es preocupaven dels interessos de llurs clients polítics.

Jo em recordo, i vosaltres també podreu recordar-ho, que fou En Josep Bertran i Musitu el que amb escàndol i estrèpit de tots els caciquets va parlar per primera vegada en català a la Diputació provincial.

L'Ajuntament de Barcelona havia adoptat en absolut per a tots els seus actes com idioma oficial la llengua castellana. En 1902, quan hi entraven els primers regidors catalanistes, En Cambó, En Carner, En Puig i Cadafalch i En Sunyol, realitzaren la gran obra de parlar en català a les sessions. Jo recordo haver vist, al despatx d'En Carner, una placa que li fou ofertada, no sé per quins treballs extraordinaris, que havia realitzat a l'Ajuntament; doncs aquella placa estava escripta en castellà. I és que allavors semblava una cosa impossible que la majoria de l'Ajuntament prenguessin l'acord d'ofrenar una placa escripta en llengua catalana. Avui no es faria una cosa semblant: la majoria de l'Ajuntament ho escriuria en la nostra llengua catalana.

I referint-nos a un altre aspecte de la nostra vida, recordo jo que a l'Ateneu Barcelonès el discurs presidencial del gran poeta Guimerà sobre la llengua catalana, provocà, no ja escàndol, sinó materialment cops de puny entre els que sostenien i els que impugnaven allí el dret d'usar la nostra estimada llengua. Avui a l'Ateneu Barcelonès (tot es fa en llengua catalana).

A Santa Coloma de Farnès mateix, 25 anys enrera crec que no s'hauria trobat tanta gent com hi ha aquí avui sota els placs de la sacrosanta bandera de la pàtria, que acabeu d'estrenar, i no s'hauria ni somiat que un diputat nacionalista pogués sortir elegit per l'article 29. La primera vegada que es presentà un candidat catalanista sols va obtenir una migadíssima votació. Estava dominat pel més violent centralisme. Això demostra com la consciència de la pròpia personalitat s'ha anat infiltrant per tota la nostra terra: als ajuntaments, a les escoles, al pla i a la muntanya s'hi ha portat la consciència que som un poble i una pàtria. (Aplaudiments.)

Hi ha esperits crítics que ens diuen: Vosaltres us heu preocupat més de la política que de l'escola, que de formar l'ànima del nostre poble amarant-la en els ideals de Catalunya. ¿Es que vosaltres creieu que té més importància l'obra que pugui fer una col·lectivitat privada que la que fa la Mancomunitat de Catalunya o l'Ajuntament de Barcelona? La Mancomunitat ha fet l'Institut d'Estudis Catalans, que en els estudis de l'alta ciència i l'alta literatura ocupa un lloc horri al costat dels pobles de major cultura; i ha creat seminaris, biblioteques, Universitat industrial, tot un seguit d'institucions de cultura, que enalteixen l'obra iniciada i impulsada fermament per En Prat de la Riba i secundada pels seus successors.

L'Ajuntament de Barcelona ha fet coses meritories i extraordinàries, i tot això té una grandíssima importància per a la formació espiritual de les generacions del nostre poble. Doncs per a fer tot això cal una acció política que realitzin la majoria de la Mancomunitat de Catalunya i de l'Ajuntament de Barcelona.

L'ACTUACIÓ PARLAMENTÀRIA

Parlem ara del que cal fer. Suposem que al nostre poble no hi calgués una tan intensa actuació política i es posés més atenció a l'acció

cultural i que arribés més a la seva ànima. I discutim serenament per a veure si és convenient o si s'ha d'anar amb molta cautela.

Una de les actuacions més desagradables és l'actuació parlamentària. Generalment hi ha un desacord absolut entre el que es discuteix al Parlament i l'esperit de la nostra terra.

Actuació parlamentària en general: Vosaltres que pertanyeu a un districte rural, creieu vosaltres possible que un districte s'avingui a prescindir de l'actuació del diputat que el representa? Jo crec que no; jo crec que tots els que pertanyeu a un districte rural contestareu que no. Perquè són tantes les necessitats que s'han de satisfer en els nostres pobles. Aci no hi ha govern que espontàniament faci obres d'interès públic: quan un poble necessita una carretera no la obre el Govern fins després d'anys i anys de gestionar-la el diputat.

A Anglaterra, on hi ha un Govern que governa i tribunals que administren justícia, com a país civilitzat, es fan les carreteres que calen, sense que el diputat les hagi de gestionar. Allí semblaria una cosa inversemblant que, per una necessitat així, es dirigissin càrrecs al diputat en lloc de dirigir-los al ministre de Foment.

Es per això que a Anglaterra ha estat possible que els diputats «sinfeimers» elegits pel poble irlandès estiguessin allunyats durant molt temps del Parlament i no fessin de diputats. A Espanya no seria possible que una actitud així subsistís d'una manera permanent, i succeiria que el lloc que abandonaríem nosaltres vindrien altres a ocupar-lo i precisament aquests foren els més enemics dels interessos honrats del districte. (Aplaudiments.)

Jo vos dic que de l'acció parlamentària cap de vosaltres en té el concepte que en tinc jo.

Per això vos dic que, en aquests darrers temps, entre l'estat psicològic que es produí en mi per la retirada d'En Cambó i la sensació de repugnància que sento per la farsa de les responsabilitats que s'està realitzant en les discussions que hi ha aquest dies al Parlament, me n'han tingut lluny i no hi he anat perquè no hi volia intervenir, i després perquè en jo que es referia al problema de Catalunya ja hi havia companys novament elegits que estaven encarregats de plantejar-lo i defensar els nostres ideals.

Però això no pot durar; jo hauré d'anar-hi no pel meu gust, sinó per a complir el meu deure amb vosaltres. Però hauré de fer-ho escollint el moment i l'assumpte que pugui ésser profitós per a la nostra terra, no per aquells interessos que als qualsen «de generals»; si a ells no els interessaven els problemes de Catalunya, a nosaltres no ens interessaven els problemes que els interessaven a ells. (Aplaudiments.) Aquells que ells anomenen «grands problèmes nationaux», però que sovint són problemes convencionals, com aquells que es resolen amb una acta, una carta o... amb una bufetada. (Rialles i aplaudiments.)

Els nostres problemes, desgraciadament, no es poden solucionar redactant una acta o en una taula de restaurant; els nostres problemes afecten fonamentalment la vida del nostre poble i no s'originen en una discussió d'Ateneu o en una societat qualsevol; els nostres problemes, que ho són d'engrandiment, tenen les arrels al fons del fons de la nostra ànima.

En definitiva, jo he de dir que nosaltres no ens ocuparem d'aquests problemes «generals». Això no vol dir que ens ocupem exclusivament de coses de Catalunya; podem parlar de pressupostos, de guerra, etc., però les nostres paraules tindran sempre una finalitat més alta i una afirmació fondata en la nostra ànima, en el desig d'aconseguir cada dia un pas més en el camí de la llibertat de la nostra Catalunya. (Aplaudiments.)

LA TASCA DE LA LLIGA

Aquesta haurà d'ésser la nostra actuació, perquè no podríem cessar en la nostra actuació parlamentària sense que cerquéssem una solució revolucionària. O acció parlamentària, o acció de violència. I l'acció violenta en el moment actual no crec que pugui exercir-se de manera que arribi a obtenir resultat.

El nostre poble, com a meridional, és un poble propici als grans miratges i ara s'ha deixat enlluernar per la paraula separatisme, de la mateixa manera que anys enrera En Lerroux el feia seguir per atrapar el «pavo republicano». Fem que ara no es reproduïxi el mateix amb el nom del «pavo separatista».

Reservem per a les grans ocasions,

per a les èpoques extraordinàries, els grans esforços, encara que en les grans ocasions, no s'trobin aquells que només en parlaven en moments de gran tranquil·litat. Cal que en la vida normal fem cada dia un petit esforç, avencem un pas més en la catalanització del nostre poble. En la vida dels pobles no són pas les coses extraordinàries les que constitueixen tota la seva vida i tot el seu caràcter, sinó els petits esdeveniments de cada dia. És com en la vida familiar, que la prosperitat no s'ha d'esperar d'una rifa, sinó de l'esforç constant i diari del treball.

Aquesta és la norma de conducta que han de seguir els pobles.

I nosaltres, el que ens toca fer a Catalunya és l'acció constant de cada dia, en política, en cultura, en economia, en la vida familiar i en la vida pública.

I pareu esment que jo que avui jo he dit aci no són més que les normes constants de la Lliga Regionalista, i jo corrobo que no hi ha més que un tema, que és el de l'afirmació de la personalitat de Catalunya; és el tema indestructible; ha d'ésser la tasca de cada dia; tema que jo he sentit sempre amb igual intensitat, tant quan era ministre, com ara que no ho sóc; sempre he estat igualment nacionalista.

En la política, com en la guerra, la tàctica a seguir, sempre ha d'adaptar-se a l'actitud i a la tàctica de l'enemic. Què es diria d'aquell general que fés funcionar l'artilleria de gros calibre en una campanya de guerrilles?

Nosaltres els catalans, la tàctica que hem de seguir és tenir sempre un ideal i una norma, i aquesta és: la causa de la llibertat de Catalunya. (Ovació.)

GERMANOR CATALANISTA

I vull dir una altra paraula respecte a quina ha d'ésser la nostra posició interna a Catalunya. Aquí tenim un defecte: som un poble un xic verinós, a part la vivor del nostre temperament, perquè som un poble que durant segles no ha pogut governar-se; ha mancat l'engranatge entre l'organisme de govern i el poble governat i s'han originat els conseqüents inconvenients, engrunyint les relacions entre els uns i els altres.

Per aquesta causa aquí no ha pogut expandir-se més l'ideal del patriotisme sinó en front del verinós per a contraposar i dificultar la lluita de classes; no hi ha hagut una organització de govern que reguli les relacions del poble.

Aquest mateix esperit, no sols ha engrunyit les nostres relacions, sinó que ha enverinat les nostres lluites polítiques: es formen dos bàndols, i els uns donarien llur ànima al dimoni, per tal d'aterrar els altres. Voleu homes i partits separats per idees, que semblen enemics, que es devorarien; que es llançarien a tota mena d'aliances i traïcions, per tal de derrotar l'altre.

Això ha de desaparèixer. Nosaltres hem de restablir una cordialitat en la vida de Catalunya, molt especialment entre els que senten l'ideal de Catalunya. Els que som catalans hem d'anar sempre amb perfecta cordialitat, mantenint, com és natural, cadascú les seves opinions.

Això ens costaria molt poc de fer-ho. Aci, en la «provincia» de Girona, hem actuat darrerament amb perfecte acord en les eleccions de diputats a Corts, senadors i diputats de la Mancomunitat.

Per tant, respecte a aquest punt, nosaltres hem de procurar que aquesta cordialitat existeixi no sols amb els catalanistes, sinó amb tots els partits autonomistes. Com ja sabem, en les eleccions de senadors, hem elegit un jaumi autonomista; en les de la Mancomunitat hem votat el senyor Santaló, un republicà autonomista. I aquesta cordialitat ha de subsistir, perquè sense ella no assoliríem res per a la causa de Catalunya.

I jo m'estendria més encara. Hi ha un partit, el de la Unió Monàrquica Nacional, que ha practicat sempre una acció que hem qualificat de traïció a la causa de Catalunya, perquè actua sempre en contra de les aspiracions de Catalunya. Jo no voldria jutjar-la, perquè hi ha vegades que els homes poden portar llurs passions més enllà del que es deu; jo crec que els catalans que segueixen una tendència equivocada i censurable, no la segueixen per llur propi impuls, sinó a contra-corr. Alguns ho fan per a conservar aspiracions de domini de poder o el que sigui; altres ho fan per ressentiments de greuges, o d'atacs que creuen haver rebut.

Jo voldria que tots els qui conservin prou esperit per a servir la causa de

Catalunya sentissin la meua veu per tal que tots els mals procediments desapareguessin: jo, fins els demanaria perdó de totes les injúries, amb tal d'obtenir d'ells que acabessin de fer mal a la causa de Catalunya.

En la Mancomunitat de Catalunya, en aquesta grandiosa obra de patriotisme tan sàviament iniciada i encarrilada per En Prat de la Riba, veieu com homes que no eren, que no són nacionalistes, que pertanyen a tota mena de partits polítics, col·laboren en l'obra de Catalunya; que aiximateix es fés en la representació parlamentària i arreu els representants de districtes catalans en l'obra comuna de la nostra Catalunya.

Cal dirigir-se als amics i als adversaris; cal interessar el cor de tots per a establir una gran cordialitat, enlaïrant molt l'actuació dels partits, sense deixar d'afirmar els ideals respectius, deixant manifestar-se les característiques de cadascú i procurar que en les lluites es portessin noblement, no ens interessin ferides els uns als altres, perquè aquestes, al capdavant van a parar a la nostra mare Catalunya. (Aplaudiments.) I això ningú no té dret a fer-ho.

En aquests darrers temps ha succeït un fet que ha emplenat l'ànima del nostre poble. Tots podem girar la vista enrera i comprovar la conclusió que mai en la vida del nostre poble s'havia anat endavant en la tasca de recatalanització. Per què, doncs, ha vingut aquest descoratament?

Estevingué un moment en que es va creure que era un fet la consecució de la realització dels nostres ideals, però l'esperança no tingué estat de realitat i començà a dubtar-se que pogués aconseguir-se el que sols és possible amb la unió de tots els catalans i s'han exterioritzat divisions entre nosaltres i ha estat aleshores quan els ministres del Govern de Madrid han dit: «Nosaltres estavem disposats a donar satisfacció a les vostres aspiracions, creient que eren el sentit general entre vosaltres, però ja ho veieu: hi ha sectors polítics en la vida de Catalunya que no les senten, que no les volien».

Al districte de Granollers

Diada nacionalista a Montcada-Rexach

AIRES DE LLUITA I DE VICTORIA

Els nuclis urbans de Montcada-Rexach s'han distingit sempre per llur fervor i adhesió a la causa de Catalunya. Per això en les darreres eleccions de diputats a Corts votaren, donant una immensa majoria al candidat nacionalista En Josep Maria Trias de Bes, damunt de son contrincant el candidat albi i de la U. M. N. Quan les intrigues de tota mena i les desprecupacions de molta gent intensificaren l'ofensiva contra Catalunya i els seus capdavanters i aconseguiren anular l'elecció del senyor Trias de Bes, triomfant per bona majoria de vots en tot el districte de Granollers-Badalona, se senti com el dolor d'una fustada, i tothom deixà sentir l'Ara més que mai, que caracteritza els pobles forts que han estat ofesos.

Diumenge ho varen demostrar els amics de Montcada, apressant-se a organitzar una Diada que fos com el preludi de la lluita electoral al districte.

Assistí als actes de Montcada la gairebé totalitat del veïnat i de la colònia que hi estiguja, fruit de la frescor que es deixa sentir per aquelles valls.

També hi assistiren comissions de les poblacions principals del districte més veïns de Montcada.

A la tarda hi hagué dues ballades de sardanes al Passeig de la via del tren de M. S. A., i l'altra al carrer Major. Mentre el jovent ballava, el públic s'entretenia mirant o conversant de la situació política i de les eleccions vinentes al districte.

LA CONFERENCIA DEL SENYOR TRIAS DE BES

A les set el senyor Trias de Bes, donà la seva conferència al cinema de davant l'estació de M. S. A. L'espai local s'omplí de gom a gom, malgrat la calor que s'hi havia de sofrir.

Al costat del senyor Trias de Bes prengueren seient els diputats de la Mancomunitat senyors Caraden i Picart, el doctor Espinassa, regidor de Montcada; el senyor Sala, president del Centre Nacionalista de Granollers; el senyor Raf, del de Badalona; el

Es per això que jo voldria que, deixant de banda totes les injúries proferides pels uns contra dels altres, fessin tots el vot ferm que seguis incommovible la unió de tots els catalans. Perquè no dubteu que la nostra unió serà el fonament de la nostra victòria. (Grandiosos aplaudiments.)

En sortir del Centre Nacionalista, la concurrència s'escampà pels tres bars que hi ha a la plaça, amb tauletes al carrer, esperant l'hora de la

Ballada de sardanes

Pel mig de la plaça es passejaven les gentils i guapes colomines, elegantment abillades i amb un luxe només comparable amb les damiselles de ciutat. El jovent papellonejava a llur entorn. La concurrència era considerable.

La cobla va tocar un bell programa de sardanes amb ajust i bon gust, i de cap a cap la plaça s'emplenà d'anelles de sardanistes. Es digne d'esment que les ballassin totes les ainyetes sense distinció i tot el jovent del poble. Les ballades de la manera característica de la Selva, començant les i acabant-les a la dreta i amb una serena bellesa digna de tota admiració. Allí no hi han arribat els esbojarraments i les ridoneries d'alguns afortunadament pocs, «saltadors» de sardanes de Barcelona.

A la nit hi hagué una altra ballada de sardanes i després ball de sala.

Fou una diada patriòtica, i els nostres companys de Santa Coloma poden restar satisfets de la seva organització, i del seu èxit, i de l'entusiasme que provocà en tots els que hi van concórrer.

El senyor Ventosa marxà cap a Bagur una d'aquelles calles de la Colla Brava estiguja la seva família; el senyor Riera i els gironins, cap a Llívia, i els dels altres pobles s'anaren acomiadant afectuosament a mesura que arribava l'hora de marxar, i quan arribà la nostra emprenguerem la ruta cap a Sils a pujar al tren que ens deixà a Barcelona, a tres quarts d'onze de la nit.—P. P. 12

senyor Cruselles, del de Cardedeu; el senyor Sans, del de Mollet; l'emphyer senyor de Rafael i altres personalitats.

El doctor Espinassa s'aixecà i digué sobriament: «El diputat elegit per aquest districte i que ho serà de fet en les properes eleccions, té la paraula».

El senyor Trias s'aixecà, essent rebut amb entusiasmes aplaudiments.

Saludà els veïns de Montcada i recordà que el darrer acte de les passades eleccions fou fet a Montcada, com hi és fet el primer d'aquestes.

Parlà breument d'aquelles eleccions per a patentitzar les injustícies, les malfetes i els atropells que cometieren els que s'empararen en la força governamental.

Tothom sap ja la majoria que va obtenir la candidatura nacionalista, i tothom recorda que cap al tard del dia de les eleccions els contraris es varen tancar i varen manegar una tramoia per a fer veure que havien guanyat.

Després ja varen dir que guanyaven; uns deien que per 20 vots, altres que per 100 i altres que per 1. No coincidien gaire en la xifra de vots, perquè encara no havien rebut de conjuntar la tramoia. Com es diu vulgarment: «Encara tenien el gall al forn».

El dimecres van arribar a Barcelona unes actes, evidentment falsificades, com havia de veure qualsevol home de lleis, i que volien contradir el que constata amb les signatures d'uns i altres, actes notariais i tota mena de garanties.

La farsa no pogué prosperar de moment i jo vaig ésser proclamat diputat per la Junta del Cens.

Aleshores redoblaren les influències i, fent un esforç definitiu, aconseguiren que el Tribunal Suprem anul·lés les eleccions.

Deixo de banda les falsificacions. Ara ja no cal parlar del que està fet, que només ha servit per a enarribar i facilitar el triomf en la lluita vinent.

Ara les circumstàncies són les mateixes que abans, però agreujades. Nosaltres proclamem la nostra fe

mes pures en el Nacionalisme, en el qual no admetem límits. Però, molts creuen que el més ample pot encarnar en un canvi de règim a Espanya, però mantenint la idea nacionalista incondicional i sempre que la Península s'incorpori al moviment dels pobles moderns.

El règim es tanca als nostres sentiments i rebutja reconèixer la nostra personalitat de poble, entenem que hem de posar-nos a cuidar les nostres coses i no preocupar-nos que els nostres enemics s'entesen a voler enfonsar Espanya amb la seva política suicida. Nosaltres ens preocupem, primer de treballar per aconseguir reconèixer la personalitat de Catalunya, però tenim present l'estat actual de l'Espanya i no podem deixar de preocupar-nos d'altres problemes que, tant si volem com no, ens han d'afectar. Un d'aquests és, per exemple, el del Marroc, que ens interessa vivament, mentre hi hagi milers de soldats catalans i costi milions que paguem en bona part nosaltres.

Fa tres mesos que el Govern no tenia cap pla en l'assumpte del Marroc. Ara tampoc en té cap. Espanya, terra de paraules, ha nomenat un Comissari civil, però l'actuació no ha canviat, sinó que es noten intencions d'anar a la conquesta d'Alhucemes. El pla serà el mateix de sempre.

Els caps moros exigeixen milions per deixar avançar les tropes espanyoles, com han fet altres vegades. No cal recordar les impressions del que ha passat amb el combat de Tizit, on sembla que hi hagué més de 1.000 morts i més ferits encara, perquè no es donaren els milions que havien sortit del ministeri de Finances.

Tot això havia determinat un gran rebombori a Madrid, però, mireu si ara poca cosa que n'hi va haver amb dues bufetades d'un policia a un general perquè s'evaporés la tempesta.

Nosaltres creiem que, o s'ha de posar en pràctica el pensament d'Enrím de fortificar-se en el litoral, o s'ha d'abandonar el Marroc.

Però els polítics de Madrid creuen

altra cosa, i el president de Consell, que va dir que no volia diàleg amb els que creia que anaven contra la sobirania espanyola a Catalunya, va enviar, emissaris a Abd-el-Krim, al qual fa dos anys va assassinar més de 10.000 espanyols i va fer enfonsar la Comandància de Melilla.

Aquesta enemicitat contra Catalunya els porta a casos tan significatius com el del terrorisme, que a Madrid veuen amb complaença o indiferència quan sols afecta Catalunya.

Es que contra de les nostres coses senten una mena d'odi racial, i des del banc blau a l'extrema esquerra se solidaritzen contra Catalunya.

Ara es preparen uns Tractats de Comerç i el ministre d'Estat senyor Alba, el més aferrissat enemic de Catalunya, tindrà un marge per a satisfer el seu odi i arruinar la indústria catalana, fent-li una competència desfavorable amb els productes dels països de moneda depreciada. Una de les branques que patirà més serà la metallúrgica i hauran de plegar moltes cases, parant-se construccions i emigrar obrers.

Per aquests mitjans, ells aconseguiran encendre l'odi de classes a Catalunya i les qüestions socials aquí són més violentes perquè Catalunya està desil·lusionada i està subjecta a poders estrangers que no endeguen la qüestió amb amor i competència.

Explica l'estat d'exaltació del districte amb motiu de l'front fort i l'obligació que ell tenia de correspondre-li tornant a presentar la seva candidatura, segurs que el triomf serà més gros i no s'atreviran a impugnar una acta que anirà avalada per una gran majoria de vots.

Promet que, malgrat tot, persisteix en son desig de fer obra de pacificació i que sabrà oblidar les injúries i no destituir venjances personals ni de cap mena, per aconseguir el districte sigui tot afecte a la causa de Catalunya.

L'eloquent conferència del jove candidat, fou interrompuda diverses vegades amb aplaudiments entusiastes.

Després, conversant amb els bons amics de les diverses poblacions, van

recollir la impressió que el senyor Trias de Bes té assegurada l'elecció, ja que es diu que el seu contrincant l'albí senyor Torres Vila no es presentaria si no li ho imposen grosses pressions de Madrid, perquè s'ho ven més perdut encara que l'altra vegada.

Municipi

BANYES DE MAR A LES CRIATURES DE LES ESCOLARS

Aquest matí, a les vuit, s'ha inaugurat el servei de banyes de mar per als alumnes de les escoles de Barcelona, que tots els anys organitza la Comissió municipal de Cultura.

Aquest any, el nombre de nenes i noies que es banyaran ha augmentat considerablement.

Al Club de Natació que graciosament ha cedit la platja a aquesta institució, com altres anys, es banyaran cada dia 1.500 nenes, i a la platja de l'Escola de Mar 500 noies, al·la les alumnes d'aquesta escola.

Ha assistit a l'acte el president de la Comissió de Cultura, senyor Nadal, junt amb els funcionaris de l'Assessoria de l'Esmentada Comissió.

LA FESTA DE LA SENYERA

Ha visitat l'alcalde el primer tinent d'alcalde de l'Ajuntament de Vallència, senyor Marcos Miranda, el regidor de l'esmentat Ajuntament senyor Alabardà i el delegat artístic de dita corporació senyor Palau, per a invitar l'Ajuntament de Barcelona a la Festa de la Senyera, al·ludint a la Corona d'Aragó, que se celebrava a la ciutat del Tàrragona el 4 d'agost.

També l'ha complimentat el director general d'Arquitectura militar general Echagüe.

CONCERT DE LA BANDA MUNICIPAL

La Banda municipal donarà un concert a la Plaça del Rei demà, a un quart d'onze en punt del vespre, executant el següent programa:

Primera part. — I. «Mignon», obertura, Thomas; II. Minuet d'«Eugénie», Gluck; III. «Moment musical», Schubert; IV. «Polonesa en la bemol», Chopin; V. «Marcha catalana núm. 2», Lamote de Grignon.

Segona part. — «Quinta simfonia», en mi menor (quarta part), del «Nueve» Mendel; Dvorak (instrumentada pel Mtro. Lamote de Grignon).

No s'espera cap altra cosa de programa.

Govern civil

Aprofitament d'aigües a Valldorquina

D'ordre del governador, es fa pública, assenyalant-se un termini de 20 dies perquè puguin reclamar per escrit en el Govern civil tots els qui es creguin perjudicats, la petició de don Josep Paytavi i Puig, sol·licitant la inscripció d'un aprofitament d'aigües del torrent d'En Mora, amb destinació a regadiu, al terme municipal de Valldorquina.

Pesos i mesures

Havent de continuar la comprovació periòdica de pesos i mesures, corresponent a l'any actual, d'acord amb els preceptes reglamentaris, el governador ha disposat que es porti a cap a Vilanova i Geltrú durant els dies 6, 7 i 8 del mes d'agost, i seguidament en els altres pobles del seu partit judicial.

Delimitació de terres al Ter

El Negociat d'Aigües fa públic que don Ramon Matibosch Solà, propietari de la finca i fabrica «Casarramona del Pla», al terme de Sant Feliu de Torelló, ha demanat la delimitació de les terres de domini públic del riu Ter, en la part que toca per la seva vora esquerra amb l'esmentada finca, propietat del peticionari, des de la presa de l'aprofitament d'aigües que sobre el riu i aigües arriba a una longitud aproximada de 300 metres, o sia fins al pont de nova construcció.

Els qui es creguin afectats per la dita petició, poden presentar les reclamacions dintre el termini de 30 dies, a l'Alcaldia de Sant Feliu de Torelló o al Govern civil.

Bisbat

— Ha sortit cap al Santuari de Nostra Senyora de l'Hort (Solsona), el cardinal arquebisbe de Tarragona doctor Vidal i Baraquer, el qual es trobava a Barcelona des del diàleg de la darrera setmana.

— Ha arribat a Barcelona el bisbe d'Avila, doctor don Enric Zia i Beniel.

Obituari

FUNERALS

Na Maria Masons, vídua de N'Isidre Parera. Morí el dia 11 dels corrents. Demà, de deu a dotze, als Dominics.

En Vicens Via i Prieto. Morí el dia 6 de març. Demà, a les deu, a Sant Jaume.

ANIVERSARIS

Na Isabel Vilaplana Alayo de Ramos. Morí el dia 24 de juliol de 1920. Demà, a dos quarts d'onze, a l'església de la Casa de Caritat.

En Ricard Vives i Juncosa. Morí el dia 24 de juliol de 1922. Demà, de deu a dotze, misses al Bonsuís.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIO

Ne Dolors Bistol i Simon, vídua de Oriol Cortada. Enterrada ahir al Cementiri Vell.

En Victòria Palau i Dachs. Per voluntat del difunt no s'ha avisat l'obra de l'enterrament.

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé trametre'ns articles o notes republicades, la necessitat absoluta (sense la qual no ens és possible fer-ne el menor cas) d'avaluar degudament els originals amb un segell o una firma a la dreta.

Aniversari de la mort de

D. ISABEL VILAPLANA ALAYO DE RAMOS

ocorreguda el dia 24 de juliol de 1920

havent rebut els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica

(A. C. S.)

Els seus desconsolats espòs D. Guillem Ramos León, germana D.ª Teresa, Vda. Monés; germanes polítiques D.ª Eustàquia Ramos, Vda. Izquierdo i D.ª Bernabea Ruiz, Vda. Ramos (absents); la seva cosina germana D.ª Isabel Rigual-Alayo, Vda. Vilà; nebots, cosins (present i absents), i les cases comercials «GUILLERMO RAMOS», de Barcelona i Madrid, en recordar als amics i coneguts tan sensible pèrdua, els preguen que la tinguin present en llurs oracions i se serveixin assistir a l'ofici i misses que, per a l'etern descans de l'ànima de la finada, se celebraran demà, dimarts, dia 24 de l'actual, a dos quarts d'onze del matí, a l'església de la Casa Provincial de Caritat.

Les misses després de l'ofici i de seguida la del perdó

NO ES CONVIDA PARTICULARMENT

Per respecte a la santedat del temple, el dol es dona per despedit

L'Emm. i Rvdm. Sr. Cardenal Primat de Tarragona i els Excms. i Il·lms. Srs. Bisbes de Barcelona i Calahorra es dignaren concedir 200 i 50 dies d'indulgència en la forma acostumada.

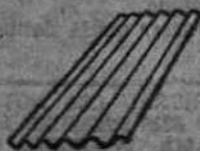
Reuma, Catarros,
Calculs, Neurastènia
CURA DE REPÓS

Balneari

TERMES PALLARES

ALHAMA DE ARAGON, Casino-Teatre, Grans parcs i llac navegable — informes directament o don Amadeu Gran, Màlaga, 1861 Farmàcia Remon, Aragó, 202-Tel. 1529

LANXA
DOLADA
6x75 cm.
a 750 m.

Pissarra artificial
per a cobrir
Materials armats amb
amlant exclusivament

Rocalla

Josep Esteve i C.ª
Portal de l'Angel,
núm. 1 i 3, pral.
Telèf. 3344 - Barcelona

PLAQUES
de
40x40 cm.
Pis. 505 m²

Notícies de l'estranger

Els desordres de Breslau

Breslau, 22.—Han continuat registrant-se desordres a conseqüència de la creixent carestia de la vida.

Els desentenenats han saquejat alguns hotels, cafès i magatzems, intervenint la policia, que es veia precisada a disparar per a dissoldre la manifestació.

Dels manifestants, resultaren sis morts i quinze ferits.—Havas.

Breslau, 23.—Ha tornat la tranquil·litat en aquesta població. El nombre de les detencions practicades últimament per la policia ascendeix a 1.200.

Ahí es registraren a Gleitz (Alta Silèsia) disturbis anàlegs als d'aquests dies de guta a la carestia de la vida.—Havas.

El bacil de l'escarlantina

Roma, 22.—Els periòdics diuen que dos professors italians han aconseguit descobrir el bacil de l'escarlantina.

Ja han fet, amb resultat satisfactori, nombrosos assaigs utilitzant injeccions de serum.—Havas.

Le Trocquer a Essen

Dusseldorf, 22.—El ministre d'Obres Públiques senyor Le Trocquer ha conferenciat amb el general Degoutte i amb diferents caps de sedveis.

A la tarda visità Essen, on, com es sabut, té la seva residència la comissió de control.—Havas.

Dusseldorf, 23.—El ministre francès d'Obres públiques, senyor Le Trocquer, ha inspeccionat diversos dipòsits, on s'emmagatzemen els estoos de carbó extrets del Ruhr, declarant-se molt satisfet de tot això.

S'avaluen en un milió cinc centes mil tones els estoos de carbó existents, quantitat suficient per a les indústries metal·lúrgiques de França i Bèlgica, fins al mes de gener vinent.—Havas.

Dusseldorf, 23.—Les autoritats d'ocupació s'han incautat sense incidents dels establiments metal·lúrgics denominats «Dortmunder Union».—Havas.

La base naval de Singapur

Londres, 23.—Al «Times», li comunicuen de Tòquio que el ministre japonès de Negocis Estrangers ha desmentit les notícies que circulaven sobre un suposat conveni entre Anglaterra i el Japó concernent al projecte de base naval a Singapur.

Afegí que es tracta en definitiva d'un assumpte de govern interior de la Gran Bretanya.—Havas.

La propaganda comunista a Itàlia

Roma, 23.—Segons alguns periòdics la propaganda comunista per mano-russa ha pres increment en algunes regions d'Itàlia. La policia s'ha incautat de documents i correspondència. En els equipatges de dos russos residents a Nàpols s'han descobert documents particularment interessants.—Havas.

Vaga de conductors d'autòmnibus a Londres

Londres, 23.—Ahir deixaren d'acudir al treball 800 mecànics i conductors d'autòmnibus en senyal de protesta contra la nova reglamentació d'hores de presència al treball.

Es tem que aquest moviment vagi estenent-se.—Havas.

La reforma electoral a Itàlia

Roma, 22.—La Cambra dels Diputats ha adoptat per 223 vots contra 123 el projecte del Govern, relatiu a la reforma electoral.

Després d'aprovar, la Cambra suspengué les seves sessions «sine die».—Havas.

Alemanya i Rússia

Berlin, 23.—El rus Govern dels soviets ha signat un acord amb l'oficina alemanya de subministre de cereals comproment-se a lliurar-li cereals en una quantitat de 20 milions de lliures, destinats a la panificació.

Els lliuraments començaran immediatament, havent d'acabar-se a últims de novembre pròxim.—Havas.

Mussolini i Garibaldi

Roma, 23.—El president del Consell senyor Mussolini ha rebut la visita del general Bisciolli Garibaldi.—Havas.

Roma, 23.—En la visita que ha

fet al president del Consell, senyor Mussolini, el general Bisciolli Garibaldi, sollicità de Mussolini que l'admetés al partit feixista.

Mussolini contestà acceptant.—Havas.

La festa nacional belga

Brusselles, 22.—S'ha celebrat amb gran entusiasme en tot el país la festa nacional.—Havas.

Les converses interaliades

Paris, 22.—El president del Consell senyor Poincaré conferencià ahir, a última hora de la tarda, amb l'encarregat de Negocis de la Gran Bretanya.

Es creu que el senyor Poincaré haurà donat igualment a conèixer al Gabinet belga aquesta nit la seva opinió sobre els documents anglesos.

Els canvis de punts de vista entre els Govern de París i Brusselles continuaran activament, amb l'objecte de poder donar aviat una resposta comuna.—Havas.

Washington, 22.—Els Estats Units han rebut ja i anota que, a títol d'informació, els ha tramès el Govern britànic, donant compte de la seva resposta a les proposicions alemanyes.—Havas.

Londres, 22.—L'«Observer» resum d'aquesta manera els dos documents britànics tramesos a França, o sia, resposta a les últimes proposicions alemanyes i carta acompanyant a França la seva resposta.

En la resposta a Alemanya s'accepta en un principi l'oferta d'atendre's a les decisions d'un Comitè Internacional. Es pren en consideració les ofertes definides en l'última nota del Govern alemany als aliats, sobre garanties econòmiques sota la reserva, de que és precis que s'examinin atentament la capacitat de pagament d'Alemanya i l'extensió de les dutes garantits. Demés, esmenta d'una manera prudent l'oportunitat de que el Reich abandoni la seva actitud de resistència passiva a les tropes d'ocupació.

En la carta tramesa a França acompanyant la resposta que acabem d'extrair, es reconeix plenament el dret de França al cobrament de les reparacions i dona a França indicacions amistoses sobre la manera de regular l'ocupació. Acaba dient que el Govern de la Gran Bretanya està disposat a discutir els deutes interaliats en el moment que es consideri oportú.—Havas.

Paris, 23.—S'assegura que el Govern francès es proposa guardar el més absolut secret sobre el contingut del projecte anglès de resposta a Alemanya però es fa observar al ministeri de Negocis estrangers que Anglaterra també ha de guardar igual reserva. Malgrat que s'ignora en absolut l'opinió manifestada pel Govern de Londres en aquest document, s'assegura que s'ha procurat que el document suavitzi als aporcs. D'aquí que en la nota, segons s'affirma, no es parli ja d'una comissió imparcial o internacional per a estudiar les possibilitats de pagament d'Alemanya. En lloc d'aquesta comissió se'n crearia una altra una altra que sortiria de la mateixa comissió de reparacions.

Però malgrat aquestes modificacions la divergència de criteris que separa Anglaterra i França és encara molt profunda.

Els Govern francès i belga persistiran en reclamar l'abandonament de la resistència passiva, i en afirmar que l'evacuació del Ruhr no començarà mentre Alemanya no comenci a complir els seus compromisos.

Amb aquestes condicions podrien conciliar-se els punts de vista d'Anglaterra i de França i Bèlgica.

De moment no és possible registrar cap altre fet que la bona voluntat d'arribar a un acord.—Havas.

Rússia i els Estrets

Berlin, 23.—L'ambaixador del Govern dels soviets desment els rumors que han circulat, segons els quals la signatura pel Govern dels soviets d'un conveni sobre la qüestió dels estrets seria la conseqüència d'una c'ausula secreta de l'últim tractat anglo-rus.—Havas.

Les garanties d'Alemanya

Londres, 23.—Al «Daily News» li comunicuen de Berlín que el Govern del Reich ha informat al Foreign Office que ja ha acabat de fixar el pla de garanties que Alemanya està en condicions d'ofrir als aliats.—Havas.

Dietari històric

22 de juliol de 1823

NEIX A BARCELONA L'ESCRITOR FRANCESC DE P. CAPELLA

En una típica família menestral, que durant més de dos segles ha continuat un establiment de xocolater, al carrer de l'Hospital i Pla de la Boqueria, va néixer, ara fa cent anys, aquest veritable escriptor costumista. El seu pare havia conformat contra la dominació napoleònica, i En Capella restà fidel tota la seva vida a aquell vell esperit català i tradicional dels seus avantpassats.

Els que el tractaren, diuen que era conegedor insuperable d'anècdotes barcelonines, recollides en la seva llarga vida, fruit d'una fidel observació. Des dels fets de l'any 35, fins a acabar el passat segle, tota l'evolució de la ciutat havia estat per ell presenciada, i les aficions literàries i històriques, l'havien portat a escriure llegendes i tradicions, novel·les populars i treballs, en els quals la fantasia i els fets verídics es barrejaven en una especie de novel·la que no ha tingut després successor.

Fou un vulgaritzador de la història, com es veu en «Ormesinda» i «Judith de Welf». Va escriure en castellà i català, en el Correo Catalán i La Renaixença, vinent una de les seves novel·les «Catalina», transportada al mallorquí per la docta ploma d'En Pere Alcantara Peña.

Fou especialista en els fulletons dels diaris, despertant amb les seves narracions la curiositat del lector, procurant sempre donar-li una lliça de moralitat, sense pretensions de filòsof, però després com a cosa natural en què tenia bondat de cor i usava la ploma més com esplot del seu temperament, que com a cosa pròpia d'un professional de les lletres.

Mori en la nostra ciutat, als setanta vuit anys d'edat, el 17 de gener de l'any 1901.

23 de juliol de 1462

BATALLA DE RABINAT ENTRE FORCES DE JOAN II I DEL PRÍNCIPAT

La rebel·lió de Catalunya contra el rei era que aquest havia violat els privilegis i llibertats que havia jurat. En la guerra contra els realistes aquest dia s'esdevingué una batalla davant el castell de Rabinat, a Comala, i ens conta el Dietari de la Generalitat que hi morí molta gent, essent adversa als catalans. Va morir-hi el ciutadà barceloní Francesc Sentant i foren en gran nombre els presoners que feren els soldats de Joan I.

La situació de Catalunya preocupava en gran manera els altres països de la Corona d'Aragó, i coincidint amb aquesta batalla, vingué de València una ambaixada, formada pel degà i ardiaca d'aquella Seu, per l'element eclesiàstic; Pere Sánchez Centelles, Joan de Valleria, Jaume Romeu i Lluís de Soler, pels cavallers; el jurat Vicens Calvet i l'advocat Pere Ametrich, pels ciutadans, que es presentaren a la Diputació i al Consell de Cent, per a oferir-se, ja que sentien les novetats i congoixes del Principat, i per la pau no plangien cap sacrifici.

Se'ls va agrair la bona intenció, però se cercaren cabals per a seguir la resistència, anant-se pel municipi a la venda de censals a fi d'atendre les despeses de l'exèrcit.

Es de nota que els Sentant figuren en aquests actes; a la mort d'En Francesc, a Rabinat, trobem un Lluís Sentant, diputat de la Generalitat, el qual, juntament amb l'abat monserat i altres personalitats, prenen acord per a nomenar rei l'Enric de Castella.

ESPIGOLAIRE

Topada de trens

Estocolm, 23.—En el pas a nivell de Flaesberg ha topat amb un autocar un tren procedent de Cotemburg. D'aquest accident han resultat 8 morts i 19 ferits.—Havas.

La vaga de Hull

Hull, 23.—Els treballadors del moll han adoptat l'acord de no reprendre el treball en les condicions proposades per la Convenció Nacional.—Havas.

La situació a Barcelona

UN ATEMPTAT

Dissabte, a les 9 de la nit, a l'encreuament dels carrers de Sepúlveda i Casanova, uns desconeguts van disparar contra l'advocat don Josep M. Séseras de Batlle, de 28 anys, i li van causar una ferida a la regió epigàstrica, una al costat dret, una a la cuixa esquerra i una a la regió glútea, pronòstic gravíssim.

Una bala perduda va anar a tocar a Frederic Mustolas Sabater, de 24 anys, ebenista, que estava a alguna distància assegut en un pedris conversant amb la seva promesa, i li va causar una ferida a l'ull esquerre, amb destrucció global i epistaxia, de pronòstic greu.

Els dos ferits van ésser auxiliats al dispensari del carrer de Sepúlveda i el primer, traslladat després a la clínica del doctor Corrachan, i el segon al seu domicili, Font de Sant Miquel, 6.

El senyor Séseras havia actuat de defensor en el procés per l'atemptat contra el governador senyor Martínez Anido. A part d'això no se sap que intervingués en res de les lluites socials.

Amb motiu de l'atemptat contra l'advocat senyor Séseras, comès dissabte al vespre al carrer de Sepúlveda, han estat detinguts: Manuel Castany, Lloís Simón Sans, Eusebi Simón Sans, Angel Roig Borràs, Josep Navarro Martínez, Miquel Planell Casas, Pere Rubio Vallescà, Jaume Fort Santos, Blai Marín Pérez, Llorenç Martínez Agell i Marc Rubio Pines.

Tots pertanyen al Sindicat Lliure i figuren en els registres de la policia com a gent d'acció.

S'assegurava al Palau de Justícia que el primer seria posat en llibertat per haver justificat que fa temps que està apartat de tota actuació en les lluites socials.

Els ferits estan relativament bé, dintre de la gravetat.

El senyor Séseras ha estat interrogat pel jutge i ha dit que ignorava qui l'havia agredit i que no havia intervingut en les coses dels Sindicats ni l'havien amenaçat mai. Feia quatre mesos que s'havia casat.

Han declarat uns veïns, els quals han dit que el que va disparar era un, i que n'hi havia tres més d'amagats darrera dels arbres del carrer, i tots van fugir en direccions diferents, un cop comès l'atemptat.

Aquests individus, els quals anaven ben vestits i amb gorra, havien estat vistos junts conversant, i un d'ells encenent un cigarret, pocs minuts abans de l'atemptat.

El senyor Séseras sortia del seu despatx quan va ésser agredit, i anava amb dos amics, els quals van resultar il·lesos.

La gent de mal geni

Sigui la influència de la calor, sigui la influència del mal govern, sigui la influència de l'Etna, el cert és que la gent mostra una bel·licositat alarmant i que en les darreres 24 hores, els agents de l'autoritat i els metges dels dispensaris han hagut d'intervenir en una pila de baralles, alguna de resultats ben deplorables, perquè van produir una mort.

A unes barriques del Cementiri Vell una dona va dir a un captaire que no l'amoïnés més, i el captaire, per tal d'ensenyar-li a ésser bona amb els pobres, li va badar el cap d'una garrotada.

A unes altres barriques del carrer de la Igualtat, dues dones van anar a esgarrapades per si l'una havia dit mal de l'altra, i totes dues van haver d'anar al dispensari.

A les nou del vespre de diumenge van qüestionar al carrer de Lluís Antúnez el mossos municipal de mercats Enric Gualstro, de 48 anys, i Elies Alvarez Canela, de 38. Sembla que el primer va donar un cop de puny a la cara del segon el qual tragué un ganivet molt gros i va escómetre al mossos produint-li una ferida al costat esquerre d'epronòstic reservat.

Va ésser curat al dispensari de Gràcia i portat després a l'Hospital de la Santa Creu.

L'agressor va ésser detingut juntament amb l'arma i posat a disposició del jutjat, després de curat d'una contusió a l'ull esquerre.

RETIRS OBRERS

S'ha organitzat per a demà, dimarts, a les quatre de la tarda, una important sessió commemorativa del segon aniversari de la implantació del règim oficial de retirs obrers obligatoris, la qual se celebrarà a la sala d'actes de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis.

En la dita sessió es donarà compte detallat dels satisfactoris resultats obtinguts a Catalunya i Balears durant els dos anys primers de funcionament del règim.

DETINGUTS A MANRESA

La policia de Manresa ha comunicat a la Inspecció general que en el tren ramader que arriba a la una de la tarda a aquella ciutat, foren conduïts pel sometent dos subjectes que havien estat trobats vagant pel terme d'Aguilar de Sagarra, sense que poguessin justificar els motius de llur presència en aquells parages solitaris.

Es diuen Carles Puig López, de 34 anys, resident a Barcelona, sense domicili fix, solter i jornal·ler, i Bartomeu Valls Seguí, de 28 anys, conegut pel «Mallorquí», fill de Gènova, barriada de Palma de Mallorca, solter i domiciliat a la Barceloneta, carrer de l'Alegria, 28, taberna.

Foren posats a disposició del jutge de Manresa, per si tenen res que veure amb l'assalt a la banca Padró.

A LA CARRETERA DE MATARÓ

Uns agents que feien escorcollaments a la carretera de Mataró, van deturar un automòbil i van trobar al xofer una pistola de la qual duia llicència però no guia, i a un senyor que anava com a passatger, una pistola, de la qual va assegurar que tenia llicència i guia però que no no les duia al damunt.

Els agents es van incautar de les armes.

ARMES I MUNICIIONS

La policia, en virtut d'una denúncia que va rebre, va fer un registre a un pis primer del carrer de la Diputació, 201, i va trobar 11 pistoles automàtiques de diferents calibres, 7 capses de capsules del calibre 6.35, de 25 capsules cada una i 4 capses de 7.65.

L'habitant del pis—en concepte de rellogat—Josep Clapés Sureda, va ésser detingut.

Sembla que es tracta de comarç clandestí d'armes.

LES OBRES DEL METROPOLITA

A les obres del Metropolita hi treballaven aquest matí 600 obrers, i a la tarda alguns més.

L'empresa continua admetent personal per a col·locar-lo així que ho vagi permetent l'estat dels treballs.

A les deu de la nit, quan Joan Martínez Barceguí, de 48 anys, jornal·ler, anava a entrar a casa seva, carrer de l'Arc del Teatre, va topat amb Josep Gil, de 24, veí de Sans, i amb el qual havia tingut alguna disputa, renovant-se aquesta que acabà donant el segon al primer un cop de ganivet i fent-li una ferida de pronòstic reservat a l'orella dreta.

El pacient ingressà a l'Hospital de la Santa Creu i l'agressor als calabossos del jutjat.

A la plaça de Brugada, cap a mitja nit, Joan Argat Andres, de 29 anys, va agredir a cops de ganivet a Antoni Sala Talamantes, de 19, i li va causar una ferida incisa al costat esquerre i una punxant a l'esquena, pronòstic reservat.

A les set del matí d'avui, al bar del Xicu, Passeig Nacional de la Barceloneta, Jaume Ojeda Parron, de 31 anys habitant Pontvedra, 21, tingué una disputa per assumptes de família amb el seu cosí Francesc Maigal Parron, de 23, i habitant al mateix carrer i a poques portes de l'anterior.

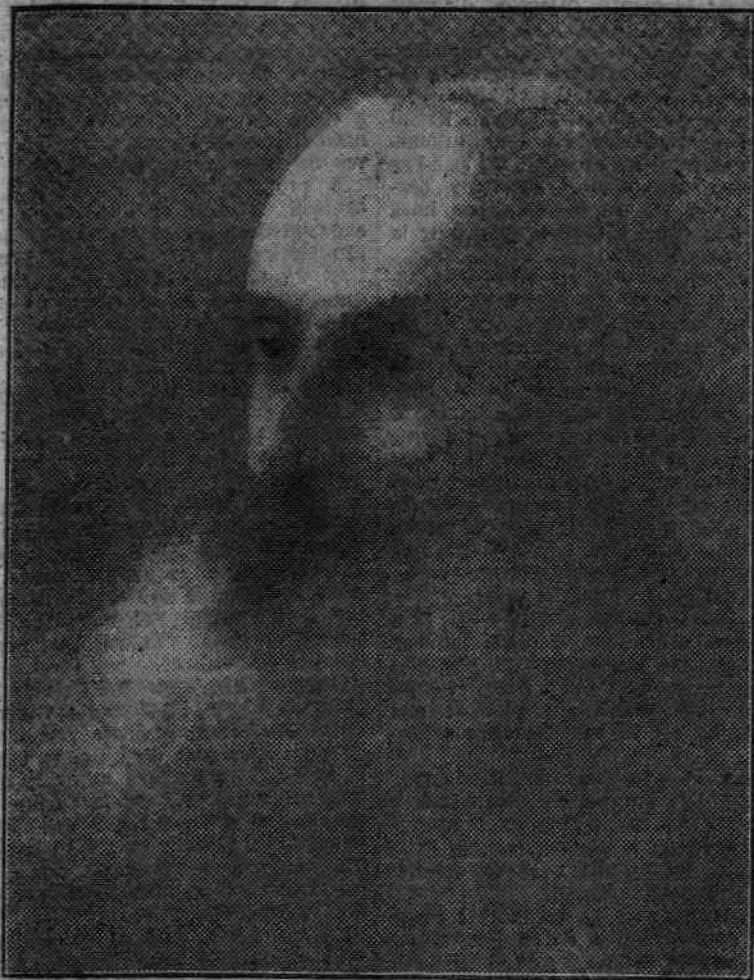
De sobte i sense que ningú dels circumstant pogués vitar-ho, el Francesc escómeté al Jaume i li donà un cop de ganivet al vuit espai intercostal fent-li una ferida tan greu, que morí quan alguns dels presents el conduïren cap al dispensari de la Barceloneta.

L'agressor quedà detingut.

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICACIO, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA

De Portugal estant

La mort d'En Guerra Junqueiro

Ultim retrat de Guerra Junqueiro

Portugal està de dol! Guerra Junqueiro, el formidable poeta, ha expirat a trenc d'alba; quan les primeres clarors del dia alboraven l'espai. Ha sucumbit víctima d'una broncopneumonia, no mostrant el més petit símptoma de sofriment, conservant-se serè, fins a última hora, sense desfogar-se cap de les línies del seu rostre admiratí. Les últimes paraules del famós líric han estat vulgars, casolanes, i plenes d'humilitat. Se sap que ha mort religiosament, i, si no ha estat sagramentat, és perquè mai no havia tingut aquest desig.

Vingut unes setmanes a Lisboa, s'acabà el cas del gendre doctor Mesquita de Carvalho, on, sentint-se feia uns dies indisposat, es va veure obligat a fer-hi.

Delicat de salut com era, les seves malalties, als 73 anys, no han pogut resistir tots els treballs, totes les atencions i tots els esforços emprats per la ciència. L'eminent doctor Moreira Junior, assistent del Geni, i el doctor Mello Brener, vista la gravetat del pacient, ja havien perdut tota esperança.

La trista nova s'escampa com espeluda arreu de la capital, i a mesura que el poble anava assabentant-se'n, per tots els rostres es dibuixava un sentiment, una recança de gran cosa perduda. Tot el país plora el poeta! L'Idol, el Geni, ha desaparegut del món dels vius, però l'obra queda, i amb ell viurà a través dels anys i dels segles; cada dia més bella i més lluminosa.

Abel Guerra Junqueiro va néixer a Freixo Espada-a-Cinta (Tras-os-Montes), el dia 17 de setembre de l'any 1850, fill d'un acabalat agricultor i negociant de nom, Josep Antoni Junqueiro Junior, i de Na Agna Guerra, a qual va morir quan tot just el poeta tenia tres anys.

La el primer llibre que va escriure revelà la seva precocitat poètica. Duas paginas dos catorze anos. Una potzena i mitja de quartilles senzilles, publicades l'any 1864. Dos anys més tard, donà a llum un poema romàntic, titulat «Mística Nupcia», que descobrí el poeta i la seva orientació filosòfica. Havent estudiat «preparatius» a Porto, Junqueiro feu cap a Coimbra, on es formà en Dret, publicant després «Vozes sem eco» i «Baptismo de amor». Ensenes col·laborava en el diari «Folha», que dirigia el malaganyat poeta João Penha, una vegada format, exercí els càrrecs de secretari general dels governs dels d'Angra do Heroísmo, a Viança do Castello, i l'any 1870 fou elegit diputat per Macedo de Cavaleiros. Per aquesta època, el gran líric era monàrquic, i estava afiliat al partit progressista. Aquesta seva actitud, va canviar la més tard l'any 1870, i en un article oblatre que va publicar a

la «Patria», de Porto, titulat «A execução de uma quadrilha». Entre altres coses, deia: «Jo era monàrquic, no per ideal, ni per sentiment, sinó perquè una forma de govern més elevada i democràtica no s'ajustava encara a les circumstàncies del país».

Proclamada la República, fou elegit diputat per les Constituents, no arribant a posseir-se del càrrec.

Després exercí de ministre de Portugal a Berna. Quan es va tractar de la qüestió dels colors de la bandera nacional que mogué tant de rebombori, Junqueiro presentà, defensant-lo encarnissadament, un projecte de colors, blau i blanc, que fou exposat a la Societat de Geografia. Obtingué vots, algunes vegades, per a la presència de la República, refusant sempre l'anar en candidatura. Es va interessar vivament per la política del general Pimenta de Castro; del qual era amic personal.

Guerra Junqueiro era un gran col·leccionador d'obres d'art, i l'apassionaven extraordinàriament les porcel·lanes antigues. Una vegada feu un viatge per Espanya disressat de drapaire, i cridant en veu gruixuda pels carrers de Vila Vieja: «Quien tiene palanganas, medias fúentes, y cuencas para vender». Així va formar una meravellosa col·lecció, que anys més tard fou adquirida pel comte d'Anual, i recentment venuda amb una subhasta de Coimbra.

A la seva casa de Porto, que era un veritable museu, hi ha l'única estàtua en fusta que existeix del Condestable D. Nuno Alvares Pereira.

Ultimament, a la seva casa solitària de Barca de Alva, Junqueiro es dedicava amb gran fruïció a l'agricultura.

La seva obra completa es compon dels següents treballs:

«Duas paginas dos quatorze anos», 1864; «Mística Nupcia», 1866; «Vozes sem eco», 1867; «Baptismo de amor», 1868; «A Vitoria da França», 1870; «A Espanha livre», 1873; «A morte de D. João», 1874; «O Crime», 1875; «Os Veteranos da Liberdade», 1878; «O Melro», 1879; «A Musca em ferias», 1880; «A velhice do Padre Eterno», 1885; «Finis Patria», 1890; «Canção do Odio», 1890; «Os Simples», 1892; «Patria», 1896; «A Lagrima», 1900; «Oração ao Pão», 1902; «Oração a Luz», 1903. Articles en francès, sobre «O Rádio e a radiação universal», publicats en «La Revue», 1904; «Théorie de certaines actions radio-biológicas», 1910; «A execução de uma quadrilha», 1910; «Poésias dispersas», 1920, i «Prosas dispersas», 1922.

Parlant de la seva obra, diu el doctor Agostinho de Campos, accentuant la nota: «Obert cada un dels seus llibres, tret dels «Simples», i «Orações», actua com una revolució política, destruint tradicions, minant

institucions i dinasties, enfrontant vies col·lectives, inspirant crims i martirs en pro de l'ideal i de la «Gra».

Junqueiro fou un lluitador constant, i es considerava com un dels obrers de la mudança de règim. «Diário de Notícias», a propòsit, recorda que, quan s'esdevingué la dictadura franquista, l'actitud del poeta fou tan enèrgica, que hagué de figurar al banc dels reus en els tribunals de Porto.

Quan l'interrogaren sobre la seva professió, contestà, amb gran aplom i naturalitat, i entre l'admiració de tots:

— Poeta.

La crítica afirma que la influència de la seva obra, de combat dintre el mitjà social, és ben manifesta.

Amb tot, d'uns anys a aquesta part sembla que la líria del poeta prengué noves modalitats.

Actualment anava catalogant les seves «prosas disperses», que posava en ordre, quan la mort cruel l'ha sorprès. De la seva gran obra filosòfica, diu el doctor Agostinho de Campos en el prefaci de l'Antologia.

«Quatre mil quartilles, plenes d'apuntaments, constitueixen el fons del treball escrit, resultat d'estudis i meditacions, de tants anys. Jo ja sabia d'aquests preciosos manuscrits, que Guerra Junqueiro confià a un Banco suís, quan sortí de Berna, on residia com a ministre de la República, des de la implantació de l'actual règim, fins poc després d'escalar la guerra europea.

— Són els processos del meu inquerit sobre la vida i el món — diu el poeta. — Aquests papers no seran publicats almenys durant la meua vida. Penso llegir-los a l'Estat en testament, i m'accontentaré de dedicar-me, en l'existència que em resta, a l'elaboració de la síntesi o resum de la meua filosofia. Dintre breus dies m'arredossaré a la meua casa de Porto, on començaré d'escriure aquest llibre, que apenes tindrà unes dues-centes cinquantena pàgines, i penso tenir-lo llest dintre un any o un any i mig. No puc fer res més, i estaré content de fer tant, perquè del contrari, malgrat l'obra poètica que tinc publicada, si no aconseguís realitzar aquest treball, moriria desconegut.

I el diví poeta mor sense realitzar el seu somni d'aurat, l'obra per ell tan desitjada. No mor, però, desconegut, i la seva obra immensa, la seva obra monumental, viurà eternament cada vegada més gran, i més important.

Deia el poeta en uns versos, ara de tota actualitat:

Quando eu morrer, abram-me o peito,
E desta jaula, onde houve um leão,
Tirem o cárcere era estreito
meu velho e altivo coração.

Depois, sem dó e sem respeito,
Sem um murmúrio de oração,
Lancem-no assim-vai satisfeto!
A'vala oscura, a podridão...

Ha romàs vuit dies de cos present, a la Basílica d'Estrela, veïllat per estudiants, desfilant per davant el cadàver milers de ciutadans de totes les classes socials. Després fou traslladat al Palau del Congrés i d'allà va passar al Monestir dels Jerònims, on dormirà el son etern al costat de Camões, Eça de Queiroz, Garret i Hercúlo.

L'enterrament, declarat del nacional per la Cambra dels diputats, fou una manifestació imponentíssima, assistint-hi el Govern, autoritats, representacions de totes les societats, escoles i molt de poble. El president de la República, trobant-se absent de Lisboa i delicat de salut, no pogué assistir-hi, excusant la seva absència, amb unes lletres enternidores, plenes de sentiment.

El taüt (senzillíssim, tal com el poeta havia engegat), era portat a coll per vuit estudiants, que anaven rellevant-se.

Tots els carrers i vies per on passava l'acompanyament fúnebre, eren envaïts completament de gentada que, silenciosa i amb gran respecte, anava descobrint-se al pas del gloriós poeta. De tant en tant les llàgrimes mullaven un rostre...

JULI RIBAS

Lisboa, juliol.

AUTORITZEU LES NOTES DE LES
QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICA-
CIO, AMB UN SEGELL O UNA FIR-
MA QUE ENS SIGUI CONEGUDA

De la Xina estant

L'assalt a l'express de la línia de Puv-Ku

Com més anem menys valem. Aquestes paraules, d'un escalent tan catalanesc, poden, sense por d'equivocar-nos, ésser aplicades a la Xina d'avui. Des de la implantació de la República no hem gaudit d'un sol dia de pau, de tranquil·litat i de llibertat.

El sistema republicà serà tan bo com es vulgui en els seus principis, però pràcticament, almenys pel que toca a la Xina, els seus efectes han estat sumament desastrosos. Polítics contra polítics, militars contra militars, i aquests últims, junt amb els bandolers, contra el poble, que és el qui en sofreix les conseqüències. I, per a augment de mals, un Govern sense poder remeiar-ho eficaçment.

Fa poc, un tren exprés de la línia de «Puv-Ku» fou descarrilat i assaltat per un miler de bandolers. Uns 300 viatgers xinesos foren menats a l'exili, juntament amb una vintena d'europeus: americans, italians, francesos i anglesos; d'aquests, un restà mort d'un tret al mateix lloc del descarrilament.

De resultes d'aquests fets sembla que els europeus es moguin un xic per a protestar de tal bandalisme davant de llurs governs, i interessar-los per a un prompt i eficaç acabament de tanta anarquia, baldament sigui valent-se de l'acció armada.

Si les tropes europees intervenen (cosa molt problemàtica) i en surten en bé, no orec que assoleixin gaire eficàcia. Un arbre, mentre no se li arrenquin les arrels, no se'l mata; torna brotar: una esportada no li fa res. Avui, a Xina, qui dona vida al bandolerisme són els militars, i mentre no s'organitzi l'exèrcit, no hi haurà adob possible. Aquest és el comú sentir del poble, el qual tractant-se de certs afers, rarament s'equivoca.

Tres mesos enrera, Mr. Colman trobà la mort en sortir d'Harbin. Ningú no en sap els motius: uns soldats, sense més ni més, tal vegada per assajar llurs armes, engegaren els fusells contra l'automòbil en el qual anava, ferint-lo greument. Morí poc després, de resultes de les ferides. L'afar, després de molt discutir, fou arranjat amb una indemnització de 50.000 duros, per a la vídua i fills. Fa poc que prop de Tien-tsin hi hagué un atemptat semblant, no havent de lamentar-se desgràcies personals per un voler de Déu.

Els bandits de l'Ho-nan també donaren un cop de mà damunt de la línia fèrria de Pequín a Han-kou, enduent-se presoners alguns enginyers europeus.

El Govern de Pequín no sap com fer-ho; si s'ho pren a la valenta, tem que aquell faci una penjairella de tots els europeus que tenen captius, com ja li ho tenen promès. Si no ho fa així, i segueix el costum de fer-los regals i d'enviar-los diners per a l'alliberament dels presoners, tem d'enllepolar-los per endavant.

Segons recentment he pogut saber, aquests últims captius han estat alliberats mitjançant una enorme quantitat de diner esmerçada pel Govern als esmentats bandits.

I és per això que els europeus, preveient nous ultratges s'afanyen a prevenir-los, interessant llurs governs per a una ferma i decidida protecció, i per l'acabament de tanta malvestat. La era horra!

Els successos narrats fins aquí, han estat comentats per la premsa europea i xinesa, mereixent la unànime condemnació d'ambdues parts. Bo serà que ara diguem qualcom de certs afers escaiguts fa poc, i dels quals, que jo sàpiga, la premsa, tant xinesa com europea, excepció feta de l'«Echo de Chine», no ha fet esment. Es tracta d'una persecució local desencadenada contra els cristians de la Mongòlia.

D'una carta del missioner belga P. Josep Feraert, que tinc a la vista, vull traduir-ne qualque extracte:

«Un matrimoni cristià — escriu — amb un infant, fou sorprès pels soldats quan venia d'oír missa; aquests, sense més ni més, feren foc damunt seu, matant la dona, que caigué allí mateix amb l'infant als braços. L'home no resultà ferit i pogué escapar-se.

L'any passat, als últims de novembre, un capità, amb un escamot de soldats, es presentà a la residència del missioner P. Braam. Aquest el rebé amb molta urbanitat i fins el convidà a menjar. Tot dinant en la mateixa taula el capità i un oficial no pararen de moietar-lo amb dictaris i frases gruixudes de tota mena. En havent dinat, aquell capità reuni els cristians de la missió al pati de la residència, i els andregà un verinós

discurs contra la religió catòlica, pl de malediccions, les més lliordes, contra tota cosa santa i sagrada, acabent invitant-los a l'apostasia.

«Pocs dies després, tornaren a la mateixa missió aquells soldats. Lligaren tots els homes i violaren les dones que pogueren haver. El catequista, amb alguns cristians foren conduïts a la caserna i allí foren penjats i assotats fins que prometeren donar-los algunes desenes de dòlars.

«A una altra cristianitat, alguns cristians, principalment dones i criatures, moriren glaçats als barrancs durant aquelles crues nits d'hivern, quan eren escàpols dels soldats. Un noi de 14 anys d'edat que pogueren agafar, fou també lligat i assotat per aquells botxins, per la raó d'ésser, segons ells, un petit europeu, «siao lang ren», la qual cosa en son llenguatge volia dir cristià.

«A una altra petita missió, en tenir esment de l'arribada dels soldats, tots els cristians l'empregoneren muntanyes amunt, vers una cabanya on es refugiaren. Fins allí els seguiren els soldats, els quals, com no s'atrevissin a entrar-hi, per por d'algun tret per part dels cristians, amuntegaren grans feixos de palla de mill, i calant-hi foc ofegaren els 27 cristians, homes, dones i criatures.

«Algunes residències han estat saquejades: els objectes sagrats fets a mà, i les portes, finestres, taules i tois els objectes, cremats. Un oficial s'entretingué amb diabòlica folia a assotar un crucifix. Les cases dels cristians foren també saquejades, i no podent trobar la plata que cercaven, ho trabsalsaren tot; el pis, el llit o estrat de rajoles, i fins foradant embans, no deixant res per a registrar.

Els cristians que pogueren haver foren obligats a fer supersticions i adorar els ídols; essent els qui s'hi negaven, multats i assotats, mereixent molts testimoniaris amb llurs sofriments la fe de Crist.

«Davant de tanta desolació i a fi d'evitar més víctimes, tots els missioners i cristians s'han recollit en dues missions murades, no gosant sortir d'allí, per por d'ésser víctimes d'algun atemptat.

Acaba el P. Feraert la carta lamentant-se del poc agraïment d'aquells soldats, als quals acollien a la residència, quan aquests, de resultes d'una lluita haguda ara fa dos anys, foren cuidats i guarits, donant-los totes les medicines i aliments gratuïts. Aquí sí que hi vindria bé aquella dita: feu favors a besties que us ho pagaran a coses. Mes, aquesta dita no diu per a nosaltres; com a missioners i cristians havem d'exercir la caritat amb tothom, encara que sigui amb els nostres enemics, segons el precepte del diví Mestre.

«Déu Nostre Senyor faci que els sofriments dels missioners i cristians es converteixin en llavor de nous cristians.

J. Francesc PONS, O. F. M. M. S. A.

Li-Kia-Rien, juny 3, 1923.

Cultura

Escola d'Estiu

Avui, dihluns, fou començat a l'Escola Industrial les classes de l'Escola d'Estiu d'enguany.

Per a comoditat dels alumnes s'ha organitzat una sala de treballs i estudi en la qual, ultra altres comoditats, hi haurà un servei de correspondència a benefici dels alumnes, essent recollides les cartes des vegades al dia i portades directament a l'Administració Central. Així mateix els alumnes podran fer-se dirigir la correspondència directament a l'Escola d'Estiu.

També podran utilitzar els serveis del Restaurant establert a l'Escola Industrial.

El Curs superior de Català que dirigeix el senyor Pompeu Fabra, es regirà pel següent horari: d'un quart de nou a un quart de deu, Lliçons de Gramàtica Superior; de dos quarts de deu a dos quarts d'onze, Exercicis d'estilística; de dos quarts d'onze en amunt, execució dels treballs de Gramàtica i Estilística donats als professors.

Els Esports:

Futbol, Regates, Automobilisme, Tennis, Atletisme, Excursionisme, Aviació, Ciclisme, Natació, Hípica, &c.

Marítims

FERENOVAROSI TORNA CLUB

El segon festival organitzat pel C. N. B. porta a la seva plaça tanta concurrència com el primer dia, essent l'interès esportiu encara major que el primer dia.

Comença amb un partit de polo entre l'equip del C. N. B. Mataró compost per F. Majó, Toni-Casavella, J. Majó, Cabot-Coll, P. Majó i un altre del C. N. B. format per Cruells, Bertrán-Salat, Galilea, Vila-Estape-Bretos, guanyant aquest darrer per 2 a 1, després d'un partit molt disputat, que tingué moments del més alt interès.

Tot seguit es féu una carrera internacional de 50 metres, estil lliure, feta desentrellada en mig de l'entusiasme del públic, que arribava als nostres nedadors, arribant gairebé junts als dos primers, i classificant-los al Jurat com següent: Mackan, 30" 1/5; Pinillo, 30" 3/5; Venk, 31" 2/5; i quart, Fabregas.

Havent desafiat el nedador Sereny del F. T. C. quatre nedadors dels nostres que fessin un mínim de 1' 20" a fer 400 metres contra ell sol, el B. hi oposà un equip format per Berdmag, Peradejordi, Bretos i Conesa. L'hongarès sortí a gran tren, fent primer els 100 metres en 1' 17", però al segon centenar, ja portaven el cap els nostres amb 2' 47", fent també els 300 en 3' 47" i els 400 en 5' 43" 1/5, mentre l'altre suombi vergonyosament, havent esmerçat 8' 17".

Una carrera infantil de 38 metres, social, reüní sis aspirants a campions, els quals amb totes llurs forces lluitaren fins al final, guanyant En Gampet, en 24" 3/5; segon, Villamar, 24" 4/5; i després Granicher, Sala, Llorca i el Gampet petit.

Els 200 metres ral·lats en quatre estils, foren interessantsíssims, anant molt igualats fins a mitja carrera, en les dues menes de braçada, però prangué un lleuger avantatge el F. C. en l'over, aventatge que s'accentuà en el crawl, guanyant els hongaresos que eren Sereny, Wenk, Wertesey i Machan, en 2' 30", mentre els nostres, Tusell, Costa, Trueta i Pinillo, feren 2' 35". Llargs aplaudiments.

Seguí una carrera de 60 metres entre equips de dos nedadors dels tres clubs locals, portada molt ràpidament i classificant-se: Ferrés (C. N. B.), 41" 4/5; Kloty (C. de M.), 42" 1"; Fontanet (C. N. B.), 44" 1"; Feliu (A.), 45" 3"; Joesler (C. de M.), 49" 1"; i Laverta (A.), 49" 2".

Es feren també un seguit de salts de tota mena, de 5 i 8 metres, pels nostres Tort i Bellavista; i el gran Nagy, aplaudint-se la correcció i elegància dels primers i la justesa i seguretat del darrer en alguns salts mortals.

La darrera carrera fou de 200 metres, per equips de sis nedadors, semblant, de primer antuvi, que els nostres havien d'ésser guanyadors, car a la primera meitat de la carrera portaven un lleuger avantatge, però finalment s'imposà la superioritat dels visitants, guanyant llur equip, for-

mat per Wenk, Sereny, Wertesey, Horvath, Machan i Keseru, en 2 minuts, mentre els nostres, que eren Pinillo, Roig, Trueta, Fabregas, Peradejordi i Berdmag, feren 2' 1" 2/5.

El final de festa fou un partit de polo entre l'equip del C. N. B., format per Cruells, Basté-Tusell, F. Gilbert, Pub-El, Gilbert-Amigó, i el del F. T. C., que era el mateix del dia anterior, fora el porter, que era En Kann. El públic seguí avidament les incidències del partit ovacionant a En Gilbert, el qual, en començar, aconseguí un brillant gol, però els formidables atacs d'En Venk i Wertesey els feren entrar aviat dos gols a llur favor, i malgrat la brillant defensa d'En Cruells, el qual fou sovint aplaudit per les seves segures parades, no pogué impedir que a la primera part En Keseru fes el tercer gol als seus.

A poc de començar la segona part, una bella arrencada d'En Wertesey en val un altre, i tot seguit, un xut de prop li fa comptar el alé pel seu bàndol, però els nostres, tot contrastant els freqüents atacs contraris, juguen amb braó i una bella passada que rep En Gilbert li permet marcar el segon gol, i gairebé de seguida, una bella passada d'En Basté, després d'una formidable ensorrada del contrari, li ofereix ocasió per a marcar ràpidament el tercer. A última hora fan els hongaresos llur setè, acabant el partit en mig de grans aplaudiments a la bella tasca aconplida.

En fieta del gros èxit d'aquests festivals, el C. N. B. ha obtingut un retard en la marxa dels nostres visitants, i això permetrà un nou festival dimarts, a les deu de la nit, que ja esperem amb vera fruïció. Cal agrair al dega dels clubs de natació la bella obra que es ve desenrollant.

Heu's aquí el programa de la vetllada internacional de comiat dels qui han aïrat tant l'interès pel futbol aquàtic, escoltant grandioses ovacions, és, per demés, aturalent ja que entre altres proves hi figurarà un partit de water polo entre els equips B i B; match de 50 metres crawl entre els famosos Wenk, Machan i el nostre recordman, Pinillo; 100 metres over, entre Trueta, del C. N. B., i Wertesey; salts de vuit i cinc metres; exhibició del nou joc aquàtic Push-Ball, amb una pilota gegant; celebrant-se en últim terme el match-revenga de water polo entre els campions hongaresos i els catalans.

Els socis, amb sols ensenyar la patent de juliol, tindran lliure accés a les piscines, l'edifici de la qual, situat a l'esquerra de Llevant, i en vetllada de revetlla, haurà de resultar insuficient.

AL CLUB MARITIM

Diumenge, al matí i a la tarda, es feren les anunciades eliminatòries d'outriggers a quatre, per a designar l'equip que ha de representar el Club als pròxims campionats d'Espanya, quedant vencedor l'equip: Pellicer, Verdugo, Pàmies, N. Ferrer i Atús (timoner). La regata fou amb el bot

«Ulisses» al matí, i «Qui sap», a la tarda.

Per a la prova de skiffs, no es presentà En Lasplazas, quedant així defensor del Club el campió de Catalunya, senyor Serramallera.

TURISME

Diumenge sortí d'excursió cap a les costes de llevant l'entusiasta yachman, soci del R. C. M., don Eusebi Bertrán i Serra, acompanyat dels seus fills Manuel i Joan, a bord dels seus yachts «Merced» i «Giralda V».

L'excursió durarà tota la setmana, començant per assistir a la cèlebre processó per mar que tradicionalment es farà demà des de Llorç a la platja de Santa Cristina.

Acompanya els excursionistes, en qualitat de patró, el senyor Miliari.

CLUB DE NATACIÓ MATARÓ

Aquesta entusiasta entitat organitzada per al dia 25, o sia dimecres, a les cinc de la tarda, el seu IV Campionat local de Natació i gran reunió interclub, sota els reglaments de la F. C. de N. A., essent protegit per l'Ajuntament de la veïna ciutat.

El programa de la festa és el següent:

Carrera infantil, 30 metres (local). Primer, medalla de vermeil; segon, medalla d'argent; i tercer, medalla de coure.

Carrera 400 metres, Estil lliure (interclubs). Primer premi, donatiu del Centre Mataroní; segon, medalla d'argent; i tercer, medalla de coure.

Carrera 250 metres, Ral·lats a cinc estils (braçada, espatlla, over simple, doble over i crawl, 5 per 50. (Interclubs). Equip: Barcelona, blau-blanc; Sabadell, blau; Club de Mar, vermell; Arenys, groc; i Mataró, blanc.

Premis: Primer, cinc medalles d'argent; segon, cinc medalles de coure. Donatius del diputat provincial En Josep Colomer.

Carrera nedits, 50 metres. (Social). Primer premi, de l'alcalde N'Enric Arago; segon, medalla d'argent; i tercer, medalla de coure.

Carrera 100 metres, Estil lliure. (Campionat local). Primer, medalla d'argent, donatiu de la F. C. N. A.; i detentor de la copa «Huro»; segon, medalla d'argent; i tercer medalla de coure.

Carrera 20 metres, Ral·lats estil lliure, 5 per 50. (Interclubs). Equip: Barcelona, Sabadell, Club de Mar, Arenys i Mataró. Primer, cinc medalles d'argent; segon, cinc medalles de coure. Donatius del diputat provincial En Santiago Estapé.

Water-Polo. C. N. Mataró. A l'equip guanyador se li farà remesa de la copa donada pel diputat provincial electe En Josep Maria Pradera.

Les medalles, premis de les carreres I, II, IV i V, són costejades pel diputat a Corts En Lluís Moré. La carrera I està reservada als nedadors locals que no tinguin més de 15 anys.

La IV ho està els socis de C. N. M. que no hagin obtingut cap primer premi en concursos anteriors.

Queda prohibit als nedadors no concurrents i embarcacions que no siguin les del Jurat, circular pel trajecte escollit.

Amenitzarà l'acte la Banda Municipal d'aquesta ciutat.

Motor

EL III GRAN PREMI PENYA RIN

Definitivament, la gran manifestació automobilista que cada any ens prepara Penya Rin, tindrà lloc el dia 14 d'octubre, en el mateix circuit que els anys anteriors, o sia el de Vilatorrada-Monjos-Almunià.

Indubtablement, l'elecció d'aquest circuit, en el qual fins ara s'han fet les majors velocitats registrades a Espanya, causarà satisfacció entre els nostres aficionats, que preveuen que en aquest III Gran Premi seran sobrepassats els 105 quilòmetres per hora de promedi fet per Les Gunines, el vencedor de l'any passat, i els 113 quilòmetres per hora amb que «Deo» establí el record de la volta més ràpida.

Aquestes suposicions són més fonamentades perquè a la secretaria de l'entitat organitzadora, que ha començat a circular invitacions a les cases constructors d'Espanya i de l'estranger, s'han rebut ja les millores impressions referent a la participació de marques i conductors que l'any passat ens admiraren, així com ja d'altres també de gran renom, unes i altres en llur majoria amb majoria amb nous models capaços de velocitats molt superiors, sobre el triangle Vilatorrada-Monjos-Almunià, la reparació del qual s'iniciarà aviat.

La Junta Directiva de Penya Rin, constituïda en Comitè organitzador, ha començat activament els preparatius perquè el III Gran Premi Penya Rin no desmereixi dels anteriors, ans hi els superi en tots els seus aspectes.

Aviat el president de la Penya, En Joaquim Molins, es traslladarà a Madrid per a realitzar algunes importants gestions relacionades amb l'habilitació del circuit i altres detalls d'organització.

Conclouers de la voluntat i capacitat dels elements de la Penya, no és aventurat especular que el III Gran Premi Penya Rin de vintorettes serà el gran esdeveniment anyal acostumat.

Confederació Esportiva de Catalunya

En la darrera reunió del Consell Superior celebrada la setmana passada, sota la presidència del nostre il·lustre amic En Joan Ventosa i Calvell, i amb assistència de la majoria dels individus que la componen, es va tractar extensament de la distribució dels esports que, procedents de la subvenció de l'Ajuntament, hagin d'ésser remesos a les respectives Federacions, per tal d'ajudar en alguns casos als treballs meritoris que fan per la implantació de nous esports a la nostra terra, o bé per facilitar-los el desenrollament dels amplis programes que preparen per la vinent temporada, com entrenament per la VIII Olimpíada.

Es fixaren les normes de distribució, així com les garanties que la C. E. de C. ha de pendre envers les Federacions, per tal que no resulti en cap cas defraudada la confiança que es atorga i, sobretot, la que l'Ajuntament diposita en l'entitat cabdal dels esports a Catalunya.

Es va acordar acceptar amb agrament el donatiu d'una formosíssima copa d'argent daurat, oferta pel president del seu Consell Executiu, senyor baró de Güell, en concepte de challenge, encarregant a la comissió tècnica l'establiment d'unes bases per a la seva concessió anyal; així com la d'altres grandioses també i d'un altíssim valor, oferta per la veïna revista «Stadium» (que aquestes dies ha estat exposada en un important establiment de la plaça de Catalunya, cridant fortament l'atenció de tothom per la seva bellesa), a la bona memòria del malaguanyat company En Josep M. Casades, qui en fou redactor en cap, per ésser atorgada anyalment a l'entitat esportiva que, a ju-

dici de la C. E. C., hagi portat a cap l'acte més important durant l'any.

Aquestes copes, amb la Sherill, formen ja un fons respectable en mans de l'entitat, per encoratjar l'actuació pro-esports en diferents formes, i així li permetrà complir un dels catres de la seva raó d'existència.

A proposta de la presidència, el Consell va declarar que veuria amb especial complença la pràctica de la gimnàstica a l'aire lliure per equips, tant de col·legis d'infants o escoles d'ensenyament superior, com de clubs d'esport o nuclis d'altra mena, i que seria molt del seu gust que així com són reconomenats mundialment els aplaics anyals de les societats gimnàstiques franceses, suïsses, sueques, alemanyes, etc., dels Sokols txeco-eslovacs i altres, s'ajuntessin aquí un cop per any, que podria ésser la diada de Sant Jordi, patró de la nostra terra, els nuclis dispersos que practiquen la gimnàstica ideal i fessin a tothom, amb la seva actuació, la transcendència d'aquestes practiques per l'anforiment del nostre poble i aquesta a crear costums que pervin resin en nosaltres.

Davant de la transcendència de l'organització per l'Automòbil Club de Catalunya d'una carrera per cotxes de dos llires, per d'aquí pocs mesos, la C. E. C. va acordar encoratjar-la i oferir-li un premi en la forma que s'acordarà concretament més endavant. Igual criteri es fixarà en cas que es portés a cap al projecte d'una gran carrera internacional per cotxes automòbils.

La reunió fou ben profitosa per la vida del nostre esport futur.

Atlètiques

CAMPIONATS DE BARCELONA

En el camp de l'Europa diumenge al matí i a la tarda, es van celebrar les eliminatòries d'aquests Campionats.

Els resultats foren els següents: 100 metres isos. Primer semifinal: Primer, Casas (F. C. B.); segon, Cebrían (Independent); tercer, Badia (C. N. B.). Segona semifinal: Primer, Serradell (R. C. D. E.); segon, Casas (F. C. B.); tercer, Sabater (C. N. B.).

5.000 metres marxa: No es va celebrar, per presentar-se només dos solistes, els quals quedaren classificats per a la final.

Llançament de pes: No es va fer per presentar-se només sis atletes, els quals quedaren classificats per a la final.

Automòbils

Dodge Brothers

Fort, resistent i econòmic.

Model 1923

Nous preus de propaganda

Exposició i venda: Diputació, 45 - Tel. 833 H. Barcelona

Automòbils Delahaye

sol·licita una prova

Bruch, 166

CITROËN

L'automòbil més econòmic

cost i entreteniment

5.500 Pts.

AGENTS: Autolocomoción, S. A. - RAMBLA DE CATALUNYA, 90 - TELÈFON 422 G.

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALÀ D'AVISOS I NOTÍCIES

Dilluns, 23 de juliol de 1923

La conferència d'En Ventosa

MOLT oportuna i molt interessant ha sigut la conferència donada a Santa Coloma de Farnès pel nostre il·lustre amic En Joan Ventosa i Calvell sobre el moment polític actual. Molt oportuna, car ha vingut a esvaïr definitivament les rumors que feien córrer els enemics conscients o inconscients de la Lliga Regionalista respecte a la suposada actitud del nostre il·lustre amic. Molt interessant, car demostra la lleialtat i l'esperit de sacrifici dels homes de la Lliga.

Si el nostre volgut i admirat leader En Francesc Cambó ha cregut complir un deure patriòtic, retirant-se de la política activa, retirada que tota Catalunya espera que no sigui una cosa definitiva i irremediable, la Lliga Regionalista, conscient de la seva responsabilitat i amara, com sempre, del sentiment nacionalista, segueix al seu lloc, disposada a lluitar pels ideals, pels drets i pels interessos permanents i col·lectius de la nostra terra, amb la mateixa persistència, amb la mateixa intensitat, amb la mateixa extensió de tota la seva vida. La seva història brillantíssima d'un quart de segle és la millor garantia de la seva actuació futura.

Molt justament ha recordat En Ventosa que l'essència del catalanisme és l'afirmació de la personalitat nacional de Catalunya. Aquest és l'ideal immutuable, al qual cal acomodar, atansar, la realitat viva de cada hora. I aquest ideal immutuable, mai no serà absolutament assolible, car nosaltres sempre voldrem més perfeccions i més grandeses per a Catalunya. Mai no ens semblarà Catalunya prou perfecta, prou lliure, prou gran. És per això que cal esguardar l'ideal absolut com una mena de límit matemàtic al qual podem anar acostant-nos indefinidament, sense arribar, però, a identificar-nos-hi mai.

Com a mitjà per aconseguir aquest ideal, per a atansar-nos tan ràpidament com puguem a aquest ideal, volem reconquerir per a Catalunya els instruments del seu govern propi. És per això que el nostre catalanisme no és condicionat, car no el subjectem a cap condició prèvia, ni a cap eventualitat contingent, ni a cap termini, ni a cap limitació en el temps o en l'espai, ni posem al nostre ideal fites de cap mena.

Es clar que, en l'ampla concepció d'aquest catalanisme essencial, no podem admetre tampoc cap limitació en els procediments ni en la tàctica. Tots els procediments i totes les tàctiques que puguin menar envers la consecució de la màxima llibertat de Catalunya ens semblaran admissibles. No rebutjarem cap arma útil. No ens privarem de cap possibilitat. No deixarem de realitzar cap provatura que tingui probabilitats de bon èxit.

I en dir que tots els procediments que menin envers la màxima llibertat de Catalunya ens semblen bons, és clar que volem excloure els procediments èticament reprobables, moralment il·lícits. En la nostra concepció de la política són admissibles tots els procediments que menin a la consecució d'un ideal, i els procediments moralment il·lícits no hi menen.

La conferència del nostre il·lustre amic En Joan Ventosa i Calvell, ultra ratificar la seva personal col·laboració a la política nacionalista, ha vingut a confirmar que la Lliga, lleial a la seva història i conscient de la seva responsabilitat, continuarà essent el que sempre ha estat: l'exèrcit de la llibertat de la nostra terra, sota les banderes del qual, que són les banderes de la pàtria, poden lluitar i vèncer tots els catalans que sentin l'amor viva a Catalunya.

Polítiques

UN TELEGRAMA DE L'ALBA

El senyor Pla i Carreras ens tramet el següent telegrama, contesta del telefonema que protestant de l'atropellament comès contra l'Orfeó de Figueres, l'esmentat senyor adreçà al ministre d'Estat espanyol:

«Sr. Narciso Pla i Carreras.

Barcelona.

No he recibido telegrama ninguno de la persona a quien alude ni he tenido la menor intervención en el incidente de que se lamenta. Lo maravilloso pues en el presente caso es la ligereza con que ha podido usted redactar su impertinente telefonema. — Alba».

«EL LLAMP»

Amb motiu de complir-se el segon aniversari de la fundació i publicació del fort periòdic, portantveu nacionalista de Gandesa i sa Comarca, «El Llamp», ha publicat un número

extraordinari molt interessant.

Hi ha escrits de Cambó, Prat de la Riba, Torras i Bages, Antoni Miralles, Joan Riba, R. Sedó, Borrell, Ad. Pizcueta de València, A. Barceló, Emili Pascual d'Amigó, Maria Serres, Eudald Melendres, J. Romaní, Víctor Ferrús i altres escrits de redacció.

Porta també poemes de Josep Godall, de Sant Vicens; J. M. Ripollés; Conrad Davós, de Batea; Manuel Altés, de Pobla de Masaluça.

Porta, encara, intercalats entre el text, fragments expressius i triats de Pere Rahola, Maragall, Puig i Cadafalch, Dant, Milà i Fontanals, sobre l'ús de la llengua pàtria.

Es un número excel·lent.

PER L'ASSOCIACIÓ CATALANA DE BENEFICÈNCIA

Hom augura un èxit falaguer i promet veure's molt concorreguda, la vella que es empleats del Banc de Catalunya organitzen per a demà, a dos quarts de deu del vespre, al Teatre-Escola (Consell de Cent, 264), a profit de l'Associació Catalana de

Les Idees i les Imatges

DE SALAMANCA
A CLERMONT FERRAND,
VIA BASCONIA

Havem pujat, recentment, un cop més número extraordinari de la «Revue de Metaphysique et de Morale» (1), tot ell consagrat a Pascal, en l'arribada de la celebració del seu tricentenari.

Els treballs, diversos, porten les signatures de M. Blondel, L. Brunschvicg, J. Chevallier, H. Gouffier, J. Laporte, F. Rauh i Miguel de Unamuno.

En Miguel de Unamuno hi inserirà un curiós article, bastidor d'una tesi assats inesperada.

En ell es parla d'una guerra civil que s'opera en l'ànima de Pascal, a través de dues influències indirectes «basques»: — (per a En Miguel de Unamuno ésser basc vol dir, per extensió i similitud amb l'altre, ésser espanyol o peninsular per excel·lència) — la influència de Raimond de Sabuda i de Martí, en els quals l'Unamuno sembla veure els precursors de Jansenisme, i la influència de l'Ordo de Loyola, el fundador de la Companyia de Jesús, del qual, com s'esdevé sovint amb els enemics a combatre, estava, sens dubte, Pascal, fins a cert punt, també influat.

No discutirem, per bé que molt discutible, a En Miguel de Unamuno, la seva «basconització», de Pascal. No i acordant-li, caldrà, però, tot seguit, passar-hi de llarg. El geni de Pascal té altres aspectes, té altres matissos, té altres facetes gens ni mica «basques», absolutament franceses.

En Miguel de Unamuno, malgrat del seu talent, aquestes facetes i matissos fonamentals de Pascal, no les veu o no les pot apreciar bé.

L'il·lustre professor de Salamanca veu i aprecia, a meravel·la, els canells de Pascal.

No així els angles harmònics i les corbes subtils de Pascal.

JOSEP MARIA JUNOY

(1) Abril-Jun 1923.

Beneficència, havent promès l'assistència a la dita vella, qualques distingides personalitats.

Els que desitgin invitacions, poden passar pel Banc de Catalunya, demanant el senyor Antoni Rodríguez i demà a la nit al teatre-Escola.

L'ACCIO RADICAL CATALANA DE PARIS

El dia 24 de l'actual serà donada a l'estatge social d'Acció Radical Catalana, de París, una conferència contradictòria entre els companys F. Vidal i J. Pera, tractant de «La llibertat de pensar i el dret a la vida».

A SANT SADURNI DE NOYA

Heu's ací el programa de la Diada d'Afirmació Nacionalista que celebraran a Sant Sadurni de Noya el dia 25 de juliol de 1923, Diada de Sant Jaume, els elements radicals del catalanisme:

A les deu del matí, arribada dels oradors. A les onze, ballada de sardanes, a la plaça Prat de la Riba.

A la una de la tarda, apart de germanor a la Fonda «Xic Maxina». El dit acte serà ensem amb un homenatge a l'ex-candidat per diputat de la Mancomunitat En Josep Grant i Sala, com a reglament per haver remogut amb la seva campanya netament nacionalista l'esperit patriòtic d'aquella comarca.

A dos quarts de quatre de la tarda, a la plaça Vella, miting monstre, en el qual parlaran els capdavanters del nacionalisme radical Llangort-Grau i Ros, de «La Tralla»; Roig i Pruna, i Riera i Puntí, de la Unió Catalana; Ollé i Bertran, de l'Associació Catalana de Beneficència; Ventura i Gassol, d'Acció Catalana; Grant i Sala, ex-candidat; Na Mercè Llangort, per les noies catalanes; En Francesc Macià, diputat separatista.

Es requereix indispensable que les notes que ens siguin tramessas per a la publicació vinguin redactades en català i amb concisió periodística.

El que cal aclarir

PIADOSAMENT ha estat retret amb insistència, en discutir-se ara la prorroga de la llei d'autoritzacions aranzelàries, que aquesta llei havia estat proposada per En Cambó. Això no és cert i cal que la veritat sigui dita. La llei proposada per En Cambó no donava al Poder executiu una facultat discrecional, il·limitada, sinó que la limitava taxativament. Però aquesta limitació saludable, que era garantia per al productor, fou hàbilment destruïda per un incís que hi va col·locar En Bergamín — dues paraules: de ordinari — que ha permès, amb l'ús i l'abús que hom n'ha fet, de minar i destruir tot l'Aranzel.

Justa era la idea d'En Cambó en reclamar una autorització de limitat abast. La situació econòmica del món, no retornat encara de l'immens treball sofert, si bé aconsellava una vigilant protecció, exigia també una certa flexibilitat en la tarifa duanera, per tal de poder assolir a cada moment i en cada cas el màxim avantatge possible, canviant concessió per concessió, establint rigorosament el *do ut des*, la reciprocitat completa, no contractant sinó per curta durada i amb proscripció absoluta de la clàusula de nació més afavorida, i, a l'ensem, fets els ulls en el curs de l'estadística. En un mot: aquella llei, tal com En Cambó l'havia feta, no era sinó l'instrument que necessitava Espanya per a entroncar i completar la pròpia economia amb les economies estrangeres. I calia això, car l'isolament econòmic, ni que possible fos, no seria desitjable.

Però la llei del 22 d'abril de 1922, ara prorrogada, malgrat l'aferossada oposició dels nostres il·lustres amics Rahola i Ferrer Vidal, és radicalment oposada al pensament i a l'obra d'En Cambó. Ho és en son esperit i ho ha estat també, naturalment, en sos efectes. Amb ella ha estat possible el conveni amb Suïssa, on hi ha rebaxes de més del vint per cent en moltes partides i és concedit el tracte de favor en gairebé tota la resta de l'Aranzel; i el conveni amb França, a la qual són atorgades totes les concessions fetes a Suïssa i altres reduccions sota la segona columna en més de 300 partides i rebaxes de més del vint per cent en una trentena; i el conveni amb Anglaterra — fet per tres anys sense fer-lo aprovar pel Parlament — en el qual són cedits també tots els avantatges donats a Suïssa i a França, i, demés, altres 142 rebaxes, de les quals 28 passen del vint per cent. De fet, doncs, amb aquests dos últims convenis, ha quedat restablerta la clàusula de nació més afavorida, la qual cosa implica la negació absoluta, no solament de la idea d'En Cambó, sinó fins de la mateixa llei de 22 d'abril.

I totes aquestes rebaxes, concessions i renunciaments, han estat fets, per ventura, a canvi de concessions equivalents, tal com marca la llei? Fa escriure la lectura del text i annexos d'aquests convenis. La reciprocitat no hi és sinó il·lusòria, i fins en molts punts ni en apariència. N'hi ha prou amb dir que, havent concedit a França el tracte de favor en més de mil partides i rebaxes sota la tarifa mínima en 322, amb compromís de no augmentar-les amb cap gravamen ni coeficient, aquell país sols dona tracte favorable a uns poquíssims articles espanyols, però sense comprometre's a mantenir inalterables les tarifes, les quals podrà recarregar amb els gravàmens o coeficients que li convinguin. I no parlem del conveni amb la Gran Bretanya, car la desproporció encara és més vergonyosa. Demés, és inútil fer esment d'aquests detalls: les columnes numèriques de l'estadística del comerç exterior espanyol són tot un himne a llaor d'aquesta llei, de son autor i dels experts negociadors espanyols que l'han duta a la pràctica.

Prorrogada la llei, l'obra Bergamín-Alba podrà ser, doncs, completament terminada. Ja el ministre d'Estat digné al Parlament — invocació suprema! — que les comissions de negociadors estrangers s'esperaven. Si encara resta alguna indústria que aixequi una mica el cap, que es resigni. No hi haurà, a les fronteres espanyoles, la protecció deguda als nostres productors. I aquests veuran, demés, com tampoc a l'interior del país troben, ni l'agricultura, ni el comerç, ni la indústria, la protecció necessària, aquesta protecció que plàsticament es tradueix en un bon servei de transports ferroviaris, en una adequada organització del crèdit, això és, en la solució de tots aquells problemes que En Cambó havia ja començat a envestir, després d'uns estudis com mai s'havien fet a Espanya i que, després de tant de temps, encara no s'han preocupat poc ni molt de resoldre tots aquells que van estrafer i desvirtuar radicalment son projecte de llei d'autoritzacions aranzelàries, amb la piadosa intenció que la pràctica ha demostrat i seguirà demostrant.

El senyor Vallès i Pujals

Procedent del seu viatge a l'estranger, el president d'aquesta Diputació, don Joan Vallès i Pujals, va tornar diumenge a Barcelona.

El nostre il·lustre amic ha estat, com ja vàrem dir, a Roma, recorrent-la en companyia d'uns il·lustres religiosos catalans que es troben fa uns quants anys, a la Ciutat Eterna.

El senyor Vallès ve molt satisfet

de l'excursió, així com de les atencions de què ha estat objecte per part dels al·ludits compatriotes.

El Sant Pare va concedir-li una audiència privada i a pres del President, va concedir la seva benedicció a Catalunya.

Aquest matí, el senyor Vallès ha estat a la Diputació, essent començat per distingides personalitats i pels alts empleats, possessionants de la Presidència, que li fou donada pel President accidental don Joaquim Borràs.

Butlletí internacional

23 de juliol de 1923

EL PROBLEMA DE
LES REPARACIONS

El *Corriere della Sera* ha publicat un article molt interessant de Luigi Luzzatti, sota l'epígraf *Gravi rivelazioni, alti pensieri di un inglese vivente e di un tedesco assassinato*. El *tedesco assassinato* és, com ja haurà endevinat el lector, Walter Rathenau. L'inglés vivente és Mr. Lawrence, qui, després d'una visita d'inspecció realitzada per les terres d'Alemanya, ha sintetitzat la situació europea en aquesta frase: *L'Alemanya és tan pobre que no pot pagar les reparacions. La França és tan pobre que té una necessitat urgent de les reparacions*.

Mr. Lawrence ha conferenciat íntimament amb els polítics i els industrials germànics més assenyalats i tots li han dit que la situació és insostenible. Mr. Lawrence té la convicció que a qualsevol moment pot esclatar una revolució a Alemanya, comparada amb la qual tot el que ha esdevingut a Rússia semblaria cosa sense importància. Els alemanys, impotents per a deturar el curs de la catàstrofe, contemplan els esdeveniments amb els braços creuats, i la situació es fa cada vegada més perillosa, no tan sol per a l'Alemanya, sinó per a tot el món. El canceller Cuno ha dit, contestant els censors del govern: «Si creieu que nosaltres no governem com cal, veniu a governar vosaltres».

Un dels directors actuals de les fàbriques Krupp, Kurt Sorge, ha dit a Mr. Lawrence que Alemanya voldria tractar amb França a condició que cessessin els avenços al Ruhr durant les negociacions, retirant la major part de les tropes i deixant únicament les guarnicions adequades a les ciutats que ja ocupen ara. Aleshores cessaria també la resistència germànica i a poc a poc aniria millorant la situació. Stresemann, el successor probable de Cuno, ha dit que ell no és un pacifista sistemàtic i no oposa cap objecció a algunes de les clàusules territorials del Tractat de Versalles, car si els alemanys haguessin guanyat la guerra també haurien volgut eixamplar llur territori. Però els aliats, afegeix, han ultrapassat els límits de la raó. Danzig, com a exemple, constitueix per a l'Alemanya oriental una població tan genuïnament germànica com el Rin per a totes les altres terres teutòniques. Quant a la situació actual, Stresemann creu que, mentre continuï aquesta incertitud, Alemanya no podrà restaurar la seva economia ni sistematitzar les seves finances. Si fos arranjat definitivament aquest afer de les reparacions, Alemanya establiria la seva moneda, en un quinquènni restauraria la seva economia interna i es posaria en condicions de pagar una suma considerable en concepte d'indemnitzacions als aliats i venedors.

Luigi Luzzatti fa un alt elogi de Walter Rathenau, amb el qual va tenir ocasió de conversar íntimament a Gènova. Diu que era home de gran valor, de gran rectitud, un dels pocs alemanys que sentien la necessitat moral i econòmica d'aconseguir un acord sincer amb els aliats, pagant les reparacions degudes. Remarca Luigi Luzzatti el discurs que ha pronunciat recentment Wirth (l'antecessor de Cuno i la visita del qual a Roma en aquests moments és prou significativa), amb motiu de l'aniversari de l'assassinat de Rathenau. Wirth ha recordat que Rathenau volia anar suavitzant les aspreses de la situació, augmentant a poc a poc la confiança dels aliats en la bona fe d'Alemanya. Si Rathenau no hagués sigut assassinat — afegeix Wirth — els francesos no foren ara al Ruhr, car aquell estadista hauria pactat un acord amb França, i sabut inspirar prou confiança en el seu compliment. Wirth ha notat que els esdeveniments han produït a Alemanya un estat d'ànim tan perillós que tot home públic que treballi per a fer triomfar una política de moderació i de conciliació ha de preparar-se per a morir.

Luzzatti comenta aquestes paraules de Wirth, qui coneixia Rathenau i l'apreciava com un dels tècnics economistes més intel·ligents i més atrevits, com un dels organitzadors industrials més eminents, tan preocupat dels interessos del treball com dels del capital, desitjós d'evitar una convulsió revolucionària que unís en una mateixa disbauxa comunista l'Alemanya i la Rússia i precipités tota l'Europa en l'anarquia. Aquesta catàstrofe, per a evitar la qual Rathenau va donar la seva pròpia vida, amenaça altra vegada Europa, segons els informes de Mr. Lawrence. Cal, doncs, — conclou Luigi Luzzatti, — que si el doctor Cuno, segons sembla, reconeix honestament l'obligació d'Alemanya de reparar els danys que causà i accepta una investigació acurada sobre la capacitat de pagament del gran i culpable deutor, les Potències aliades sentin la urgència de prevenir, amb una pau justa, els perills notoris de la situació actual.

Comentant aquesta situació, creu *Le Temps* que els tres principis fonamentals de la política anglesa que serveix la nota del govern de Londres (sobre el text de la qual segueixen mantenint tots els governs la reserva més absoluta), són els següents: a) L'ocupació de la conca del Ruhr perjudica els interessos britànics i cal que cessi. *Le Temps* nega fonament a aquesta afirmació i diu que convé examinar en quina forma podran ésser garantits els interessos dels Estats creditors d'Alemanya si s'arriba a organitzar un cobrament metòdic de les reparacions. b) Cal reduir el deute de l'Alemanya, revisant la seva capacitat de pagament. *Le Temps* creu que tampoc aquest principi respon a la realitat de la situació i que en tot cas el que cal fer és revisar els deutes interaliats. Aquesta és, també, sobre aquest punt concret, la tesi italiana, que creu inseparables els afers dels deutes interaliats i de les reparacions. Sembla, però, que en les converses del Dr. Beines amb els estadistes de Londres, París i Brussel·les s'ha fixat en cinquanta mil milions de marcs or la quantitat total que els aliats reclamaran d'Alemanya. c) Les garanties atorgades als creditors de l'Alemanya no han de consistir en penyores sinó en un control general sobre els recursos i les despeses del Reich. Creu *Le Temps* que aquesta garantia és insuficient i precària. El que cal fer, segons el diari parisenc, és cercar els mitjans de pagament que assegurin, especialment per la transmissió de valors negociables sobre els principals mercats del món, el recobriment gradual de sumes proporcionades als recursos del deutor.

Es molt satisfactori de constatar que l'afer de les reparacions comença d'ésser tractat a França com un problema econòmic que cal resoldre pels procediments econòmics. D'aquesta manera serà possible arribar a una solució pràctica.

JOAQUIM PELLICENA I CAMACHO

“La familia
dels Garrigues”

LA VEU DE CATALUNYA començarà de publicar en fulletó el dia primer d'agost la famosa novella tarragonina

“La familia dels Garrigues”,

original, com tothom sap, d'un dels més forts novel·listes de la nostra renaixença l'illustre escriptor

En Josep Pin i Soler

Desitjosos de portar al nostre fulletó les més representatives produccions de la novella catalana i encoratjats per l'entusiasta acollida que ha merescut als nostres lectors la publicació de la famosa obra

“La febre d'or”

de l'illustre novel·lista

En Narcís Oller

hem volgut continuar aquesta sèrie amb

“La familia dels Garrigues”

Així publicarem, després de la novella barcelonina, la novella tarragonina; després de l'estudi del procés psicològic d'una de les malalties socials dels nostres temps, la meravella d'observació i de poesia d'aquest altre estudi de costums.

Com els tres volums de *La febre d'or* constitueixen una pintura exacta de certs segments de la societat barcelonina de la fi del segle XIX, la trilogia

“La familia dels Garrigues”

Jaume i Niobe constitueix un perdurable monument literari de la ciutat de Tarragona. A la publicació en fulletó de

“La familia dels Garrigues”

Jaume i Niobe, seguirà la farta novella poètica empordanesa

“Solitud”

de l'eminent escriptora

Victor Català

completant així la reproducció en el nostre fulletó de

Les grans novel·les catalanes

de les darreries del segle XIX i començaments del XX

De com dos carteristes
poden caure en mans
d'un jutge militar

A un tramvia de la línia 40, al passatger Antoni Comella li van escamotejar la cartera, que contenia 425 pessetes. Pel que es veu, encara hi ha qui posa els billets a la cartera, a disposició dels carteristes.

Ménys mal que aquesta vegada el perjudicat va notar l'escamoteig, i els carteristes, que eren dos, no van trobar altre recurs que saltar a terra i abandonar la cartera, que va ésser recuperada pel seu amo.

Algunes persones van emprendre la persecució dels carteristes, els quals després d'una estona de córrer, van ésser agafats per l'agent de policia senyor Andrés, una parella de seguretat i uns soldats d'artilleria, que hi van acudir sentint la cridoria dels perseguïdors.

La intervenció dels soldats va exasperar els carteristes, els quals es van desfer en tants impropis con-

IMPROMPTU

Felicitat inassolible

JO tenia una idea borrosa, indeterminada, un gastament d'idea, podriem dir, sobre la joia, la pau i la tranquil·litat de consciència que pot pervenir a una ciutadà, de fer-se netejar el seu barret de palla en un d'aqueixos establiments en boga, on, en pocs minuts, li treuen la brunesa senil, la patina de tres estius i us el deixen blanc i pur com un albat.

Jo no havia tingut, tampoc, un gran interès a badar a la porta d'una instal·lació d'aqueixes, que no s'anomenen benèfiques per un voler de Déu, però que en justícia, i en un ordre de coses inferior, són més que un sanatori, car han solucionat el problema biològic del rejuveniment, que tants ditirambes i admiracions han valgut a la ciència alemanya i als cirurgians de Berlín i Viena.

A dir veritat, a mi sempre m'havien fet l'efecte, quan menys, d'una clínica. Veia, allí dintre, uns homes asseguts, vells o joves, llegint diaris, fullejant revistes, amb un aire marcit, amb una resignació cristiana i amb una sopiteja de tarats.

Sentia, tot passant, el rumfet brunzent d'una màquina, que el mateix podia ésser de dentista, que de radiòleg, que d'altra qualsevol aplicació terapèutica o exploradora, a base de llum i d'energia elèctriques.

El meu escepticisme planyia aquella gent, per il·lusos. Tal vegada, de moment, experimentarien una millora, però el desencant vindria tot seguit; i la naturalesa del barret de palla s'acostumaria al remei o el remei es familiaritzaria amb la dolència i sorgiria la cronicitat espaventable fins a sucumbir.

Però jo he sigut sortós, i un bell capvespre canicular m'he topat amb un convallescent de l'operació, l'aspecte del qual destruïa les meves prevencions i pessimismes. Caminàvem, si fa o no fa, al mateix pas, i seguïem el mateix carreró, no molt concorregut, i em portava un metre d'avantatge. Sortia en aquell mateix instant de l'establiment. Era jove, petitó, rodonet i adipós. Devia tenir un genit dels que en diuen amables i una promesa cotillaire i un pare empleat en una tinència d'alcaldia. Semblava un d'aquells, com tants n'hi ha, que no es preocupen pas excessivament de la seva persona; però que un dia determinat aboquen l'agencament pel broc gros. I aquell dia s'afaiten, es renten els peus, es posen la corbata nova, es fan cirar les botes, es muden la camisa, es raspallen amb cura, i, àdhuc, fan córrer la benzina. El nostre jove — prou s'endevinava — havia realitzat tot això amb la idea preconcebuda d'anar, a darrera hora de la tarda, a fer-se netejar el seu barret de palla, elèctricament.

Etzivava, per tots els porus de la seva corpora, una petulància de sarauista. Potser el calumniem. No recordo si això s'esqueia en disbaix, però no hi ha cap inconvenient, ni és denigrant, que, entre setmana, un jove es disposi a anar al Turó Park o altre lloc d'esbarjo honest, amb ella i sa mare.

El cas és que en la tivantor del cos, en la fermesa de les petjades i en la rutilant explanada del seu clatell hi traspuava la felicitat. Duia el canutier d'una guisa hieràtica, imaginant — ja que no podia veure'l — el seu estat de joventesa; el seu to de palla fresca, miraculosament retornat al primitiu esplendor. El duia, demés, un si és o no és cohibit, amb una certa contracció cervical, com una dona que fa via amb un cistell d'ous en equilibri.

No obstant, la temptació de contemplar-lo se li feia irresistible. Llavors se'l llevava, prenent-lo de l'ala amb la punta dels dits, el mateix que si fos un pétal de rosa o una altra delicadesa poètica.

I, bo i caminant, el mirava i el remirava, estudiant totes les perfeccions d'aquella restauració, que semblava un somni. Per a més encís, contrastava l'externa netedat amb la interna brutícia. El folre contenia les secrecions capil·lars d'algunes anyades, era d'un color de mel jaspada d'extracte de regalèsia, un pur cataplasme.

I jo no em cansava de seguir-lo, perquè la felicitat s'encomana, perquè les benaurances d'altri compensen, evidentment, les afliccions nostres, perquè els que no tenen un barret vell per a netejar no sabran mai res de la joia pervinguda d'una resurrecció, el rastre de la qual, almenys, jo ensumava.

Ah! jo creia dura la vida, tant si us cobria el seny un barret de trínca com un d'edat provecta, com un colrat del sol, com un altre de bugadejat; jo servava una prevenció inexplicable pels invents, els reclams i les economies, però la visió escadussera i casual del jove felicitós m'ha obert els ulls i m'ha mostrat una dreuera.

El mal dels homes i el meu mal és no disposar d'un barret de palla prou biliós i atrotinat per a dur-lo a la clínica.

Si em firo d'un de nou, puc fer-lo netejar de seguida, és evident; però no tindrè cap sorpresa; em mancaré l'esglaiadora alegria de veure blanc el que creia negre, i hauré d'esperar quatre anys de pols de carretera, de fum de locomotora, de fregadís de penja-robes i taula de café, de torrefacció de platja, de carbonisa infinitesimal d'indústria i trànsit, de suors de begudes refrigerants i mixtificades, de salutacions embrutidores de casino i tertúlies...

I d'aquí quatre anys, com deia l'altre, o els barrets de palla seran abolits o el netejar elèctric haurà fracassat o jo seré mort.

PRUDENCI BERTRANA

tra els militars, que han estat posats a disposició de l'autoritat militar pel delictu d'injúries a l'exèrcit.

Es diuen els detinguts Andreu Fernández Sánchez i Vicens Marcos Arana, tots dos castellans.

Una dormida
de mals resultats

Valeri Garcia Poch acabava d'arribar de França i, cansat del camí,

encara que havia vingut amb carril, va assegurar a un banc del passeig de Colòmb, i a poc, amb la remor més o menys suau dels tramvies que passaven, va quedar-se adormit.

Al cap d'una estona es va despertar i li va semblar que anava molt lleuger. En efecte: durant la dormida, algú li havia sostret hàbilment 250 pessetes que duia a l'intern de l'armilla.

En defensa de la producció catalana

Discursos pronunciats a l'Alta Cambra pel senador nacionalista En Lluís Ferrer i Vidal el dia 18 de juliol de 1923

L'ORIGEN DE LES AUTORIZACIONS

El senyor FERRER I VIDAL: Senyors senadors, en compliment d'un deber i únicament bajo este imperativo de mi conciencia, me levanto a molestar vuestra atención, que de otra manera no lo haría yo, pues la gravedad y pesadumbre del asunto que se discute están muy por encima de mis escasísimas fuerzas, y haré habéis de ver como la ausencia de este banco de la minoría regionalista de quien en un caso como este hubiera elevado su voz de modo sobresaliente va a ser causa de que esta discusión en mis labios no alcance la altura que debería. Pero, así y todo, no tengo más remedio que cumplir con mi deber y allá voy. Claro está que ante todo me entrego a vuestra benevolencia.

He pedido el primer turno en contra del dictamen que se acaba de leer autorizando al Gobierno para poder contratar con naciones extranjeras, en casos extraordinarios, con más del 20 por 100 por debajo de la segunda columna del Arancel, porque pareciera que, para desbrozar el camino, el grueso mecanismo de mis medios de expresión basta, y detrás de mí vendrán quienes mejor que yo podrán puntualizar el debate. Debo añadir en seguida que ni la oposición que debo hacer a este dictamen ni los dictados de censura que forzosamente ha de merecerme envuelven en absoluto al Gobierno actual y menos al dignísimo señor ministro de Hacienda, a quien tengo el honor de dirigirme en este momento.

Este dictamen y esta autorización tienen un abolengo que yo he de recordaros. Proceden en su primer paso — y desgraciadamente ya fué, a mi juicio, equivocado — del señor ministro de Hacienda anterior al antecesor de S. S.

Pidió el señor Cambó, y obtuvo, autorización para rebajar en un 20 por 100 máximo la segunda columna del Arancel para tratar en casos de urgencia y de gran necesidad nacional, fundándose en que las lentitudes inherentes a la reunión del Parlamento, de las cuales no es responsable, ciertamente, el Gobierno en muchas ocasiones, no eran compatibles con que fuera el Parlamento quien tratara estos asuntos, como era su deseo y como es el de todos los verdaderos amantes del sistema parlamentario. Había casos de urgencia, como era uno con que se encontraba aquel ministro, en que productos de la riqueza nacional estaban en inminente riesgo de malograrse y de producir la ruina para muchos intereses respetabilísimos si no se acudía rápidamente a darles salida más allá de nuestras fronteras; y para eso, y limitado a eso, y con todas estas reservas y limitaciones, pidió el señor Cambó esa autorización, fijándose un máximo de 20 por 100 sobre la segunda columna. Azares de la política hicieron que esta autorización para modificar los Aranceles, que venía a ser algo como una dictadura arancelaria, quedara sin el dictador que podía merecer más confianza al país, porque había sido el que había ideado la dictadura, y tenía elementos de juicio y condiciones de capacidad, de actividad y de acierto, por todo el país reconocidas, para poder llevarlo a buen trámite y a buen fin siendo él el dictador; pero no lo fué. El heredero de los pensamientos del señor Cambó en Hacienda, el ilustre señor Bergamín, tuvo que poner mano en las reformas tributarias del señor Cambó, como la puso en la autorización que ahora se discute; y cuantos hemos estudiado estas modificaciones hemos de creer que el ilustre político y economista a quien he aludido, y al que tengo el honor de saludar en este momento, por excepción, se equivocó, y al llevar a la práctica la autorización de su antecesor, creyó que para facilitar esos mismos Convenios comerciales, habiendo, como hubo, naciones que le pusieron obstáculos (cómo no habían de ponerlos, si es un pleito fundamental para todas las naciones el de los Tratados de comercio), no bastaba la segunda columna a palo seco, y como un inciso sin importancia, dijo: «Si alguna vez, por caso extraordinario, no puedo negociar con el 20 por 100 sobre la segunda columna, no se perderán los intereses del país porque tenga que bajar de ese 20 por 100.» (El señor Valero Hervás: Eso sería para defender los intereses del país.) Esto ha sido para perjudicar, como luego veremos, los intereses del país. Por eso digo que se equivocó el señor Bergamín; si no, no sería una equivocación: sería una cosa bastante más grave. (El señor Valero Hervás pronuncia palabras que no se entienden claramente.) Decía que con este inciso se fué a los Tratados. Indicaba el señor Bergamín que le era preciso disponer de ese aumento de libertad arancelaria para poder concluir dos Tratados, y así se llevó a la práctica esta autorización.

LA PROTECCIÓN DEL TREBALL DEL PAÍS

Yo no quiero entrar ahora — luego habrá ocasión para ello — en el detalle del uso de esa autorización, que ha ocasionado verdadero perjuicio a los legítimos intereses del país. Me basta con ponerme en el punto de vista de la autorización en sí misma, y yo empiezo por decir que, al llamar al dictamen en que se pide su prórroga dictamen de prórroga de autorización, no se expresa con exactitud su verdadero sentido, porque la autorización concluida el día 22 de abril de 1923, y aquel mismo día murió, finiquitó, se acabó, y las cosas que dejan de existir, no se prorrogan; pueden resucitarse, se pueden hacer de nuevo, pero prorrogarlas, no. Por consiguiente, el punto de vista en que puede colocarse el Gobierno, y lo reconozco, de decir que la misma autorización recaba el que la que consiguieron sus antecesores, me parecería bien si se tratara de una ley nueva, esto es, pedir que fuera igual a la antigua; pero no puede negarse a modificarse alegando que una prórroga modificada redunde en perjuicio del prestigio y del margen de confianza que se debe tener en el Gobierno. No; esta es una razón espiciosa para vestir mejor el empeño de seguir con la misma autorización y con los mismos peligros de su aplicación.

El mismo temor que de esta autorización se haga un uso determinado nada agradable para el país existe ahora que antes, aun cuando creemos que así no será, por la constitución del Gobierno en algunos de sus sectores y porque para nosotros la persona del señor ministro de Hacienda tiene la garantía de que no es fácil que incurra en equivocaciones como las que antes he referido; porque, a mi juicio, el dignísimo señor Villanueva participa de las ideas de que es preciso alimentar, fomentar, amparar todo lo que sea posible el trabajo, y no es tan partidario como otros de que los pueblos vivan alegres y confiados al amparo de sus monopolios naturales; porque opina que la nación debe tener el suficiente prestigio para figurar en los certámenes internacionales del trabajo, y todo eso es lo que principalmente se debe proteger. Opina así el señor ministro de Hacienda y es un entusiasta del trabajo en el sentido de la industrialización, porque sin industrialización el concepto del trabajo es vacío y cojo, es equivocado y, por tanto, tenemos la seguridad de que será un firme defensor de ese principio de justicia, un firme pilar del trabajo español, que, al fin y al cabo, con él debemos ir a saldar la diferencia de nuestra balanza mercantil, no con el resultado que pueda dar en alguna ocasión una favorable situación de la balanza, gracias a aquellos productos hijos de monopolios naturales.

LA PRODUCCIÓN AGRÍCOLA Y LA INDEPENDENCIA ECONÓMICA.

Observad, señores senadores, que el montante total de la exportación de todos los productos agrícolas de España es el de un 5 por 100, y que, si no, hubiera otra cosa que eso para pagar la diferencia de balanza, diferencias que hay que pagar con oro; así se está pagando actualmente,

desde hace tres años, y en tres años las estadísticas dicen que se han pagado (porque para mí las diferencias de importaciones y exportaciones se saldan no más que con oro en España) 400 millones el año 20, 1.300 el 21 y 1.538 el 22. De modo que resultan tres mil cuatrocientos y pico millones en tres años; pero son muchos más, porque en esas cifras están las valoraciones bajas y además no hay absolutamente nada de lo que pasa sin pagar por las Aduanas, ese contrabando más o menos conocido, contra cuyo epíteto yo protesto, pero que sin embargo es conocido en España con el nombre de «contrabando oficial».

Las naciones que no son industriales y que han de pagar en oro estos déficits corren el peligro de perder rápidamente su independencia económica, y tras de la independencia económica toda otra clase de dependencias. Por eso decía yo, señores senadores, que el tema es de tal transcendencia, es tan grave, que a mí me da casi rubor que yo me ocupe en él, tan pequeño como soy, para tratarlo; pero las circunstancias mandan, y no tengo más remedio que llevarlo a mis labios, con el mejor deseo de servir a mi país, que si no logra enmendar las corrientes que últimamente se han notado en las clases directoras oficiales del Gobierno en el sentido contrario a todas las ideas de industrialización, corre seguro a una rápida ruina. He de recordar la manera como pasó en esta casa el proyecto de autorización allá en el mes de abril, no de este año sino del pasado; aprobado por el Congreso a última hora, vino al Senado el mismo día; se declaró aquí urgente, y al día siguiente quedaba aprobado en esta casa. Recuerdo que un digno senador decía que la manera como se había aprobado el contenido de la autorización significaba haber firmado en blanco un pagaré a la vista; ya vamos sabiendo lo que nos va costando. Y decía el dignísimo señor Roig y Bergadá: «Qué autorización es esa que se da a un Gobierno, sin fijar ni la calidad de las partidas del Arancel que puedan ser rebajadas, ni la cuantía en que lo sean, ni el tiempo?» Tanta era la razón de aquel señor, que el dignísimo ministro de Hacienda de entonces pasó por modificar lo del plazo y se obtuvo que fuera de un año, que ha vencido en 22 de abril pasado, y, por consiguiente, de aquella autorización había quedado el Gobierno completamente libre para poder tratar la nueva autorización sobre las bases que quisiera. Por eso nosotros entendíamos que no era pleito que pudiera molestar poco ni mucho al Gobierno el venir aquí pidiendo modificaciones al tratar de una nueva, como es esta que se pide, porque lo de prórroga es porque se le ha puesto esta palabra, pero, en realidad, no lo es, y por eso creamos nosotros, repito, que pudiéramos pedir alguna novedad.

Resultaba que en la primera autorización había unos máximos, y en esta no los hay, y, por tanto, está en mano del Gobierno toda la obra arancelaria española.

LA POLÍTICA ARANCELARIA

Las luchas, los trabajos, las discusiones parlamentarias que costó el llegar a tener una norma u orientación arancelaria en España, están en la memoria de casi todos los presentes, probablemente, porque tuvieron en el Congreso una resonancia extraordinaria, cuando las personas que lo trataron se llamaron Azéarate, López Pulgiver, Moret y otros que viven, como el señor Maura, llegando, afortunadamente, a la conclusión de que la segunda columna debía ser intangible y la que siempre se tuviera presente al elaborar tratados de comercio.

El señor Sala intervino en aquellas discusiones, y yo invoco su nombre al lado de aquellos otros tan altos que antes he citado, porque su palabra brilló en aquellas discusiones, y él nos podrá decir en estos momentos si tengo o no razón al afirmar que con esta autorización se

barrenan todos los trabajos que se habían hecho en busca de una orientación fija y firme, que, además, sería muy conveniente que existiera para los mismos ministros y para los que han de tratar con las naciones extranjeras en la confección de los Tratados de comercio; porque ahora, ¿qué negociador habrá que no quiera sacar raja de este inciso y que no considere que su pleito no es de los ordinarios, sino que es extraordinario? Resultará que el que no logre algo en beneficio de su nación se acreditará de inhábil en su país, y le podrán decir que, habiendo habido en el Gobierno español esa autorización, no ha sabido sacar partido de ella. Eso es natural, y también es natural que sean los Gobiernos españoles atentos y serviciales, y siempre sobre la base de no perjudicar su país, hagan lo posible por complacer a esos señores extranjeros, que a veces son altísimos personajes, a los cuales es difícil en ocasiones darles un «no» categórico.

De todos modos, si había logrado poner algún límite a esa autorización, si había logrado que fuera así lo que había dicho el ministro anterior al actual: que fuera para plazo corto, es decir, que se tratara a base de «modus vivendi» de no muy larga duración; que las reducciones de más del 20 por 100 sobre la segunda columna fueran pocas, muy escasas, de esas que no vinieran a perjudicar la producción nacional, ni nada que significara un conflicto; que fueran previos los informes de dos comisiones en las cuales estén representados los intereses de todas las clases del país, y que, por consiguiente, no puedan ser más perfectos órganos de consulta para el Gobierno, como la Comisión permanente de la Junta de Aranceles y Valoraciones y la Comisión protectora de la Producción nacional; de tal manera, que no se deba tratar sin esta previa información. Y, por fin, que todo eso que se concediera tenía que ser a base de una reciprocidad especial, única para cada tratado, para evitar la cláusula de nación más favorecida, porque de esta manera ya no había caso de presentarla.

EL TRACTE DE NACIO MES AFAVORIDA

Señores senadores, yo os ruego que me digáis si, al hacer uso de la autorización, se han atendido los que la han hecho a esas limitaciones. ¿Cómo se han de haber atendido, si la cláusula de nación más favorecida se ha prodigado tanto? (El señor Bergamín, sentado al lado del orador, le dirige palabras que no se perciben.) No se habrá escrito, pero la tienen todas las naciones que han tratado con nosotros. Las partidas, que habían de ser muy pocas, son ochenta y tres... (El señor Bergamín vuelve a dirigirse al orador.) Yo tengo aquí datos que no quisiera leer, para no molestar al Senado, pero que si es preciso leeré, como los contenidos en el discurso pronunciado en la otra Cámara por el señor Canalejas, en el cual se inserta un cuadro que contiene las explicaciones del Arancel, por las que se viene en conocimiento de las cuatro naciones que recabaron en los Tratados con los Gobiernos negociadores el trato de nación más favorecida; pero, además, el compromiso de extender las rebajas que se concertaran con otros países al número de partidas que en esta columna se expresa. Y eso, ¡no será tampoco cláusula de nación más favorecida! A juicio de algunos señores senadores, no; pero a juicio mío, sí lo es. Hay otra columna en que se consigna el privilegio de nación más favorecida dentro de las que negociaron en virtud de la cláusula de «nación más favorecida», y aquí sí que se dice bien claro.

Para lo que quería demostrar ya me basta con esto, y de ello deduzco que de hecho se ha concedido la cláusula de nación más favorecida. Y digo yo: si no se han cumplido las limitaciones con las cuales se dió la autorización, ¿por qué el Gobierno actual no quiere tomar las

medidas necesarias para evitar que esto vuelva a ocurrir, aun cuando él no lo haga, y tengo la convicción de que no lo hará, ya que es un imperativo del deber? ¿Por qué no quiere evitar que las cosas queden de tal manera que mañana pueda venir un cambio de Gobierno que haga variar éste y desaparezca la persona del señor ministro de Hacienda en quien podemos esperar? Y, desgraciadamente, estamos tan acostumbrados a ello, que no se puede molestar al Gobierno porque yo lo suponga posible. (El señor ministro de Hacienda: Al contrario.)

LA GESTIÓN DEL Sr. BERGAMÍN Y LA CONFIANZA EN EL GOBIERNO

Pues, ¿no convendría que se hiciera en forma que quedaran las cosas de modo que no pudiera volver a suceder lo que ha pasado? (El señor Bergamín pronuncia palabras que no se entienden.) Efectivamente, algo peor que esto puede pasar, señor Bergamín; pero cuando el saldo contrario de la balanza mercantil, en gran parte computable a estos errores, alcanza el que padecemos, no se puede decir que este sea un detalle poco importante para la vida de la nación. Ocurra además que con estos antecedentes y estas enseñanzas tan poco satisfactorias coincidan declaraciones en la prensa atribuidas a dignísimos señores ministros, en las que se apunta que se está tratando y no es ningún secreto, puesto que lo ha dicho el Gobierno, con otros países, con otras naciones, y en secreto, hay uno que realmente pone espanto en todas las clases industriales españolas, especialmente en la de los productos de la siderurgia y sus derivados, y ese Tratado es con Bélgica. Es que se puede dar el caso de que tratando con esta nación se pueda hundir en el polvo toda la industria siderúrgica y metalúrgica de España. ¿Es que se puede repetir esta equivocación? Un margen de confianza para el Gobierno no creo que se lo regate el país; yo, desde luego, y fijándome en la personalidad que desempeña el Ministerio de Hacienda, la tengo completa; pero no basta eso, por lo que he dicho antes y porque a veces la voluntad de un hombre solo no puede contra la voluntad de otros que la rodean y que no piensan de la misma manera; y es evidente, no tengo por qué ocultarlo, que un dignísimo compañero del señor Villanueva piensa de muy distinta manera de lo que yo he entendido que piensa el señor Villanueva; por consiguiente, ese margen de confianza tiene ese tope que, sin molestia para nadie, es justo que tengamos en cuenta aquellos que nos preocupamos de que no ocurra ahora lo que ha ocurrido ya, y aumenta el temor la consideración de que son siete las Comisiones que están aquí en Madrid esperando tratar, después de la experiencia que se les ha dado de lo que han obtenido otras naciones y de la posibilidad en que se está de seguir actuando de la manera en que se actúa hasta ahora. (Un señor senador: Y la prisa que tienen.) Y la prisa que tienen, como dice muy bien el señor senador que me ha interrumpido.

ELS PLANYS DELS AGRICULTORS

En fin, si todo eso hubiera sido a cambio de lograr la salvación de esas exportaciones agrícolas en virtud y en favor de las cuales se ha hecho todo esto, menos mal; pero se da el caso, como decía el señor Canalejas en el Congreso, que unos han quedado dañados y otros desengañados. Son los mismos agricultores los que más se quejan hoy del resultado que ha dado esa política arancelaria, y en Francia, nación que ha quedado bien servida en este particular, con sus Tratados de comercio, se da el caso de que toda la nación dice a los agricultores del Mediodía que aunque salgan perjudicados — que no salen perjudicados, según prueban los números — que aunque salieran perjudicados, es tanto lo que gana Francia en general que ese Tratado de ningún modo de-

no ser denunciado, sino que ha de sostenerse por todos los medios. Del enemigo al consejo, y aquí en cuestiones industriales, en asuntos mercantiles, al enemigo es el competidor, y eso prueba que con ese Tratado les va muy bien a todos los que trabajan en Francia y no perjudica gran cosa a los «vignerons» del Mediodía, desde el momento que sus lamentaciones no tienen eco en las esferas gubernamentales.

De manera que no ha servido esta autorización, tal como se concedió, para la finalidad con que fue otorgada, legal y honradamente, pero también con equivocación. No ha servido para eso y, en cambio, ha producido víctimas y víctimas oficialmente reconocidas, porque en el artículo segundo de la autorización primera se habla claramente del perjuicio de la industria hullaera, y se arregló un convenio con Inglaterra para que mandase unas toneladas de hulla a precio reducido, a fin de evitar el perjuicio que se declara oficialmente que existe a consecuencia de la autorización. Se sabe lo de la industria hullaera, porque protestó y se quejó; mas ha habido otros intereses que porque no se han lamentado no se ha sabido, pero que sufren y que, sobre todo, van como una absoluta seguridad de ruina al que Bélgica pudiera tener las ventajas que se han dado a otras naciones en Tratados con Inglaterra y con Francia, especialmente con Inglaterra.

LA INDUSTRIA METAL-LURGICA

Me he de referir a una industria que tiene en todos los países en la época moderna una importancia y una transcendencia que, desgraciadamente, dió bastante a conocer la pasada guerra: me refiero a la industria metalúrgica. El primer cliente y el de más importancia de esa industria, base o clave, o esencial o más importante, llámese como se quiera, que todos convenimos en que es preciso que exista en las naciones, que es la siderurgia. Pues esta industria metalúrgica está hoy tan abatida con los tantos por cientos que se le han recargado, no precisamente como extraordinarios, que también los tiene, y demastados, sino únicamente dentro de los ordinarios, que yo estoy seguro por los datos que poseo — y que tengo aquí y que, según lo que me conteste el digno individuo de la Comisión que tenga a bien hacerlo, leeré o no leeré — de que, efectivamente, esta industria no pueda de ninguna manera ver, sin leer su sentencia de muerte, que se trate con Bélgica en igualdad de condiciones a la que se ha tratado con Inglaterra. Yo me adelanto a un reparo, el de que puede decirse que como vamos a tratar de distinta manera a una nación que a otra. Comprando que eso tiene importancia y que es un argumento. Somos libres en absoluto en nuestra soberanía, sobre todo, eso está muy bien para dicho; pero, en fin, quiero suponer que eso sea un hecho, aunque a mí no me basta con esta afirmación; prefiero decir que ese distinto trato no existiría en el fondo y que, por consiguiente, leal y caballerosamente, se puede insistir en la diferencia (lo estáis pensando seguramente, todos vosotros) por la diferente situación, enormemente distinta, entre Bélgica e Inglaterra por razón de su moneda. Lo que tiene Bélgica de gran ventaja sobre Inglaterra es su moneda depreciada, y si tiene esa gran ventaja, bien puede tener una nueva ventaja arancelaria.

Yo quisiera que se recogiera esto que acabo de manifestar, porque no dudo que lo que aquí se diga va a ser comentado, leído, meditado por la nación que sufre y que paga y que está viendo cómo, a pesar de los enormes aumentos tributarios no va mejor de lo que antes iba y que observa cómo se reúnen en Valladolid los contribuyentes para lamentarse de que, en menos de veinte años, se ha aumentado el 600 por 100 su tributación industrial y, naturalmente, el día que no fuera posible en España que viviera una industria, esa industria desaparecería, y pensad lo que significa la desaparición de la industria metalúrgica y pensad, sobre todo, que han desaparecido ya en todo o en parte tres grandes establecimientos de esta clase.

No vengo aquí a ser el portavoz ni el abogado del interés particular, no lo es nunca un interés industrial; pero me interesa hacer constar que si alguna industria, hoy, y para el porvenir, y para las contingencias del futuro, es preciso tener organizada de manera que el día que hiciera falta pudiera convertirse rápidamente y sin dificultad alguna, en industria de guerra, si alguna es apta para eso, es la metalurgia, siempre

y cuando tenga la siderurgia por delante, y esta tiene buenos defensores, y seguramente más afortunados que el que habla, que podrán prestar un gran servicio a España haciendo que, de ninguna manera, quede quebrantada esta base de la metalurgia.

De modo, señores senadores, que para llegar a esta situación, verdaderamente desagradabilísima para los agricultores y para los industriales, hemos puesto en manos del Gobierno un elemento para derogar totalmente la legislación arancelaria, porque barrenando la ley de Bases del 906 y modificando los Aranceles, de la obra arancelaria no queda nada más que un enorme revoltijo de cifras y de columnas, que es lo que vendrá a resultar de esos Tratados distintos, y será muy difícil que pueda desenvolverse ampliamente, prósperamente el trabajo nacional a su amparo.

Téngase presente que en España, hasta hace pocos años, no ha habido más que una sola ley defensora del trabajo nacional, que era el Arancel, y no es precisamente la más importante.

LA IMPORTANCIA DEL COMERCIO EXTERIOR

Hablamos mucho aquí de exportación, de comercio exterior. Qué duda tiene que es importantísimo? Lo que sale del país, el producto que por su propia virtualidad es lo bastante superiormente económico para poder levantarse por su propia virtualidad de producto superior a ir, como oro que es todo producto superior, a los mercados donde el oro se cotiza, claro que el buco que deja en la economía nacional lo deja repleto de oro, y por eso los países que no lo tienen están haciendo los imposibles para ir rellenando los huecos que ellos dejan con sus grandes manufacturas con el oro de los países que lo tienen, y España parece que tiene otra vez más fama de tener oro; lo que ocurre es que en otros tiempos estaba muy lejos, allá en las Indias, y hoy está muy hondo, en las cajas de la calle de Alcalá. Pero, a pesar de eso, ellos saben que lo hay, y esas naciones que no lo tienen están haciendo — y hacen muy bien, y harán mucho más — para traer aquí sus productos a cambio de nuestro oro, y entonces podrá decirse otra vez aquello que me parece recordar dijo Quevedo:

«Este sí que es trasquilón
Y trasquilarse peregrino:
Venir por el vellón
Y dejarnos el vellón.»

En fin, yo tengo la seguridad de que si se fija en ello el Gobierno de S. M., tratará, si puede, de evitar que tengamos que salir en oro, que no nos sobra, que ya hoy con la cotización de la peseta en relación con el dólar y la libra no puede llamarse a la peseta oro, sino que empieza a ser otra vez aquella peseta enferma de los tiempos de Villaverde, de aquel estadista de buena memoria, que yo respeto y a quien tributo un recuerdo piadoso en este momento. Ojalá viviera para bien de España La peseta, digo, lleva camino de recaer en aquella misma enfermedad, y entonces, señores senadores (en recordarlo no hay ofensa para nadie), fué presentado un proyecto de ley, que se llamaba de mejora del cambio, y en él había una porción de disposiciones acertadísimas, complementarias la mayor parte de ellas, que llevaron a la consolidación del presupuesto con el enjugamiento del déficit. Pero además había una segunda parte, que era la celebración de Tratados de comercio, con los cuales se contaba también para llegar al resultado de ser un bien para España, una fuente de ingresos, de progreso y de prosperidad, y afortunadamente entonces se impuso el buen criterio y la campaña que hizo el país consciente de sus intereses en defensa de su industria, porque también entonces se trataba de poner en parangón la agricultura y la industria, y los que en aquellos momentos, en aquella época, supieron defenderla como era debido, hicieron a España el gran servicio de que no se realizaran aquellos Tratados de comercio, y gracias a no haberse realizado, a los pocos años de ese movimiento industrialista se efectuaba en Barcelona una Exposición de productos nuevos, de las industrias nuevas que se habían creado al amparo del Arancel, y que eran cerca de trescientas. Aquí tengo la relación de todas, por el alguien lo duda, y las leeré si se quiere, aunque mi deseo es no molestar al Senado.

ELS TRACTATS DE COMERÇ

Como digo, en muy pocos años se

implantaron cerca de trescientas industrias, gracias a no haberse hecho aquellos Tratados de comercio; que es una equivocación enorme, indigna de las grandes mentalidades y talentos que ocupan los altos sitios del Gobierno, el creer que los Tratados de comercio, por serlo, tienen que ser buenos. Los tratados de comercio son, o no, buenos, y cuando no son buenos son una gran calamidad para la nación que los ha hecho. Para que sean buenos es necesario que estén hechos a base de reciprocidad, y las naciones que no tienen una gran producción industrial y tienen una producción agrícola muy deficiente, como España, esas naciones que no tienen productos con que tratar ni regatear con el extranjero, están fatalmente condenadas a hacer tratados malos. He aquí por qué nosotros no somos partidarios de los Tratados de comercio en general. Hay algunas naciones con las que se podrían hacer perfectamente; pero con esas no se hace. Ya comprenderéis que no quiero referir a las naciones americanas, con las cuales no se ha hecho ningún Tratado. Claro, que es difícil hacerlo, porque ellas están en el mismo caso que España: están — y no hay ofensa en ello para nadie — atrasadas también industrialmente. A ellas quieren igualmente las naciones extranjeras llevar cuanto pueden para sacar su oro, o su trigo o sus pieles, que para el caso es igual cuando se tienen pieles y trigo suficientes; pero ellas se defienden con el Arancel y no tienen más ingresos que éste y con él en la mano progresan y prosperan.

«Qué va a tratar una Nación (tengo aquí los datos, pero veré si los recuerdo de memoria) como la nuestra, que en agricultura ofra por habitante y por año una producción de unos 300 kilogramos de trigo, 120 litros de vino, 80 kilogramos de cebada, 35 de avena, 30 de centeno, y el aceite, que es el más interesante y el que menos recuerdo, me parece que no me equivoco si lo fijo en menos de un centenar de kilogramos? Una Nación con esta base de trato, con estos elementos de regateo, es un milagro que haga un buen Tratado.

Yo recuerdo que durante la guerra no se hicieron Tratados porque no podían hacerse, y sin embargo, se hizo un adelanto de 35 millones, que bien recordaría todos, a las naciones que lo necesitaban; y ellas nos decían: «¿Qué nos pueden ustedes dar? Nosotros estamos deseando que nos den muchas cosas que necesitamos». Y hubo que ver cómo nos quebrábamos los sesos y cómo esforzábamos a veces la oferta diciendo: «Nosotros podríamos dar a ustedes tal producto, una manufactura, que era lo que ellos más necesitaban después de los elementos fundamentales de la alimentación. Si esas manufacturas las hubieran pedido como nosotros las ofrecíamos, nos habrían puesto en un bote, y cuando alguna nos dijo que sí, y muchas eran de la metalurgia, el país hizo un esfuerzo estupefacto para poder cumplir su compromiso, y este esfuerzo le ha salido a la cara algunas veces por alguien que ocupa sitio muy distinguido, acusando a aquella industria de haberse distraído con los pedidos extranjeros, de haberlos cobrado caros y de no haber, en consecuencia, dedicado a su mejora los elementos y las fuerzas que la guerra le proporcionaba.

L'OFENSIVA CONTRA LA INDUSTRIA

Hay en el ambiente, y lo nota el país, una verdadera ofensiva contra la industria, y contra esto he de protestar acerbamente. Entiendo que industria y agricultura son dos hermanas gemelas y que España se salvará con las dos o las dos morirán con ellas; y aún cuando esto es ya un lugar común y una vulgaridad, yo insisto en que mientras no haya en los elementos directores del país un verdadero deseo de industrialización, mientras el concepto del trabajo se tenga en poco, como no sea el trabajo burocrático o de profesión liberal, mientras haya el estancamiento de creer que no tiene la importancia que debe tener comparado con esos resultados de los monopolios naturales tan hermosos que llevan consigo el recuerdo de España allí donde llegan, y que según algunos son los que fundamentalmente hay que proteger, y claro que entre ellos, como monopolios naturales que también son, las panderetas y los toreros. Es muy triste que no se encuentre donde se debiera encontrar un verdadero empeño, un deseo, algo que venga a decir a los industriales: «Está con vosotros el pensamiento del Gobierno; está con vosotros la consideración que se debe a aquellos que, transformando los productos nacionales, dan a esos productos la canti-

dad y calidad que se necesita para poder pensar en comercio exterior». Porque sin productos de esta clase, no naturales, sino productos de la inteligencia aplicada a los productos naturales, productos que tengan pie de fábrica, la superioridad económica que quiere decir: «a igualdad de calidad, más barato que lo extranjero, y más barato cuando no sea tan bueno, sin productos de esta clase no puede irse al comercio exterior; únicamente disponiendo de esa clase de productos es como pueden hacerse Tratados de comercio, y favoreciendo el que haya esos productos es como se demuestra que se quiere que haya Tratados.

Cuando se da el caso en una industria de llegar a la superproducción, como ocurrió con la industria azucarera (y de ese asunto traté yo hace ya muchos años en el Congreso, teniendo la honra de que el señor Bergamín contestase a unas palabras mías, formando parte de la Comisión que en ello entendía), cuando se da el caso en una industria de llegar a ese momento, que es la significación de que aquella industria ha progresado, está en auge, y por eso llega la superproducción (que fué el fenómeno que se dió en la industria azucarera, que estaba entonces pujante en España) decimos nosotros los «industrializadores», los que desamos dar carácter industrial a las cosas nacidas en nuestro país — que tal como se obtienen no se deben exportar, porque esa exportación es la exportación de pueblos primitivos —, decimos, repito, que ese sobrante debe emplearse en hacer una gran industria. En el caso a que me he referido de la industria azucarera, nosotros podríamos que, con el sobrante de azúcar que producía España, se crease en nuestra Nación una gran industria conservera de frutas, ya que si disponíamos de las frutas y del azúcar, como disponíamos y disponemos, habría seguramente posibilidad de establecer una potentísima industria de exportación de conservas azucaradas, y entonces me decía el señor Bergamín (aquí tengo también sus palabras): «¿Cómo es eso? ¿Una industria que ella misma se ha creado el abismo y la sepultura, darle más medios para que acabe de hundirse? Contra ese criterio es contra lo que yo protesto. De eso es de lo que me quejo, porque eso, tras del señor Bergamín, se ha repetido por muchos, porque S. S. es un gran maestro, y tiene la responsabilidad del maestro. Y eso encuentro yo que algunas veces flota en el banco azul. (El señor Bergamín: Hasta don Juan de la Cierva ha hecho conservas de esa clase.) Pues S. S. se equivocó. (El señor Bergamín: Sería por antagonismo profesional.) Pues como esta industria hay otras, y cuando se llega al momento de la superproducción es cuando se ve si el país tiene redados o no para salir adelante en la lucha por su prosperidad. Lo grave es limitarse a producir lo necesario para el consumo nacional, convertir a una Nación que tiene casi todo por explotar todavía, como le ocurre a nuestra España, en una nación estática, que cree que todo está bien, que no tiene que preocuparse de nada y que vive alegre y confiada en sus monopolios naturales. Ese es el peor de los males que pueden caer sobre una nación. En cambio, no hay que amilanarse delante de un fenómeno de superproducción, que si ocurre, el país, el Parlamento y el Gobierno que lo representan, busquen la manera de dar empleo al exceso de la producción y crearán industrias exportadoras. A mí se me ocurren ahora algunas que podrían serlo, pero no quiero citarlas.

Llegado ese caso, cuando la prosperidad de la Nación sea la consecuencia de su progreso interno, esos productos abrirán mercados a la exportación, de una manera natural, automática, y serán las naciones extranjeras las que vendrán a pedirnos lo que tengamos, como vinieron cuando, por un acontecimiento tan extraordinario como el de la guerra, se hallaban faltas de lo que nosotros teníamos. Pues a eso hay que ir: a tener más que los demás y a evitar que en nuestra balanza mercantil se produzca para nosotros un quebranto que se cifra en muchos cientos de millones.

L'ARANCEL DE LA FAM

Siento mucho tener que referirme con frecuencia a S. S. señor Bergamín; pero como S. S. tiene tan gran talento y es una figura de tanto relieve, que ha ocupado distintos cargos, resulta que por donde quiera que he ido he tenido que ballarme con S. S., y ahora quiero referirme a aquel Arancel que S. S. encontró bien, cuando lo hubo estudiado, con lo cual rectifico alguna opinión que se le atribuya, pues hasta se llegó a decir que S. S. lo calificaba de «Arancel del hambre».

El señor Bergamín pronunció algunas palabras que no se perciben. Celébro que diga S. S. que la frase no es suya, porque a mí me la habían vendido como frase del señor Bergamín. Conste, pues, que no es del señor Bergamín la frase del «Arancel del hambre»; habrá sido de algún bombre que no haya trabajado en su vida ni tenga ganas de hacerlo. (Un señor secretario: La inventaría algún golfo.) Bueno, pues quede a la responsabilidad de los golfos nacionales lo del «Arancel del hambre». En cambio, yo recibo la paternidad de la frase de «la producción del hambre», que acabo de citar. La producción del hambre es la que resulta de la consideración de las cifras que he citado referentes a nuestra producción agrícola; pero en tales condiciones no puede el país concertar con éxito Tratados internacionales. Para poder hacerlo necesitaría hallarse en condiciones de superioridad respecto de la nación que no tienen productos exportables; pero es un absurdo suponer que los productos exportables se obtienen con una Real orden; es preciso que los dé el trabajo nacional, y antes que todo y por encima de todo, hay que fomentar ese trabajo. Cuando el trabajo nacional esté fomentado y haya dado esos productos, entonces se podrán hacer Tratados en condiciones de reciprocidad. Mientras tanto no los habrá, y los Tratados serán desagradables, serán, como los nuestros, ruinosos, y se nos llevarán al dinero; porque, además, señores senadores, los productos que se exportan, allá donde van se consumen, son fungibles, desaparecen al poco tiempo y no queda nada, no queda más que un cliente que vuelve a repetir el pedido. En cambio, el oro que se obtiene por ellos queda y sirve para dar vida al trabajo nacional. ¿Vamos nosotros a hacer las cosas al revés? ¿Vamos a pretender que nos manden su dinero y sus productos? No; por consiguiente, señores senadores, yo creo que si tenemos algún peligro de que esa situación tan mala se empeore, no debemos aprobar esta concesión. Si, efectivamente, fuera cierto que el Arancel a que yo me refería era de tal índole que aislaba a España y hacía imposible que hubiera comercio exterior, habría que hacer algo para evitarlo, porque las naciones no pueden vivir absolutamente aisladas. Eso es muy cierto. Aunque les cueste dinero, aunque hagan algún mal negocio, alguna relación han de tener con las demás naciones. Por consiguiente, si aquel Arancel era un Arancel de aislamiento, claro que había que darle un tajo, y de haberse dado se alababa el señor Bergamín; pero no se ha acreditado de tener muy buen pulso, porque se le ha ido la mano y nos ha llevado a un Arancel con el cual se nos han ido en tres años más de tres mil y pico de millones al extranjero.

Yo insisto en la necesidad de que por el Gobierno de S. M. o por los señores de la Comisión, que al fin y al cabo le representan, sepamos bien si es una preocupación más creer que estamos tocando los efectos de una ofensiva premeditada contra el trabajo industrial o si no hay tal cosa y estoy equivocado.

L'EXEMPLE UNIVERSAL

Reconozco que en las dictaduras lo más importante es el dictador, y me sentaría con alguna tranquilidad si supiera que el dictador ha de tener mucho cuidado con las facultades que se le dan, y en ese caso podría el país tener alguna mayor tranquilidad de la que puede tener ahora.

Creo que es otro el camino que debería seguirse para dar sensación de mejora al país. Para ello, con asomarse al balón internacional y ver lo que pasa en el mundo, basta. ¿Qué hacen todas las naciones? Pues los imposibles por intensificar la producción industrial, organizándose en grandes núcleos, en potentes fuerzas, huyendo de la disgregación, que yo reconozco que es la característica en gran parte de la industria española y, para no andar con eufemismos, de la industria catalana. Pero eso, que es la dificultad con que tropieza hoy para su desarrollo, debe ser respetado por lo que significa en su abolección, porque todos esos industriales que tienen establecimientos de pequeñas dimensiones, que tienen capitales relativamente modestos, son hijos de su trabajo, son aquellos que llevan en sí la técnica, eso que ahora se ha dado en decir que es lo primero a que hay que atender y es verdad, pero no negándose a la industria catalana.

Ah, los que conocen aquella industria podrían ir citando nombre por nombre los más ilustres de la industria catalana; ella debe su fundación a un técnico, tan técnico, que de todos sus compañeros era el que me-

por saber hacer aquello; por eso se distinguí, y porque se acreditó de saber hacerlo, encontré dinero en abundancia para instalar un establecimiento, y aquel técnico llegó a ser capitalista y su fábrica a ser grande. ¿Cómo se entiende hoy la técnica? ¿Es que hay algún técnico de los que salen de la Escuela de Ingenieros que sepa lo que sabía aquel hilador, aquel tejedor o aquel fundidor que montó las que hoy son fábricas enormes de hilados, de tejidos y de fundición en Cataluña?

LA INDUSTRIA CATALANA

Y por eso ha aguantado Cataluña los embates enormes que ha sufrido, que le han venido de todas partes, y muchas veces de los Gobiernos que han regido los destinos de la Nación; los ha resistido gracias a que las raíces que tienen son muy hondas, muy profundas, aun cuando el árbol no sea muy grande, al revés de lo que les ha sucedido a algunas grandes industrias, a base de Consejos y de accionistas, que ofrecen un gran volumen de capital, pero rales deficientes, en tal forma, que con más facilidad caen cuando vienen grandes tempestades. Así como digo eso, sostengo también que Cataluña tendrá que preocuparse de modificar su manera de ser industrial; pues si hasta ahora la individualización de su industria ha ofrecido ventajas, éstas empiezan a disminuir; pero debe hallar en el Gobierno el apoyo y el cariño necesario para poder hacer esa transformación. Yo quisiera enseñar la manera de decir que, no habiendo más que el Arancel como ley protectora de la industria nacional, todos los países tienen que reducirse a partidas del Arancel, y esto es empobrecedor la cuestión. Afortunadamente, por una iniciativa del que ha sido nuestro honorable colega en la legislatura pasada, el señor Suárez Inclán, se dio una ley de protección a la industria que vino a implantar en España algo que era ya viejo en todo el resto de Europa, o sea que los productos de la Nación debían ser consumidos por los organismos oficiales nacionales. Luego ha venido, otra ley, llamada de Protección a la industria; pero no hay disposición que tienda a hacer, no sólo en Cataluña, sino en toda España, lo que hace Francia, lo que hace Inglaterra, lo que hace Italia y, en general, todas las naciones que quieren ser algo, o sea realizar esfuerzos para funcionar las industrias. En Inglaterra, por ejemplo, se están haciendo grandes fusiones en las industrias de hilaturas de algodón; también se hacen en las de lana, formando una entidad exportadora, en la cual los Gobiernos intervienen con facilidades que también aquí cabría dar.

De eso no tenemos noticia que se haya hecho nunca nada. Ha habido, señores senadores, una iniciativa particular de los fabricantes algodoneros formando una entidad que se llamaba mutua, que vino a robustecer aquella industria y a vencer muchas dificultades, que fue un modelo de administración; y lo digo muy alto porque uno de los administradores era el que, desgraciadamente, no está aquí por motivos de salud, mi querido compañero el señor Sedó. Ojalá que estuviera aquí hoy, para intervenir en este debate mejor que yo lo estoy haciendo. El presidente esa entidad y la inspiró, y su éxito fue tan grande, que de varias naciones extranjeras vinieron a pedirnos datos de cómo funcionaba aquella Sociedad, y cuando ésta tuvo que liquidar, por circunstancias que no son del caso referir ahora, tenía en caja algunos millones de pesetas, las cuales, al pretender dedicárselas a algo útil y provechoso para la clase obrera de la industria algodonera, se dijo, por las razones de gobierno que fueran, que no, y esos millones se ingresaron, según mis noticias, en las cajas del Estado. Pues qué, ¿esas cosas no son de las que no pueden dar grandes confianzas en que no ocurra ahora y siga ocurriendo lo que hasta aquí?

LA INEFICACIA DE L'OBSTRUCCIO

Yo no trato, señores senadores, de adoptar una posición de obstrucción; acaso yo no me he dado cuenta de ello hasta ahora, pero no trato de hacer nada que se parezca a hacer obstrucción. Yo qué voy a hacer! No trato más que de decir aquello que tengo obligación de manifestar en esta Cámara, y esta obligación, porque así es mi deber, la cumpliré. Tratar de hacer obstrucción? Sería una ridiculez de mi parte pensar que la vaya a hacer solo, y, además, que eso está desacreditado. Son muchos los señores senadores a quienes interesan estos asuntos, aunque

digan aquí que no, y, por consiguiente, aquí estará mejor que eso se trata. Además, que cualquier travesura de mi parte para perturbar el debate, buscando elementos para ello, no está en mi ánimo. Pero lo que sí lo está es insistir en lo que yo creo absolutamente indispensable, si es que queremos cambiar de una vez la manera de ser económica de España; porque un país en que la base de su alimentación está necesitada de un auxilio arancelario — no sé el tanto por ciento, pero supongo que oscilará del 30 al 40 por 100, por lo menos — yo creo que se la debe dar ese auxilio. Yo entiendo que las 14 pesetas, y las 40 que hicieran falta, se le debe dar el trigo para que subsista esta riqueza, a la cual no se debe abandonar, pero que crea a la estructura económica de España una situación anómala, por cuanto a consecuencia de esta primera necesidad salen otras muchas; y así, nos encontramos con que tenemos la industria hiladora, por ejemplo, que no puede dar el hilo barato porque el algodón sale caro, y los tejedores, que no pueden dar el tejido barato porque el hilo es caro.

L'ECONOMIA PENINSULAR

Por eso hay que romper esta cadena fatal que tiene ahogada a la economía española, porque nosotros producimos poco y caro; pero producimos poco porque producimos caro o producimos caro porque producimos poco. Así no saldremos nunca del estado anómalo en que nos encontramos, y para corregirlo es preciso tener soluciones viriles y pensamientos bien orientados. Inglaterra se decidió un buen día a abolir las leyes agrarias y dedicarse a la industria, llegando a tener un superávit, una sobreproducción de tejidos de algodón del 85 por 100, a cambio de tener que comprar casi todo el trigo que necesitaba, por haber abandonado estos trabajos; y bien que le ha ido. No me atrevo a decir eso para España, porque es correr una aventura que ellos supieron llevar adelante y les salió bien; pero no quiero responsabilidades ni de opinar. De todas maneras, es preciso que el país sepa que por un tiquismiquis, el de que el Gobierno actual tenga frente a las naciones europeas la misma posición en que estaba su anterior, no puede aceptar una autorización limitada, cortada, disminuida, sino que tiene que ser igual, cosa que no entro a discutir si está bien o mal pensada; no debe persistir en esto, que si digo que es un perjuicio para el país, y entiendo que debe hacer abandono de esta posición, en beneficio del país. Todos los españoles se lo agradecerán, empezando por el que, después de haber molestado a la Cámara, se sienta, pidiéndole perdón por ello.

El señor FERRER-VIDAL: Yo agradezco la contestación que se ha servido darme mi ilustre compañero el señor Elorrieta, y agradezco también sus buenas palabras, aunque en realidad no son más que buenas palabras. Tengo, sin embargo, la esperanza de que habiéndolas oído el señor ministro y estando conforme con ellas, corresponderá, acaso cuando intervenga en el debate, que yo supongo que en algún momento del mismo intervendrá, para dar a esas palabras una concreción y una realidad de compromiso, puramente moral, pero muy grave, que se adquiere cuando se dice desde el banco azul; y si entonces está conforme con los propósitos que parecen animar la idea que ha expuesto el señor Elorrieta, de la Comisión, y se transforma en algo en labios del señor ministro, lo que ahora no es más que un agradecimiento platónico, entonces podrá ser un motivo de satisfacción para el país. Pero yo no dejo de lamentar que, siendo tan concretas y tan fáciles de expresar las determinaciones que llevarían la tranquilidad al ánimo de los industriales, no se den con toda esta concreción, como no las ha querido dar, porque si hubiera querido tiene perfectos medios de expresión para hacerlo el señor senador que me ha contestado, diciendo lo que en la práctica se podría hacer en beneficio de esta idea que he expuesto y que ha comparado S. S.

LLIBERALISME I LLIURECANVI

No deja de ser motivo para mí de algún temor esa idea que ha vertido S. S. y que no es nueva. Recuerdo que hace algunos años, en una Comisión en que tuve el honor de intervenir, cuando la concesión de la autonomía arancelaria a Cuba, se nos dijo que era criterio del partido liberal ser muy liberal siempre, incluso en los Aranceles; y la verdad, no

veo qué relación remota puede haber entre un concepto que es técnico, de una economía nacional, y los derechos políticos que tengan sus ciudadanos. Que un Gobierno liberal tenga que ser libre cambista es un absurdo. Ya sé que no ha dicho eso su señoría; pero lo he recordado porque entonces lo expuso un ministro, cuyo nombre no cito porque ya no existe. Pero dejemos esto.

Conforme en qué parece que hay un deseo de ir por el camino que yo he indicado. Se toma nota de eso, interin se oye la declaración de «Petrus», que es lo que hace falta.

LES VALORACIONES

Yo no he atacado la forma del Arancel — que he de atacar! — Entiendo que está bien. No voy sólo a esa calificación — como he dicho anteriormente — porque este Arancel se ha hecho con todas las condiciones de la ley. Y toda vez que se habla del Arancel — y antes no lo he dicho —, he de añadir que ese rumor que por allí ha corrido de que no existen valoraciones, en el sentido oficial, es cierto; pero valoraciones existen, y digo más: cuando era casi un imposible metafísico tratar de averiguar estos valores, hubo un director de Aduanas bastante iluso — y le critico porque es un intimo amigo mío, y sé que no se ofenderá — para tratar de hacerlo, y en la Dirección de Aduanas hasta fines del año 17 existe un estudio impreso, en el cual, de las selecciones y pío de partidas que entonces tenía el Arancel hay 602, me parece, valoradas en función de los estudios y datos y elementos de información de que se dispuso en aquella Casa, que no son muchos, pero que se obtuvieron molestando a todas las relaciones del director y exigiendo al personal un serio trabajo. Allí existen unas valoraciones que no son oficiales, pero que tienen todo el saber de haber querido llegar a la mayor perfección posible; allí está la comparación en distintos años de los valores esos y en proporción con la ley de Bases arancelarias, que fija el tanto por ciento que ha de tener cada producto, se determina el tanto por ciento en unos casos o el derecho específico correspondiente a este tanto por ciento que ha de tener cada producto. A fines de 1917, deberían tener los Aranceles españoles y deberían pagar los artículos que se importaban, resultando una enormidad tan pasmosa que se acordó no repartir aquel trabajo más que a determinadas personas, reservadamente, a fin de que no fueran por ahí diciendo lo que resultaba de los derechos que se debían imponer para cumplir las leyes arancelarias, que eran enormes. Y este trabajo que hizo aquel director general, que he llamado iluso, a los tres meses ya quedaba muy por debajo del valor que se había llegado a obtener.

L'EXEMPLE D'ANGLETERRA

Por consiguiente, en lo de las valoraciones se hizo lo único que se podía hacer, pero no dándole un carácter oficial que las circunstancias de tiempo y de ocasión variaban constantemente. Así y todo, se hizo el trabajo y hubo valoraciones, y ahora que es más fácil tenerlas hay con muchísima más razón. No he de entrar en averiguaciones respecto de la política económica de Inglaterra. Primero, como dije mediante su interrupción el señor Echegaray, Inglaterra fue prohibicionista durante muchos años, siglos; después fue proteccionista; y cuando estaba a la cabeza de todas las naciones industriales, cuando llegó a coronar el proceso de aquel progreso y prosperidad interior, a que me refería antes, cuando llegó a ser dueña de la mayor perfección de los productos manufacturados, entonces dijo: ahora soy libre cambista; llegando a tener una superioridad económica que no alcanzó nadie en Europa, sin que se le pudiera disputar el monopolio que ejerció en el mercado europeo y en el mercado mundial, excepto por aquellas de sus colonias que, habiendo aprendido de la madre Patria, no se fiaron de ella, y cuando decían en el Parlamento inglés que en Pittsburg no se habla de fabricar un solo clavo, Pittsburg y Pensilvania son hoy un emporio industrial. Y no se hizo con Tratados de comercio. ¿Que se habla de hacer con Tratados de comercio? Hubiera sido su ruina. Se hizo dando protección al trabajo interior, haciendo que los productos que allí se fabricaban obtuvieran esa superioridad, mediante la cual iban al mercado universal, que es donde va el oro, y esos productos de superioridad económica son oro y van atraídos por el al mar-

cado universal, sin necesidad de Tratados.

L'ACTITUD DEL GOVERN

Claro es que una política económica no va a esperar que esas cosas se hagan con esta perfección. Tiene que ayudar algo para que esos productos lleguen a ser superiormente económicos antes de que transcurran los años, y con la fatiga que se necesita para lograrlo de parte de los particulares; pero cuando una nación tiene fabricantes, tiene productores que saben obtener esos productos a pie de fábrica con superioridad económica, el Gobierno que no les da la mano para que no pierdan esa superioridad en el trayecto de la fábrica al mercado universal, ese Gobierno falta a su deber y contrae una gravísima responsabilidad, y esa superioridad es posible que la pierda en el trayecto, porque si se trata de un país en que los transportes son tan deficientes como en España, muchas veces el industrial, después de haberse esforzado en obtener esa producción económicamente superior en fábrica, ve malogrados esos esfuerzos en cuanto tiene que meter sus productos en un vagón de ferrocarril para llevarlos al mercado mundial.

Tampoco vemos que el Gobierno se preocupe gran cosa de esto; no me refiero tanto a éste, que es nuevo, como a los anteriores, que llevan mucho tiempo tratando de los ferrocarriles; lo menos hace tres años que se empezó a hablar de eso, y todavía se ignora en qué parará. Algunos productos ha habido que no han podido salir de España por defectos que no son atribuidos a los fabricantes, y, por consiguiente, esas culpas que un día veces hemos oído que a éstos se les achaca, son injustas y no sirven más que para dar al tipo de fabricante, a la condición de fabricante, un descrédito que paga la Nación entera, porque entre los demás productores es uno de los más importantes, el que crea la riqueza y la transforma.

L'ESCOLA INDUSTRIAL DE BARCELONA

De manera que si en eso estamos conformes, es claro que no puedo menos de congratularme de ello, esperando siempre, como digo, la confirmación de las altas esferas, sobre todo cuando, ya concretando, ha dicho S. S. que se preocuparía el Gobierno de la siderurgia y de la metalurgia, como se preocupó de los hulleros. Yo he dicho ya cuál era la situación; tengo los datos detalladísimos, que tengo a disposición del Gobierno. No tengo que intervenir más en ello, si no es preciso, pero creo que no lo será después de lo que he dicho. Repito que la documentación la tengo a disposición del Gobierno y de los señores de la Comisión, y cuando llegue el caso será el momento de que yo vea si se tienen o no en cuenta las buenas disposiciones de la Comisión, porque en eso de las buenas disposiciones he de recordar que en la legislatura pasada — y otra vez tengo que hablar del señor Bergamín — se trató de esto con que ha concluido S. S. de la preparación de los obreros para el trabajo, y ocurrió que en el Presupuesto pasado, que es el actual porque se ha prorrogado su vigencia, venía una subvención de 100.000 pesetas para la Escuela Industrial de Barcelona, y esa subvención, no se sabe cómo quedó reducida a 50.000, contra la voluntad del señor ministro de Hacienda, en cuyas manos sufrió estas 50.000 pesetas de «capitis diminutio», sin la voluntad del señor ministro de Instrucción Pública, señor Silió, ni la de su sucesor, señor Montejó.

Todos estaban conformes en que había un error, y en que era preciso subsanarlo; aquí se me dijo que se subsanaría, y todavía no se ha subsanado, y la Escuela Industrial de Barcelona se ha quedado con 50.000 pesetas menos de las que tenía como subvención, teniendo un presupuesto docente de cerca de dos millones de pesetas y pagando a sus catedráticos con elementos propios de la Mancomunidad de Cataluña, de la Diputación y del Ayuntamiento de Barcelona y de muchos industriales que contribuyen a estos gastos.

El Estado — yo soy siempre leal — ha contribuido también a esta buena obra con una subvención de unas 80.000 pesetas anuales durante diez años; pero los terrenos, el edificio, el material docente, etc., importan más de cuatro millones de pesetas, de manera que el Estado ha dado alrededor de un millón para una cosa en la que los de allá han invertido más de tres.

Quiero decir con esto que nunca se

habrá invertido mejor una subvención, y, a pesar de todo, cuando viene el momento de hacer efectivas todas las promesas que aquí públicamente se hicieron, no ha habido manera de lograrlo; yo no sé por qué se han marchado esas 50.000 pesetas, es posible que no vuelva a ocuparme en el Parlamento de este asunto, porque de la Escuela me dicen que se pasaran sin ellas, de modo que como si no hubiera dicho nada de esto. Las doy por perdidas y únicamente tengo que lamentarme de que esto pueda ocurrir, y, por tanto, comprenderán los señores senadores que sea un poco exigente en asegurar que las cosas que se digan se cumplan.

EL CONSUMIDOR HIPOTETICO DEL POLITICO MADRILEÑO

Voy a concluir, fijándome no más en unas palabras que ha pronunciado no sé si el señor Elorrieta o algún otro señor que las ha proferido en una interrupción que haya llegado a mis oídos. Alguien ha hablado aquí de los consumidores. (El señor Elorrieta: Yo.) Perfectamente. Se ha dicho en varias ocasiones que tal disposición, tal Arancel, tal cosa, tal hecho, era algo que perjudicaba enormemente los intereses del consumidor. (El señor Elorrieta: Yo no he dicho eso.) Celebro mucho que el señor Elorrieta opine como yo, que eso del consumidor, a secas, es una entelequia, es algo que no existe, algo que se usa con malos fines, con prejuicios interesados, algo a que se acude cuando se quiere decir algo ajeno al trabajo y al esfuerzo; entonces se habla del consumidor. Si efectivamente hubiera un consumidor que no fuera más que consumidor y, por consiguiente, no tuviera nada de productor, si ese existiera, debería ir inmediatamente a la cárcel, porque no hay derecho a no producir algo. Todo el mundo tiene que ser productor, como todo el mundo, forzosamente, tiene que ser consumidor, y, por tanto, eso de intereses del consumidor no creo que tenga sentido alguno, a menos de que digamos las cosas por su nombre. Hay elementos que no producen cosas materiales. Si a esos se les llama consumidores, bien; pero, como vamos a llamar consumidor a un filósofo? El filósofo puede producir algo que valga mucho más que todos los productos industriales. (El señor Elorrieta: Y a ese no le defiende la «Gaceta».) El señor Bergamín: Además, consume tan poco. — Risas.) Por eso quiero que se me diga, cuando se habla de intereses del consumidor, dónde está ese consumidor. Si se le encuentra, debe desaparecer inmediatamente, porque es un estorbo, algo que se mete en la circulación de la sangre como un cuerpo extraño o en el aparato digestivo, y que es preciso absorberlo o echarlo, y, por consiguiente, ese consumidor a secas no se merezca ni que se tome la molestia de pensar en él. (El señor Echegaray: Es un microbio.)

Entonces, señores senadores, quedamos en que los conceptos que yo he vertido en el asunto de industrialización de la producción española, son compartidos por la Comisión. (El señor Elorrieta: Si.) Yo celebraré mucho que lo sean también en que los productores, a quienes tanto interesa que se afirme este criterio, se convenzan de la realidad con que eso se dice (y no digo ya de la lealtad ni de la buena intención, porque lo doy por descontado); pero del empeño que habría de tener en que sean ciertas, y verdaderas y eficaces, y que no ocurra algo por el estilo de lo que ocurrió con la Escuela Industrial. Eso sí que sería desgraciabilísimo, el que ocurriera en un orden tan elevado como son los altos intereses de la Nación. Y nada más.

Per als propietaris d'automòbils

S'avisar als propietaris d'automòbils que no han satisfet encara l'import de l'arbitri sobre circulació dels dits vehicles per carreteres i camins de la Mancomunitat de Catalunya, la conveniència d'obtenir les corresponents patents a la major brevetat, per a evitar-se els inconvenients d'aglomeracions de darrera hora, i als perjudicats que puguin esdevenir-hi en el cas que, per no haver satisfet l'esmentat arbitri, fossin denunciats per circular sense patent, tenint en compte que el termini voluntari per a obtenir-la acaba el dia 31 de l'actual.

Oli de pinyola

De color verd de primera, de 104/34 a 108/60 pessetes els 100 quilos.
Groc de primera, de 113/04 a 117/39 pessetes els 100 quilos.
Groc de segona, de 108/69 a 113/04 pessetes els 100 quilos.
Acabada la campanya, es mantenen els preus ferms.
(Sense engrasos.)

Oli de coco

Blanc (amb envàs), a 185 pessetes els 100 quilos.
Cochin, a 210 pessetes els 100 quilos.
Palma, a 190 pessetes els 100 quilos.

Preus sostinguts

Oli de llimosa

Cau, a 180 pessetes els 100 quilos.
Ouit, a 188 pessetes els 100 quilos.
Insolador, a 210 pessetes els 100 quilos.
En caixes, vuit pessetes més als 100 quilos.

Mercat ferm

Oli de cacolat

Corrent industrial (amb envàs), a 165 pessetes els 100 quilos.
Refinat comestible (sense envàs), a 185 pessetes els 100 quilos.
Les operacions han estat escasses.

Arribades de la setmana

Han arribat a l'estació del Morrot 26 vagons d'oli del país.
Han quedat a l'estació set vagons d'oli.

MERCAT VINICOLA DE BARCELONA

Dia 21 de juliol de 1923.
(Informació facilitada per l'Associació de Magatzemiers i Exportadors de vins de Barcelona.)

Preus per grau i hectolitre i mercaderia posada al celler del col·lector:
Penades: blanc, a 170 pessetes; negre, a 140 pessetes.

Camp de Tarragona: blanc, a 175 pessetes; negre, a 150 pessetes.
Conca de Barberà: blanc, a 140 pessetes; negre, a 125 pessetes.
Priorat: negre, a 175 pessetes.
Vilanova i Geltrú: negre, a 140 pessetes.

Igualada: negre, a 130 pessetes.
 Martorell: blanc, a 175 pessetes.
 Manxa: blanc, a 135 pessetes.
 Alcorç: negre, a 2 pessetes.
 Mistela blanca, a 250 pessetes.
 Mistela negra, a 240 pessetes.
 Moscatell, a 360 pessetes.

(Prohibida la reproducció si no s'esmenta la procedència.)

ADORS

Dia 21 de juliol de 1923.
(Informació de la casa i Espinas, de Barcelona.)

Superfosfat d'os de 18/20 d'acid fosfòric i mig de nitrogen, a 16 pessetes els 100 quilos.

Superfosfat de calc de 18/20 per 100 d'acid fosfòric soluble, a 13 pessetes els 100 quilos.

Superfosfat de calc de 18/18 per 100 d'acid fosfòric soluble, a 12 pessetes els 100 quilos.

Superfosfat de calc de 18/15 per 100 d'acid fosfòric soluble, a 10 pessetes els 100 quilos.

Sulfat d'amoniac de 20/21 per 100 de nitrogen, a 55 pessetes els 100 quilos.

Nitrat de sosa de 15/16 per 100 de nitrogen, a 43/50 pessetes els 100 quilos.

Sulfat de potassa de 90/92 per 100, equivalent a 49/50 potassa pura, a 33 pessetes els 100 quilos.

Clorur de potassa de 90/95 per 100, equivalent a 50/51 de potassa pura, a 31 pessetes els 100 quilos.

Materia orgànica comuna natural de 10/11 per 100 d'entrogèn i 2/3 d'acid fosfòric, a 40 pessetes els 100 quilos.

Nitrogina Sant Jordi de 8/10 per 100 de nitrogen, a 35 Ptes. els 100 quilos.

Producte fosfatat Sant Jordi, a 60 pessetes els 100 quilos.

Sofres
Sofre Sant Jordi 98/100 per 100, a 12/50 pessetes els 40 quilos.

Sofre Sant Jordi extra fi 98/100 per 100, a 14/50 pessetes el sac de 40 quilos.

Sofre precipitat (gris), a 8 pessetes el sac de 40 quilos.

Sofre sublimat (flor), a 18 pessetes el sac de 50 quilos.

Sofre de terròs, a 27 pessetes els 100 quilos.

MERCAT DE PONS

Biat, a 25 pessetes els 55 quilos.

Morè, a 22/50 pessetes la quarta de 80 quilos.

Favè, a 24 pessetes la quarta de 80 quilos.

Llegrim, a 25 pessetes la quarta de 80 quilos.

Ordí, a 15 pessetes la quarta de 80 quilos.

Oli, a 7/60 pessetes el quart de quatre litres.
Vi, a 3 pessetes el cantí.
1 tíl·lul.
Aviram. — Gallines, de 7 a 9 pessetes una; pollastres, a 8 pessetes el parell; conills, a 3 pessetes un.

Certamen Literari organitzat pel Foment de Cultura Femenina

CARTELL

Premi d'Honor i Cortesia, ofert per la Molt Il·lustre Junta de Govern: 500 pessetes.
A la millor poesia amorosa.
Premi de 250 pessetes. A la millor poesia de calent religiós.
Premi de Pàtria: 250 pessetes. A la millor poesia de calent patriòtic.

Premis extraordinaris

100 pessetes. A la millor Oda al treball.
100 pessetes. A la millor poesia de tema lliure.
100 pessetes. A la millor novel·la de costums catalans.
50 pessetes. A la millor prosa de tema lliure que no excedeixi de cinc quartilles.
50 pessetes. A la millor Oda a Catalunya.
50 pessetes. Al millor conte per infants.
Objecte d'Art. A la millor poesia de tema lliure.
Objecte d'Art. A la millor poesia de tema lliure.
Objecte d'Art. A la millor poesia de tema lliure.
Objecte d'Art. A la millor poesia que glosi «La Bandera Borrada».
100 pessetes. A la millor comèdia en vers.
100 pessetes. A la millor comèdia en prosa.
100 pessetes. Al millor sainet en un acte.
50 pessetes. Al millor aspecte de poesia amorosa.
50 pessetes. Ofert per l'Enxema senyora marquesa d'Urdemosa, al millor aspecte de poesia amorosa.
50 pessetes. A la millor poesia que esaluri la «primera catalana».
50 pessetes. A la millor poesia de tema lliure.
Objecte d'Art. A la millor poesia que esaluri la «primera catalana».
Objecte d'Art. A la millor comèdia, vers o prosa, que glosi la dona catalana.
Objecte d'Art. A la millor poesia de tema lliure.
100 pessetes. A la millor obra de referència històrica.

Advertències

Es condició indispensable que tots els treballs vagin escrits en català, i a éster possible a màquina.
Tots els premis aniran acompanyats del corresponent diploma.
Cada premi consistirà de dos o més accèssits identificats amb orificats.
Dels treballs remessa l'entitat organitzadora es reserva el dret de publicar-los s'hi on vulgui, tant els premiats com no.
Tots els treballs han d'anar acompanyats d'un sobre tancat que contingui clarament els noms i adreça de l'autor, a més d'un cupó que haurà de retallar-se de la revista literària «Flames Noves».
Tots els treballs s'hauran de remetre personalment, o amb el franquig d'impressos, a la direcció general de l'Associació d'Autors de la ploma amb una nota al sobre que digui: «Per al Certamen del Foment de Cultura Femenina, Tallers, 69, tercer».
El termini d'admissió acabarà el dia 25 del vinent Agost.
El veredicté es farà solament públic per mitjà de LA VEU DE CATALUNYA i de la Revista Literària «Flames Noves».
Formen part del Jurat Qualificador En Carles Sanahuja, President; Enxema senyora marquesa d'Urdemosa, Vidua de Sant Roman, Maria de les Nens Rodés, Dolora de Gari, Francesc Santano i Manuel Vallderas, secretari.

Concerts

MANDOMUNITAT DE CATALUNYA

ESCOLA DEL TREBALL

Andreu Fornells i Joan Llongueras

Foren, plens d'interès els dos recitals de cançons oferts els dies 18 i 20, als alumnes del cinquè curs d'humanitats i cultura general per a obrers, de l'Escola de Treball de la nostra Mancomunitat, pels coneguts artistes N. Andreu Fornells i En Joan Llongueras. El primer dels assaïats recitals fou dedicat als «liders» estrangers i el segon a les cançons catalanes.

La senyoreta Fornells cantà, amb la seva veu bonica i amb l'estil just i senzill que tots li coneixem, pàgines de Pergolè, Mozart, Schubert, Schumann, Brahms, Grieg, Wolf, Saint-Saens, Jaques-Dalcroze, Toldrà, Vicens M. de Gibert, Nicolau, Garreta, Buxó i Morera, i cançons populars nostrades amb harmonització, respectivament, dels mestres Nicolau, Sancho Marraco i F. Fornells.

Andreu Fornells fou intel·ligentment acompanyada al piano pel mestre En Joan Llongueras. En Llongueras parlà, demés, en començar les dues importants sessions, del «lider» en general i dels compositors catalans, sortosament ja ben nombrosos, que es dediquen a la Canço.

Les dues sessions ofertes oportunament als ben simpaties i ben estudiosos deixebles de la nostra Escola

del Treball foren, repetim-ho, plenes d'interès.
Tanmateix, és merès a l'esforç constant, assenyat, que hom fa, que assoleix la necessària, la indispensable plenitud d'esperit i que s'allunya, d'instint, de la revolució eixorca. Com aquesta mena d'audicions apareixen, doncs, sempre, oportunitatíssimes!

Jocs Florals de Mataró
Organitzats pel Centre de Dependents del Comerç i de la Indústria

ANY 1923

VEREDICTE

Flor Natural. — A la composició núm. 84. «Tarda de maig». L.: La Retrebuca.
Accèssit únic. — A la composició que porta per nom «La Fada de les Trenches llunyanes». Núm. 130.
Englantina. — A la composició «Versos de guerra i d'amor». L.: Aquelles muntanyes. Núm. 58.
Viola d'or. — A la composició «Vocació». Núm. 251.

Premis extraordinaris

I. D'En Josep Puig i Cadafalch, president de la Mancomunitat de Catalunya, a la composició «Arcadi». Núm. 221.
II. De l'alcalde d'Enric Aragó i Rodón, a la composició «El Best Supervisor». Núm. 103.
III. D'En Lluís Moré i Carà, diputat a Cortes, a la composició «Les campanyes del Japó». Núm. 225.
IV. Dels reverends arxiprest de Santa Maria i rector de Sant Joan i Sant Josep a la composició «Necessitat d'una llei, etc.». L.: La no humana és la regidora de la voluntat humana. (Sant Tomàs). Núm. 57.
V. D'En Josep Colomer i Volart, diputat pel districte, a la composició «A ma parla». Núm. 136. L.: Oh llengua catalana, més dolga que la mel.
VI. D'En Jaume Estapé i Pagès, diputat pel districte, a la composició «Cançons vives amoroses». L.: Tot és llum. Núm. 244.
VII. D'En Josep M. Braderes Puig, diputat pel districte, a la composició «Cançó del breu». L.: Sant Jordi del Corredor, etc. Núm. 252.
VIII. Del Rnd. P. Joan Comellas, rector de les Escoles Pies, a la composició «Estudi crític sobre la personalitat literària de l'almirall patrici Rnd. Josep Rius de les Escoles Pies». L.: Sincera i estudiosa. Núm. 226.
IX. Del Rnd. Germà Director dels Germans Maristes de Valldemna, a la composició «La missió social del mestre cristià, etc.». L.: A la major increment de la pietat. Núm. 24.
X. Del Rnd. P. superior dels PP. Salesians, a la composició «A Maria Auxiliadora. Lema: «Auxilium christianorum». Núm. 245.
XI. Del Circol Catòlic d'Obrers, a la composició «Dignificació del treball manual per Cristians». L.: No és aquest el fill del fuster? Núm. 129.
XII. Del president del Circol Catòlic d'Obrers En Salvador Cuadrada, a la composició «Capítol de dades sobre l'organització dels Antics Germans de Mataró». L.: El Calvari. Núm. 227.
XIII. Del Foment Mataroní, a la composició «Dels meus peregrinatges». L.: L'oració en el camp. Núm. 62.
XIV. Del Centre d'Agricultors de Mataró i la Comarca, a la composició «El treball diví». L.: «Divina Gloria Rius» (Virg). Núm. 240.
XV. De la Unió Regionalista, a la composició «Cant a l'home que treballa la terra». L.: «Cant de la terra». Núm. 127.
XVI. De la Joventut Nacionalista, a la composició «Cançó de la ruta». L.: «Albe lapide notare diem». Núm. 234.
XVII. Del Casal Català, a la composició «Deixondiment». L.: Arbore florit. Núm. 55.
XVIII. De la ciutat Iris, a la composició «Folklore». L.: Fantasia. Núm. 30.
XIX. De l'Illustre S. C. a la composició «La cultura física etc.». Núm. 232.
XX. De J. A. C. a la composició «Dos poemes urbans». Núm. 55.
XXI. D'En Salvador Font i Verdader, a la composició «Camp del primer raïm». Núm. 140.
XXII. De l'Associació Patronal de gènere de punt, a la composició «Virtut moralitzadora del treball». Núm. 21. L.: «Labor prima virtus».
XXIII. Del Centre Mataroní, a la composició «Cançó maternal». Núm. 199. L.: La llum nova.
XXIV. Del Diari de Mataró, a la composició «El periodisme a Mataró». Núm. 243. L.: Núm. catòlic.
XXV. Del «Foment Maria», a la composició «Criteri catòlic sobre la polèmica». Núm. 218. L.: Oportunitat i veritat.
XXVI. De «El Liberal» a la composició «Clar de lluna». Núm. 5. L.: Clara.
XXVII. Del «Mataró Deportivo», a la composició «De la muntanya». Núm. 125. Lema: Cap-vespre.
XXVIII. De Galinies, a la composició «El captaire». Núm. 102. L.: Novel·la curta.
XXIX. Del Orfeó Mataroní, a la composició «El cant popular». Núm. 66. L.: Art i Pàtria.
XXX. De la casa de don Joaquim Font, a la composició «La senyora coblaça». Núm. 105. L.: X. X. X.
XXXI. D'En Rafael Estrany, a la composició «Josep Guasch». Núm. 250. Biografia.
XXXII. Del Banc Urquell, a la composició «Poemes patrials». Núm. 151. Lema: Informe Duque, etc.
XXXIII. Del comitè de la Vall de Canet, a la composició «El salt». Núm. 180.

Jocs Florals de St. Vicens dels Horts

VEREDICTE

Premis ordinari
Flor Natural. — Número 170. Rellejos del vell temps.
Englantina. — Número 84. Libertat. Lema: La cançó del Pireneu.
Viola. — Número 103. L'Elegia dels caminants.
Premis extraordinari
De la Mancomunitat de Catalunya. — 200.

mero 42. Vibracions. Lema: Paraules al vent.
Del senyor Batlle, diputat de la Mancomunitat. — Número 99. La processó del primer diumenge.
Del senyor Jassana, diputat de la Mancomunitat. — Número 49. Figures. Lema: De la vida.
Del senyor Masó i Llorens, diputat de la Mancomunitat. — Número 11. Nocturn.
Del senyor Miracle, diputat a Cortes. — Número 170. Les muntanyes de la Pàtria.
Del senyor Barral i Barral. — Número 4. A l'hora dolça. Lema: Simfonies.
Del senyor Almirall. — Número 155. Impressions i fantasies. Lema: De tots colors.
Del senyor Carcasosa. — Número 73. A una modisteta tota gentilissa.
Del senyor Casanovas. — Número 91. A la Santa Verge. Lema: Tríptic.
De la senyora Llongueras. — Número 197. Més forta que la mort. Lema: La mare.
Del senyor Trián. — Número 43. Poeta místic.
Del senyor Comanala. — Número 100. El retorn de l'emigrant.
Del senyor Torres. — Número 29. Bandera negra. Lema: Judo. Jactant.
Del senyor Alarma. — Número 128. Les petites cançons.
Del senyor marqués d'Alcilla. — Número 199. Cors humils. Lema: Dels els estima.
Del senyor Masana. — Número 25. Oració a Sant Jordi. Lema: Cavaller de gala.
De la senyora Isabel Pou. — Número 150. Elogi del mes de maig. Lema: Mes de les flors.
Del senyor Saumell. — Número 26. La mossa de l'hort. Lema: Idi-ll estrafal·lori.
La festa s'anunciarà oportunament per mitjà de la premsa diària.
Els autors que no assisteixin personalment a l'acte del repartiment de premis es consideraran que renuncien al mateix.
Jurat Qualificador: — Jacint Laporta i Morera, president; Eudalt Paig i Delfons, Antoni Ollé i Bertran i Joan Porta i Estany, vocals; Joan Ferrill Adserà, secretari.

Millors urbanes

El perillament del carrer de les Cortes Catalanes

La Comissió d'Exempla del nostre Ajuntament, que recull amb interès totes les iniciatives encaminades a l'engrandiment de la ciutat, acordà en la seva darrera sessió haver vist amb gran complença les gestions realitzades per la Cambra Oficial de la Propietat Urbana per al perillament del carrer de les Cortes Catalanes, i després de sentides les manifestacions que com a ampliació d'aquelles formularen els vocals propietaris N. Antoni Prim i N. Andreu Gasol i Vidal, es nomenà la Comissió Oficial, constituïda pels anomenats senyors, En Victor Blajó i En Manuel Santamaría, la qual Comissió quedà encarregada de realitzar aquesta important obra d'urbanització.
Per la seva part, el president de la Cambra de la Propietat Urbana, En Joan Pich, ha designat l'ex-licent d'Alcalde per al Districte X, En Tomàs Burrull, Districte que ve considerablement afectat per al perillament i a don Josep Martí i Campmany, perquè cooperin amb els treballs que realitza l'esmentada Comissió, amb l'objecte de realitzar, tan més ràpidament com sigui possible, aquesta gran obra que constituirà una honra per a la Comissió i per a l'Ajuntament de Barcelona.

Dsipeses

Boniques

habitacions tota pensió, bon racte. Pintor Fortuny, 13, 1.er. t. cantonada Dr. Dou.

Casa formal

habitació ben amoblada, bon menjador, net i centrada, des de 300 ptes. Diputació, 276, 3.er-3.

Se necessita

aprent. Hospital, 91, interior. Felleteria.

Habitació

per un o dos senyors solament a dormir. Tallers, 68, prl. 1.

Senyora

ofereix habitació a senyoreta. Virreia, escriptura 4.

Salas i alcobes

cedeixo a senyor torre jardí, Fernando Puig, 14.

Demandes

Senyoreia francesa

nadada, mecanògrafa i dominant perfectament correspondència comercial francesa, desitja conèixer jove comerciant, disposat a donar l'hora de classe alternada de dos quarts de vuit a dos quarts de nou nit, amb objecte de perfeccionar el francès parlat i escrit. No hi fa res que desconeixi l'espanyol. Esc. 4771 Rbla. de les Flors, 16. (Anunci.)

Senyora

de 30 a 40 anys, Instruïda i independent que sapiga fer totes les feines d'una casa per a cuidar a persona sola. Escriure 4758. Rbla. Flors, 16 (anunci.)

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé transmetre articles o notes publicades, la necessitat absoluta (menes la qual no ens és possible fer-ho el menor cas) d'avaluar degudament els originals amb un copeli o una firma

Anuncis Oficials

COMPANIA GENERAL D'ASFALTS I PORTLAND «ASLAND»

El cupó núm. 7 de les obligacions del 7 per 100 emeses per aquesta Companyia el 6 de maig de 1920, que venç el primer d'agost vinent, es pagarà d'aquell dia en avant en les oficines de la Societat Anònima Anís Gari, Passeig de Gràcia, núm. 8, tots els dies feiners.
El liquid per cupó és de 16'12 pessetes. — Barcelona, 23 de juliol de 1923. — El secretari general, E. Moliné i Brases.

Nonell Germans

DANVI — VALORS — CUPONS
Rambla del Centre, 18

Fills de F. Mas Sardà

20, Rambla del Centre, 20
VALORS — CANVI — CUPONS

Espectacles

TIVOLI

El teatre més fresc de Barcelona.
Companyia de vodevil i gran espectacles.
BERGES-SANTPERE
Primera actriu ASSUMPCIO CASALS
Nit, a les deu, el deliciós vodevil «tres actes, de creixent exit, de M. Louis Verneuil, traducció d'Amichetti».

LA POMA

Grandios exit d'aquesta Companyia.
Demà, dimarts, tarda, a les deu Butaca, 2 pessetes. El vodevil de gran brom, en tres actes: LA SEGONA NIT DE NUVIS Nit, el gran exit LA POMA.
Al Tivoli es viu i s'esta fresc.
Dimarts, festiu de Sant Jaume, tarda, colossal programa: BAIKANT DE LA FONT DEL GAT i DON JOAN DE SERRALLARGA
Es despatxa a comptaduria.

Gran Teatre Espanyol

Avui, dilluns, nit:
EL GRAN RAYMOND

Casa Beethoven

Tenim un gran assortit d'operes antigues i modernes, d'ocasió, que realitzem a preus sumament econòmics

Fotografes

Compraria objectiu anastigmat de 21 a 30 centímetres de distància focal i d'una obertura no inferior a f/4. Escriure a «LA VEU», núm. 380.

Lloguers

Pis modern

gran, amb ascensor, bany, etc., 255 ptes. al mes, carrer de Girona, 131. Rnd: Josep Maxench, administrador de finques, Viladomat, 158, pral. De 2 a 4, telèfon 765 H.

Dos magatzems

grans, moderns, 600 ptes. mes o 325 cada un, Consell de Cent, 238, tocant Mantaner, Rnd: Josep Maxench, administrador de finques, Viladomat, 158, pral. De 2 a 4, telèfon 765 H.

Pis moblat

gran, tot confort, ascensor, bany, etc. 575 ptes. mes, Arribau, 51. Rnd: Josep Maxench, administrador de finques, Viladomat, 158, pral. De 2 a 4, telèfon 765 H.

Vendes

A Vilabella

(Tarragona) venç casa de balneari i pis capaç per a petita indústria o fabrica. Per caritat, aigua, electricitat i telèfon. Preu: 100.000. Tranquil i saludable. Rnd: Pasquill de Sant Joan, 110, primer, segona, de 8 a 9 nit.

Llibres

baratíssims per a l'estudi, literatura moderna espanyola, francesa, anglesa. Llibreria Universal. Rambla Santa Mònica, número 14.

MAS i ROCA

Camiseria - Corbateria - Gèneres de punt - Mitgeria
24 - 26 - PORTAFERRISSA - 24 - 26 - Telèfon 1754 A

Es precis
depurar
la vostra
sang.

Malalties de la PELL

Aonés, Grans, Rojors, Granallades, Pícores, Furúncols, Eczemes, Brans, Psoriasis, Siocsis, Glàndules, Vàrices, Llagunes varicoses, Accidents al·lèrgics

Tota malaltia de la pell no és altra cosa que el símptoma i reflex d'un estat constitucional causat per una sang corrompuda. Aquest enutjós trastorn es troba amb més freqüència en els artrítics que contenen aqueixes penoses i ostensibles erupcions d'eczema, acné, furunculosis, etc. Es precis, doncs, atacar el mal en la seva causa i fer passar pel torrent circulatori dels humors, i, per últim, dins els teixits un medicament capaç de modificar aqueix estat perillós. Sense això no hi ha curació possible. Partint d'aquestes dades precises i després de considerables treballs de laboratori va ser compost el

DEPURATIU RICHELET

d'una eficàcia reconeguda com absoluta en el tractament de totes les malalties de la pell i que en l'actualitat constitueix la base de la medicació antiartrítica. Sigui quin sigui el seu origen, la seva índole i la seva forma: sigui quina sigui la seva antiguitat o la seva gravetat, cap malaltia de la pell pot resistir la influència d'aquest tractament modern que s'exerceix encara amb més rapidesa en totes les manifestacions artrítics, menys aparents però tan perilloses: Dolors, Gota, Reuma, Asma, Enfisema, Congestions, Vàrices, Flebitis, Arterio-Esclerosis, etcètera.

Cada flascó va acompanyat d'un opuscle il·lustrat. De venda a totes les bones farmàcies i drogueries. Laboratori L. RICHELET, de Sedan, 6, rue de Bel-fort, Bayonne (França).

Resultat segur

LLOGO A MADRID

Grans locals per a indústria amb apartador i vies per a descàrrega dels vagons en els mateixos locals. Escriure a "FONTECHA", Los Tirolenses. Apartat 40, MADRID.

—Mira, espòs meu, com en pocs dies ha desaparegut el blancor dels meus cabells amb l'acreditat i inofensiu **RHUM BELLESA** a base de noguera. ¿Per què no l'uses tu també i rebrar el teu cabell i bigoti el color que abans tenien? Venda en perfumeries

Camises gran moda, amb colls i punys, joc 9'50 ptes. Tres, 27 ptes.
forma novetat, obertes de dalt a baix, amb 2 colls . . . 12 ptes. Tres, 35 ptes.

CONFECCIO i MIDA ESPECIALITAT

Camises «Tennis» noi, de Panamà extra, en blanc i cru . . . 10'50 ptes. Tres, 30'50 ptes.
Esport moda, zèfir fi, amb colls i punys cosits . . . 12 ptes. Tres, 35 ptes.

Aigua rissadora FIN DE SIGLO

per a fer duradora i fàcil l'ondulació

Producte vegetal dona al cabell precís color i consistència al rissat. Molt pràctic per a conservar els bucles als nois, d'utilitat per als cabells frívols i costosos d'ondular. — 4 pessetes.

Rissador Imperi

Ondulació perfecta i duradora. Senzill en la seva col·locació, no trenca el cabell, el més pràctic conegut i d'esplèndids resultats. — 1'65 pessetes.

Venda: Perfumeries i merceries. Dipòsit: La Florida. E. Sarra, Ronda de Sant Pere, 7. Apartat 239. Telèfon A. 2231. Barcelona.

¡DORMIU TRANQUILS

SENSE QUE ELS MOSQUITUS US MORTIFIQUIN!

El perfum higiènic, desinfectant
i absolutament inofensiu

ZAMPIRONI

allunya de
les habitacions aquestes
empedadores bestioles, que amb llur
fibló verinós escampen sovint greus malalties

REFUSEU LES IMITACIONS

¡Recordeu's-en!

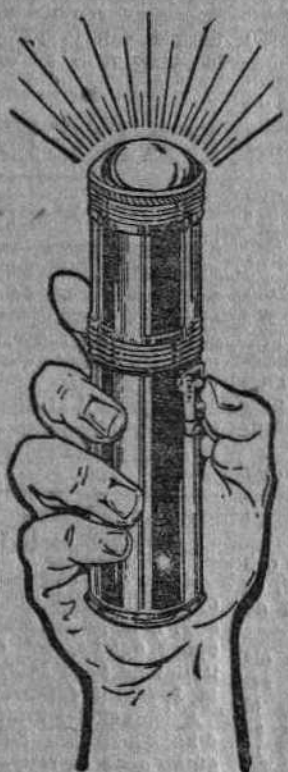
ZAM-PI-RO-NI

SE VEN A TOTES LES
DROGUERIES I BASARS

AGENTS A ESPANYA: J. URIACH I C^a: BARCELONA

Vendes

La llum del dia a la mà

L. C. Smit & Bros

la marca dels que saben escol·lar i reconèixer els incomparables avenços tècnics d'aquesta primera marca americana amb col·locats a bules.

JAON FREY
Barcelona, Rda. Sant Pere, 23
Secció especial de Vendes
Plaassos

Pèl i pèl moixí

EXTIRPACIÓ RADICAL
(Per l'electricitat)

Absolutament garantit

Els avantatges del procediment elèctric que uso en el meu gabinet, consisteix en:

Primer: Destruir per sempre l'arrel.

Segon: No reapareixerà mai més.

Tercer: No deixa cap senyal.

Quart: No ésser dolorós.

Desconfieu d'intrusos!

Consultes d'informació de franc
De deu a dotze

DR. H. FOUS I BONET
Llúria, 36, pla torcer
(tocant a Corta)

la obtindreu amb una làmpara o pila elèctrica de la marca LOT, disposant, en tot lloc i en qualsevol moment de intensa llum.

Indispensable en les excursions i viatges: en la llar, en la fàbrica: servei a vigilància nocturna: per a buscar qualsevol en la foscor, al pujar l'escala, en la tauleta de nit, en el marlet de viatge: resultant sempre d'utilitat incomparable així en la ciutat com al camp.

SOLAMENT SON AUTÈNTICS LES LAMPARES I PILLES ELÈCTRIQUES AMB LA MARCA LOT

Joies d'ocasió
Safates i serveis de plata, a pes. Compror or, plata, platí, brillants i perles.
Joaquín de J. Mañón
Rambla de les Flors, 8 A
Cardenal Casañas, 8.

Venc casa
38.000 duros, facilitats de pagament, bona renda amb lloguers baixos. Tracte directe amb l'administrador senyor Maxenchs. Viladomat, número 106, pral. De 2 a 4.

Cartes Circulars

reproduïdes en l'aparell MULTIGRAPH, inconfusibles d'originals mecanografiats.

Mobles Fitxes Carpetes
Guies i tot el material per als sistemes moderns d'organització d'oficines.

COPIES
originals a màquina

HAMMOND
per a escriptura, de tipus canviabls

Casa García Suárez
38 - Rambla de Catalunya
Telèfon 4335 A

Enciclopedia
Espanya completa vend bon preu. Llibreria Universal, Rambla de Santa Mònica, 14.

Paraigüer
modern vend. Villarreal, 45, tercer, segona.

Minerva
foli, tipus, perforadora i numerador vend junt o per peces. Escriure 4780. Rambla Flors, 16 (aunçis).

Gramola règia
preciosíssima, en fuata de caoba amb artístiques aplicacions de metall, dos diafragmes i una col·lecció de més de cent discos (200 peces) d'operetes, sarsueles, òperes, cançons, còmiques, missions, etc., etc., vend. Costa més de 2.000 pessetes. Ho vend per 150 duros. Pren únic, Valladolid, 28, baixos.

Piano cedeixo
a baix preu, C. Universitat 98, entressol.

Venc una aca
jove i barata. València, 444, botiga.

Piano d'ocasió
Cordors, 13, botiga

JOVENTUT PERPETUA

Sabó 1'50.—Crema, 2'50.—Polvos, 3'50.—Aigua d'antànica, 5'50.—Aigua de Colònia, 3'50, 6, 10 i 15 ptes., segons frasc; Loción per al cabell, 4'50, 8'50 i 12 ptes., segons frasc.

Darreres creacions
Productes sèrie «IDEAL»

ACACIA, Mimosa, GINESTA, Rosa de Jericó, ADMIRAL, Matinal, OLIVIER, Rocio Flor, ROSA Vértigo, OLA VELL, Muguet, VIOLETA, Jazmin.

Sabó, 2.—Polvos, 4.—Loción, 4'50, 7'50, i 12 ptes., segons frasc. Essència per al mocador, 18 pessetes frasc amb estolig.

CORTÈS GERMANS - BARCELONA

Es la reina de les aigües de taula la de la **VALL DE SANT DANIEL**

El seu representant: Josep Pagans, Ponent, 28

La Puda de Banyoles

Oberta des del primer de maig al 30 d'octubre

Les seves aigües constitueixen un tipus únic a Europa. Per als herpètics, escrofulosos, pretuberculosos, artrítics, catarrosos i avariòtics no tenen rival, essent, en aquest últim sentit, substitutives de les d'Arhena.

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes

Tot el que's necessita per a fer-les

Antiga Casa T. COSTAS. Palla, 13 i 15, pral.

Tots els insectes fugen o moren davant dels polvors de KEATING

Dirigiu les comandes als magatzems de drogues o directament a l'Agència KEATING. Fernando el Santo, 5. Apartat 4.022, MADRID

Punts de venda: Eduard Schilling i C^a. S. en C., carrer Fernando, núm. 23.

Ofertes

Comptador expert
amb dotze anys de pràctica en tots els rams de Banca i alguns comerç dominant l'anglès i qualsevol de francès, desitjaria lloc de perveñir. Inmillorables referències professionals. Dirigit-vos a LA VEU núm. 8917.

Senyoreta
alemanya dona lliçons i pràctica conversa. Montesión, 2, principal.

Lloguers
Pianos de lloguer de diferents preus. Bruch n.º 78, entressol. C. BIEGER.

Pagaré bonlloguer
Finca rústica amb bastant terreny, regadiu i secà, es prefaix amb petit bestiar o arbrat. R. Escudillera, 54, botiga.

Torreta amoblada
se lloga. Pàdua, 49. St. Gervasi entressol.

Llogu torre
amoblada a Caldes Malavella (Vichy). R. Aragó, 371, pral. 2.

Magatzem gran
Indústria Dipòsit Elec, aigua. R. Rambla Flors, 16, baixos.

Explèndid pis
conf. modern, asc., telèf., bany etc. E. Granados, 151.

Dispeses
Traspasso a prova. Rambla de les Flors, núm. 13, segon, segona.

Sols a menjar
se destina senyor a la Rambla de les Flors, 13, segon, segona.

Avisos

TELEGRAMES
Cablegrames, Radis (servei oficial)

Telefonemes. Se cursen immediatament servint-se de l'EMPRESA IDEAL D'INFORMACIÓ. Estalviareu temps i molèsties. Rambla de les Flors, 16, baixos.

BARRERES INFORMACIONS

PENINSULA

EL PRESIDENT

Madrid, 23, 2 tarda.
El cap del Govern no ha acudit al seu despatx oficial, per trobar-se a la seva finca de Torreladuna.

VAGA A VALENCIA

El ministre de la Governació ha manifestat aquesta tarda que a València s'havien declarat en vaga els obrers de transports, afectant, per ara, sols a les estacions i al moll del port.

LA MAJORIA

En els trens han arribat avui a Madrid nombrosos diputats de la majoria per a prendre part en la votació del projecte de llei de tinença d'armes.

El ministre de la Governació, parlant d'això, deia que el Govern està molt satisfet de l'actitud dels diputats acudint a la crida del Govern.

Per això suposava que hi hauria suficient nombre de vots per aprovar el projecte sobre les armes curtes.

D'ESTAT

Han visitat el ministre d'Estat els ministres de Dinamarca i Mèxic.

MORT D'UN GENERAL

Avui ha mort, d'un atac d'urèmia, el general don Lluís Hernando, cap de la secció d'artilleria del ministeri de la Guerra.

Demà, se'l traslladarà a l'estació d'Atocha per a ésser conduït a Polan (Toledo), on rebra sepultura.

DESGRACIA AUTOMOBILISTA

En tornar de Colmenar Vell, en automòbil, el ramader don Valentí Gómez Ugarte, hereu d'En Félix Gómez, a conseqüència d'un fals viratge, bolcà, caient a un terraplè.

El xofre i En Valentí Gómez resultaren morts.

El final exercia actualment la secretaria de la Societat de Ramaders.

LA TARDA AL CONGRES

Madrid, 23, 4'15 tarda.
La nota de la tarda política al Congrés la constitueix la concurrència de diputats que acudien, responenent a la crida del Govern, per aconseguir el quòrum que havien de sol·licitar els socialistes en aprovar-se definitivament el projecte sobre tinença d'armes curtes.

Per a fer el recompte dels diputats que arribaven a la Cambra i saber quan estiguessin els 195 diputats necessaris als efectes del quòrum, o sigui més d'ela meitat absoluta dels representants del país, els secretaris de la Cambra circulaven constantment pels passadissos prenent nota dels presents, i a les dues entrades del Congrés, els porters portaven un minucios registre apuntant tots els que arribaven.

Així s'ha arribat a l'hora que s'havia assenyalat per a la votació.

D'altres coses, no hi ha hagut res, sinó el sanoneig de marxa dels diversos personatges polítics que es troben a Madrid.

LA COMISSIO

DE RESPONSABILITATS

La Comissió de responsabilitats es reunirà demà, dimarts, per a continuar llurs treballs.

PER ALS DAMNIFICATS

PELS TEMPORALS

El ministre de Foment ha dit als periodistes que l'enginyer senyor Diz, qui anà a Saragossa per a estudiar els danys causats per les últimes inundacions, ha portat gran acoblament de dades de les destructions causades.

Al pròxim Consell ha dit el senyor Gasset que portarà la petició del crèdit necessari per acudir a remeiar el més aviat possible la greuíssima situació en que es troben aquells pobles que han sofert els efectes dels temporals.

ELS SOLDATS DE QUOTA

Una comissió de pares de soldats de quota dels reemplaços de 1930 i 1931, ha visitat el ministre de la Guerra demanant-li la ràpida repatriació.

UNA PROPOSICIO

Madrid, 23, 5'15 tarda.
Aquesta tarda ha estat presentada al Congrés la següent proposició incidental:

«Els diputats que sotscriguen preguen al Congrés que abans d'acabar

la present etapa parlamentària, faci el Govern una declaració sobre la manera d'aconseguir la readmissió dels seleccionats ferroviaris i dels empleats de Correus. — Cordero, Llana, García Guijarro, Saborit, Ayuso, Besteiro i De los Rios.»

CONGRES

SESSIO DEL DIUMENGE

Madrid, 23, 2 tarda.

A tres quarts de quatre obre la sessió el president don Melquíades Álvarez.

Al banc blau, els ministres de Finances, Gràcia i Justícia i Guerra. La tribuna de la premsa tancada.

Als escons, uns vint diputats. Les dues primeres hores de la sessió es dedicaren a precís i preguntes. A les 5'40 es vota l'acta nominalment, per haver-lo demanat la majoria.

S'aprova per 182 vots.

Ordre del dia

Es discuteix l'article sisè i addicionals del projecte sobre tinença d'armes.

S'accepten esmenes dels senyors Nacher, Arderius, Besteiro i Prieto.

El senyor USERA retira un vot que defensava en nom del senyor Cierva (don Ricard).

El senyor AYUSO defensa una esmena demanant que els efectes de la llei se suspenguin en període electoral, per a evitar que serveixi d'arma per a empresonar els electors adversos.

Després d'una breu contestació de la Comissió, retira l'esmena.

El senyor SAVORIT desment rumors que havien arribat fins a ell dient que hi havia discrepàncies a la minoria socialista.

—Nosaltres — diu — seguim el criteri fixat en son discurs pel senyor Besteiro en començar la discussió d'aquest projecte.

No ens apartarem de la posició que ens hem fixat.

Nosaltres donarem al Govern les facilitats reglamentàries.

La votació de l'acta ha estat una fècila, perquè a la Cambra no hi ha 182 diputats.

El PRESIDENT fa protestes de la honorabilitat dels secretaris, dient que han fet la votació escrupolosament.

El PRESIDENT DEL CONSELL s'adhereix a les paraules de don Melquíades Álvarez, i diu que la votació respon a un recompte fet pel Govern.

El criteri del Govern és votar definitivament el projecte demà, dilluns.

El senyor SAVORIT es dona per satisfet amb les paraules del president del Consell.

Es suspèn aquest debat.

Es posa a discussió un distamen respecte a un projecte de despeses del ministeri d'Estat.

El senyor GARCIA GUIJARRO protesta de l'absència del ministre, i demana que se suspengui el debat.

S'accedeix a això.

S'acorda votar el dilluns definitivament el projecte d'armes, i s'ajorna la sessió a les 5'45.

SESSIO D'AVUI

Madrid, 23, 4'15 tarda.

Sobre la sessió atres quarts de quatre, sota la presidència del senyor Álvarez.

Al banc blau, els ministres de la Governació, Foment, Instrucció pública i Finances.

Per falta de número queda pendent d'aprovació per a més endavant l'acta de la sessió anterior.

Precis i preguntes

El senyor SANCHEZ GUERRA (fill) demana auxilis per als damnificats per les últimes tempestes a la «provincia» d'Osca.

Madrid, 23, 5'15 tarda.

El senyor BALPARDÀ formula un prec relacionat amb la situació de l'Ajuntament de Bilbao, i dedica grans elogis a l'alcalde d'aquesta població, al qual s'ha de mantenir al seu lloc.

El ministre de la GOVERNACIO recorda que l'altre dia manifestà que s'ocuparia de la situació anormal del Municipi biscaí, i contesta al senyor Balpardà que fins avui no ha pogut fer més del que ha fet el Govern, però a partir d'aviu està disposat a impedir que les coses segueixin com fins aquí en una població de la importància de Bilbao.

El senyor MUÑOZ CASILLA dema-

na la construcció urgent d'obres públiques a la «provincia» de Càceres.

El senyor GASCON i MARIN manifesta que tenia el propòsit, amb diversos diputats, de sol·licitar la manera d'arbitrar recursos per a escometre un pla general d'obres públiques; però donant-se compte de la realitat, limita el seu prec a sol·licitar del ministre de Foment un concurs especial de camins veïnals.

Exposa els avantatges d'ordre econòmic i pràctic que això tindria sobre un pla de construcció de carreteres, que, o no podria fer-se, o hauria de resultar molt més car, i en moltes ocasions molt més eficaç que el camí veïnal, puix no es comptaria amb el concurs dels organismes locals.

El ministre de FOMENT està conforme en un principi amb la proposta del senyor Gascon i Marin, puix és sabut que hi ha a Espanya 4.000 pobles sense comunicació i podrien tenir-la a molt poc cost, però es topa amb l'etern obstacle i és la manca de diner per a l'atenció d'obres públiques; però ell està disposat a arribar fins on sigui possible.

El senyor URUA sol·licita que s'imprimeixi ràpidament a les operacions de l'avenç cadastral a la «provincia» d'Oviedo.

El senyor GARCIA GUIJARRO s'adhereix als precís d'altres diputats perquè es reintegrin a llurs cases els soldats de quota de 1930 i 1931 que es troben servint a l'Àfrica.

Madrid, 23, 6'15 tarda.

Després s'ocupa el senyor García Guijarro de l'estat actual de les carreteres consular i diplomàtica i advoca per a llur reorganització, recordant que tots els Guberns han reconegut la necessitat d'introduir en elles diverses reformes.

Sol·licita una relació de les quantitats invertides per Espanya en la Societat de les Nacions.

Pregunta amb quant ha contribuït l'Estat al sosteniment de l'Hospital espanyol de París, elogiant aquesta institució.

El ministre d'ESTAT li contesta i després de justificar la seva absència de la Cambra en dies passats, passa a tractar dels precís i preguntes que li ha dirigit el senyor García Guijarro.

Diu que el dret dels mestres a Àfrica no és absolut, i pel que toca als empleats subalterns manifesta que un d'aquests dies sortirà una disposició a la «Gaceta».

Anuncia que en l'interregne parlamentari d'aquest estiu prepararà la labor que portarà a les Corts relacionada amb la reforma de les carreteres consular i diplomàtica.

Afirma que Espanya és l'Estat que més puntualment compleix amb les obligacions a la Societat de les Nacions.

Es proposa requerir les dades demandades amb relació a l'Hospital espanyol de París.

L'expedient pasará al Consell d'Estat i creu que la resolució de l'assumppte ha d'ésser objecte d'un projecte de llei essencial que es presentarà aviat a les Corts.

El senyor PEREZ URRUTU formula un altre prec al ministre d'Estat relacionat amb el projecte de tractat de comerç amb Portugal.

El ministre d'Estat li contesta i diu que els tractats, ultra l'econòmic, té un altre aspecte polític que s'ha de tenir en compte.

Desitja que el debat que sobre els tractats de comerç anuncia el senyor Pérez Urrutu, per tal que el Parlament dongui orientacions i se sapiga a Espanya i a l'estranger la política del govern sobre la matèria.

Naturalment és partidari del tractat amb Portugal i és aquesta una de les tres o quatre grans qüestions que el preocupen. Ja ha canviat impressions sobre la matèria amb algunes comissions que l'han visitat. S'han compulsat estadístiques i s'ha examinat diversos extrems. En l'exportació de la fusta, per exemple, no pot fer-se un acte de judici basat en les estadístiques, perquè hi ha que tenir en compte l'exportació d'altres productes espanyols.

Consideta el Govern que el tractat amb Portugal és una qüestió d'alta política.

Es procedeix a la votació nominal de l'acta i queda aprovada per 208 vots.

Ordre del dia

Es vota definitivament, també en votació nominal, el projecte de llei sobre tinença d'armes.

SENAT

Madrid 23, 5'15 tarda.

Comença la sessió a les quatre menys deu minuts, presidint el comitè de Romanones.

Al banc blau els inistres de la Guerra i del Treball.

Precis i preguntes:

El senyor RUIZ GIMENEZ es refereix a un discurs pronunciat ahir al Congrés, en a part de precís i preguntes, pel senyor Saborit, relatiu al proveïment d'aigües de Madrid.

Diu que la resposta donada pel ministre de Finances sobre la qüestió de l'emprèstit per a les obres del proveïment d'aigües, no fou tan satisfactòria com era d'esperar.

Afirma que a Madrid el problema no és d'escassetat, sinó de manca de pressió, de tal forma que no està assegurat el servei d'incendis.

Creu que les obres de distribució són inajornables.

Afirma que hi ha carreteres com el de Moret, Arlaban i altres, en els quals no hi ha boques d'aigua.

Ja que es suscita aquest debat, és peremptori que es vagi d'una vegada a la solució d'aquest problema.

Anuncia els perjudicis que ocasionaria la deficiència en la distribució d'aigua i recomana al ministre del Treball que posi a coneixement dels seus companys de Finances i de Foment, la importància d'aquest problema.

El ministre del TREBALL contesta dient que creu exagerades algunes manifestacions del senyor Ruiz Gimenez, però que, no obstant, el Govern estudiarà aquest problema.

Afirma que té la seguretat que tant el ministre de Foment com el de Finances, estan en la millor disposició per a realitzar les obres de referència.

Rectifiquen tots dos.

El comitè de CASAL formula un prec sobre l'arranjament de carreteres a la «provincia» de Toledo.

En dirigeix un altre al ministre de la Guerra, relatiu als rumors que han arribat fins a la capital de Toledo, que el Govern té el propòsit de traslladar el Col·legi d'Orfens de Maria Cristina.

El ministre de la GUERRA afirma que el dit Col·legi romandrà a Toledo.

El senyor UBIERNA demana que tingui en compte el Govern els perjudicis soferts per les tempestes a la «provincia» de Guadalajara.

BARCELONA

Desgràcia

Aquesta tarda, treballant en una grua del Moll de Badal, l'obrer Magí Mari Casanovas, de 48 anys, habitant al carrer de Sant Miquel, 79, fou agafat per la màquina, rebent ferides de pronòstic reservat al pit i commoció visceral.

Fou assistit al dispensari de la Barceloneta i conduït a casa seva amb el cotxe ambulància.

L'Aplec de Joventut

Heu's aquí el programa del IV Aplec de Joventut que tindrà lloc, com cada any, a la joliva ermita de Nostra Senyora del Carmel, el jorn de la festivitat de Sant Jaume, organitzat per la Joventut Cultural Popular.

A les set del matí, sortida del lloc d'aplega (Plaça de Rovira), sota el guiatge de la senyera i del banderí.

A dos quarts de vuit, alegroï repic de la campana anunciarà l'arribada de la comitiva.

A les vuit, Comunió general, amb plàtica preparatòria, que serà celebrada pel reverend senyor rector de la parròquia de Sant Joan de Gràcia, cantant escolits motets la secció coral de Joventut, sota la direcció del mestre de capella del temple de la Sagrada Família, En Francesc Panella. En obsequi a la Verge i per tal de contribuir a l'esplendor de la festa cantarà la «Pregaria a la Verge» la distingida triple Na Dolors Artaman de Panella.

A les nou, esmorzar.

A les deu, joc d'infants i del jovent, acabant-se amb enlairament de globus.

A la una de la tarda, dinar.

A les quatre, esplai literari a l'aire lliure. Seran recitats treballs seriosos

i humorístics d'En Pitarra, d'En Vilanova, de l'Apelles Mestres i d'En Russinyol.

Aquest acte tindrà lloc a la terrassa de davant l'ermita.

Es recomana que durant la seva celebració no es destorbi l'audició dels treballs amb frases ni enraonaments.

A les cinc, sardanes a càrrec de la important cobla La Principal del Vallès, executant-se el següent programa:

«Per tu ploro», Ventura; «El saltir de la cardina», Bou; «La cançó del taper», Casademont; «Camí del poblet», Mayral; «Cançó de novella», Vallespir; «L'aplec de Joventut», Rombau.

A les set, comiat a la Verge, amb el cant popular de la Salve Regina.

Acabarà la festa amb l'aviament de coets il·luminosos.

Generalitat

EL «BUTLETI DE MESTRES»

Ha sortit el número 35 del «Butlletí dels Mestres», que conté el sumari següent:

«El problema de la Inspecció. — Pedagògia: La Universitat Catalana de Mestres, per Manuel Galés; Treball corporal i Educació, per Joan Mollat; Conclusions provisionals de l'Assemblea de Girona. — Vida escolar: Pla dels Cursos de l'Escola d'Adults. Assaigs de la Mancomunitat. — Llibres — Revistes. — Notícies breus».

EL CONSELL PERMANENT

Tal com anunciàrem, per raó d'èsser demà passarà la festa de Sant Jaume les reunions del Consell, corresponents a la present setmana tindràn lloc dijous a la tarda i divendres, a matí.

Els Pomells de Joventut

Per al dia 29 d'aquest mes, el Pomell de Joventut «Verge de la Font-Caldes» ha preparat la celebració d'una festa pomellera, que per ésser la primera que el dit Pomell organitza, s'han volgut lluir de debò en el repartiment del programa:

A dos quarts de nou del matí es farà missa de Comunió general a l'església de Sant Francesc, de Paula (al costat del Palau de la Música Catalana), durant la qual es farà una predicà al Rm. P. Bra d'Igualad, guardià del Convent de Nostra Senyora de l'Ajuda.

Es cantaran la Salve i el Virori en son miador-se de la Verge tots els pomellers. A la tarda, al teatre-escola (carrer de Casell de Cent, 264), tindrà lloc una bona festa pomellera, en la qual s'estrenarà una obra dramàtica, original del conseller del Pomell, prenent-hi part l'Esbart de Dansaires «Verdaguer», qui donarà a conèixer el més escollit del seu repertori de danses catalanes; hi haurà parlament pel senyor president i un delegat del Directori dels Pomells de Catalunya.

Es representarà la «Pàgina viscuda», de Josep M. Folch i Torres, «L'un per l'altre», la divertida comèdia «El mestre de minyons» pel quadre escènic del Pomell «Verge de la Font-Caldes».

S'ha convidat bastants Pomells, els quals han promès l'assistència.

Els Pomells que no hagin rebut propostes podran donar-se per convidats a aquestes ratlles.

Es prega a tots que hi assisteixin.

Banyes de Mar

Eviten el contagi de malalties portant el vestit de la vostra propietat

A preus baratíssims venem per a Senyora, Senyor i Nen tota classe de Vestits de bany, Banyadors, Slips, Samarretes, Gorres, Mayllets i Culottes per a Senyora. Albornoços, Liençols russos, Tovallols, etc., etc.

Banyadors punt Sr. a 1 pla
Vestits bany superior a 3'55

Fàbrica de gèneres de punt

Casa VILARDELL

Hospital, 36 i 33. - Sucursals
Comte Asalto, 8; Carme, 73
Riera Baixa, 26 i Fontanella, 17

Magatzem: Barbarà, 16 bis

Vermouth Pericchi